

MKSSS's

Cummins College of Engineering for Women

Pune

KSHITIJ 2022-23

DIGITAL प्रभाव

A merry-go-round of the Digital World!

ABOUT US

Vision

To be a globally renowned institute for imparting quality education and to develop women leaders in engineering and technology.

Mission

To develop women professionals who are academically & technically sound with strong ethics & above all, good human beings.

About Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha (MKSSS)

Maharshi Dhondo Keshav Karve founded an institution called 'Hingane Stree Shikshan Samstha' in 1896 whose objectives are the upliftment, emancipation and education of women, who formed a major section of the socially downtrodden. Maharshi Karve dedicated his life for the humanitarian cause with determination, courage and conviction of a visionary. His sacrifice and dedicated work of reinstating the due social status of women was acknowledged through highest national award. At the unique occasion of his own centenary, Maharshi Karve was honoured with prestigious 'Bharat Ratna' award on 29th October, 1958. As an expression of gratitude and respect to its founder, the general body decided to rename the institution as 'Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha'.

The College

Considering the significant role of women in the changing socio-economic scenario and modern trends in the field of education, MKSSS decided to offer facilities in technical education. Thus in 1991, the first all-girls Engineering College was started in India. This was possible only on account of the timely, munificent donation made available by the Cummins Diesel (India) Foundation. As a token of gratitude, MKSSS decided to name the college as Cummins College of Engineering for Women. The first undergraduate batch passed out in July 1995, coinciding with the centenary of its parent institution.

Cummins College of Engineering for Women (CCEW) comes under the umbrella of its parent institution, Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha (MKSSS). Cummins College is the first all women engineering college in India established in the year 1991 with support from Cummins Diesel (India) Foundation. It is located in Pune, Maharashtra State and is well known as 'Oxford of the East' with strong Computer, IT, Mechanical, Automobile and Electronics industry hub. The first undergraduate batch of CCEW passed out in July 1995, coinciding with the centenary of its parent institution.

CCEW is recognized for its rigor in academics and dedicated faculty, successful alumnae being its outcome. CCEW has a strong association with the industry and is recognized for providing quality recruits for the industry.

Approval and Accreditation

The college is approved by the All India Council for Technical Education (AICTE) and is affiliated to Savitribai Phule Pune University (SPPU). Accredited by National Assessment and Accreditation Council (NAAC) at Grade 'A'.

The Under Graduate programs of Cummins College of Engineering for Women, are accredited in 1998, 2002, 2006, 2012 and 2016 by National Board of Accreditation. Recently four of our programs are accredited under Tier - I by National Board of Accreditation (NBA). Outlook magazine in its 2022 issue, ranked the college 37th in (Private Engineering Colleges) in India.

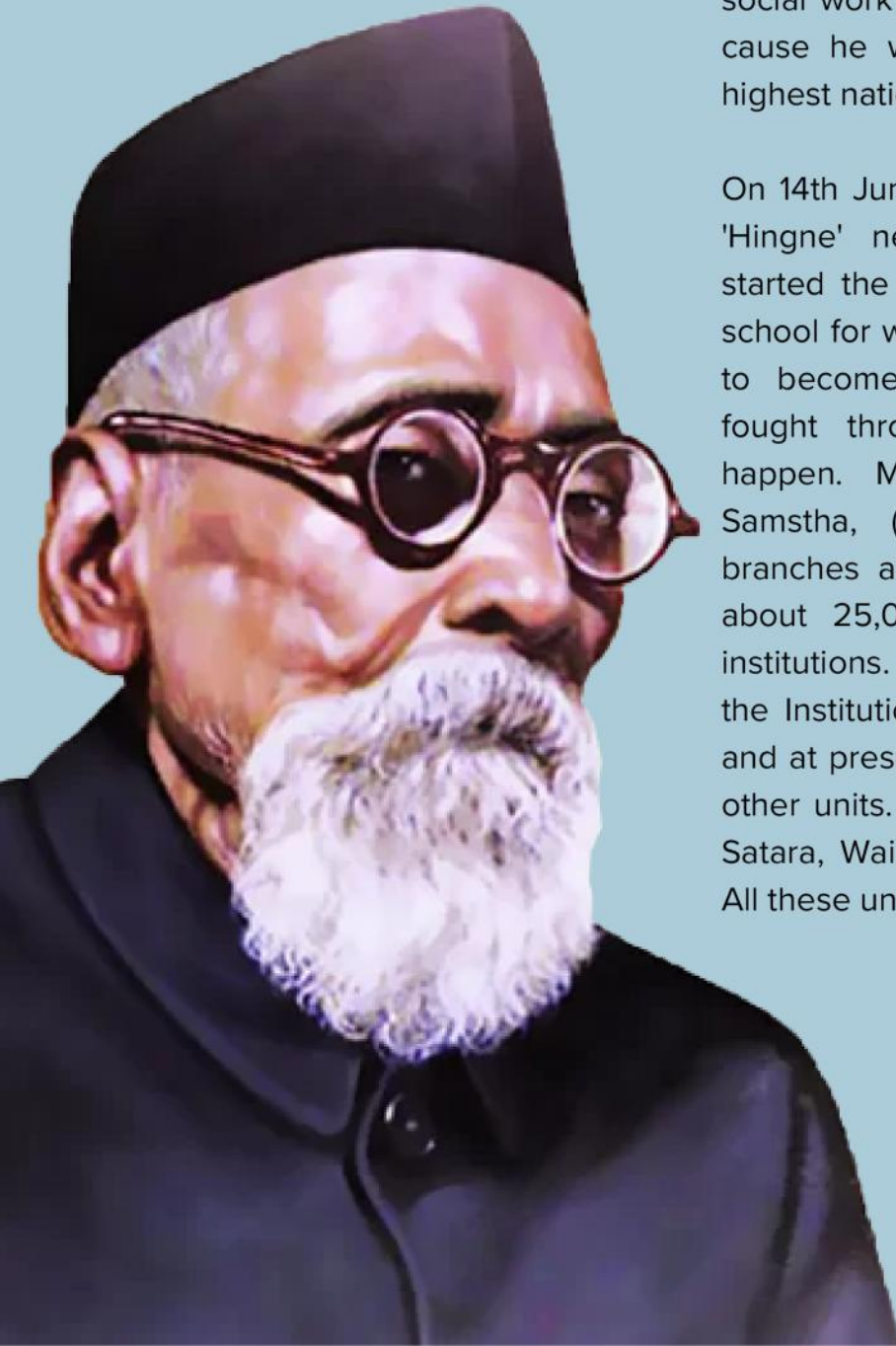
Programs of Study

Under Graduate Programs	Intake	Postgraduate Programs	Intake
B.Tech (Electronics & Telecommunications)	180	M.Tech (E&TC)	18
B.Tech (Computer Engineering)	180	M.Tech (Mechanical)	30
B.Tech (Instrumentation & Control)	60	Ph.D (E&TC)	
B.Tech (Information Technology)	60		
B.Tech (Mechanical Engineering)	60		

OUR FOUNDING FATHER

Maharshi Dr. Dhondo Keshav Karve founded this institution with the objectives of emancipation, education and upliftment of women who formed a major section of the socially downtrodden. He dedicated his whole life for this humanitarian cause with great determination and courage. For his dedicated social work and his contribution to the noble cause he was awarded 'Bharat Ratna', the highest national civilian award.

On 14th June in the year 1896, in the village 'Hingne' near Pune city, Maharshi Karve started the 'Home for Widows' along with a school for widows, in order to empower them to become educated and self-reliant. He fought throughout his life to make this happen. Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha, (MKSSS), Pune has diversified branches all over Maharashtra in India and about 25,000 girls are learning in these institutions. Over the period of last 119 years, the Institution has grown like a banyan tree and at present is running 62 educational and other units. These units are located at Pune, Satara, Wai, Ratnagiri, Nagpur and Kamshet. All these units are meant only for women.

CHAIRMAN'S MESSAGE

Our founder Maharshi Karve sowed the seeds of empowerment for women through education in 1896. The small sapling that he planted over a century ago has blossomed into a beautiful tree, and today we have schools, colleges, hostels for working women, and around 62 units under our umbrella. Cummins College of Engineering for Women, Pune being the first Engineering Institute exclusively for women, has fulfilled the vision of our founder, Bharat Ratna Maharshi Dhondo Keshav Karve, and met all set goals.

It gives me great pleasure to write this message for the college magazine 'Kshitij'.

Cummins College under the aegis of Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha, has developed itself as a state-of-the-art Institute, empowering women through education. This magazine reflects the talents of our students and the progress of our academic programs. Nurturing creativity and inspiring innovation is what we believe and has remained at the helm of all our endeavours. Cummins India officials are also very happy for our progress in academics, sports, research, BAJA, etc. The educational initiatives taken by the Principal, teaching and non-teaching staff have made this year successful, contributing to the holistic development of the students. I praise and appreciate the efforts taken by the Principal, teaching and non-teaching staff, and the students.

I have a determined focus of having "Maharshi Karve University" which will become one of the finest universities in the country. All my best wishes to staff and students, and once again, I commend the efforts of all those who are directly or indirectly related to the publication of this magazine.

Mr. Jayant Inamdar

Chairman of College Development Committee,

MKSSS's Cummins College of Engineering for Women, Pune

SECRETARY'S MESSAGE

It is my pleasure to write the message for this edition of Kshitij. I congratulate all the students and staff for all the good efforts they have put in to restore normalcy post-COVID. We are proud of the students who have accolades for their performance in academics, sports, and other co-curricular activities. I highly appreciate our faculty for imparting quality education to the students and making proper use of the Academic Autonomy awarded to the College. The mission of Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha, "Empowering women through education" is very well demonstrated by our students who were placed through our placement cell. The student team who participated in the Baja competition has done an excellent job in all the departments. My heartiest congratulations to the Director Dr. Mrs. Madhuri Khambete, and the teaching and non-teaching staff for the success they achieved in the accreditation process.

A healthy community is the foundation on which a progressive nation can be built. We all make a healthy community. All my best wishes to the faculty, students, and their parents. Stay healthy, stay fit, and make yourself strong to make society strong.

Dr. P.V.S. Shastry

Secretary

Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha (MKSSS), Pune

FROM THE PRINCIPAL'S DESK

Greetings!

As we approach the end of the academic year, I would like to take a moment to congratulate each and every one of you for your incredible efforts in making this year a success. The past year has been a year of hard work and dedication from both our staff and students. We have continued to deliver high-quality education and research, and we have maintained our commitment to excellence in everything we do.

I am very happy to share with you all that, National Board of Accreditation (NBA), India has granted accreditation status to 4 UG-programs [viz. Electronics and Telecommunication Engineering, Mechanical Engineering, Computer Engineering, Instrumentation & Control Engineering] under Tier – I category. This status is valid for three academic years till 2024-25.

This year the theme of magazine is “Digital प्रभाव”. The world has transformed beyond recognition since the advent of digital technology, which has touched every aspect of our lives. The impact of digital technology has been profound, and we have seen many benefits as well as challenges.

In this edition, we have contributions from a diverse range of voices, including industry experts, celebrities, students, and faculty. They share their insights and experiences, providing a comprehensive view of the impact of digital technology. I believe this edition will not only provide an interesting read but also spark meaningful conversations and debates about the role of digital technology in our lives. I congratulate the editorial team for making this edition of Kshitij a success. Their passion and dedication have made this magazine possible, and it is a testament to their hard work and commitment to excellence.

Finally, I invite our readers to immerse themselves in this year's issue of Kshitij, read the fascinating stories, and engage in meaningful discussions about the impact of digital technology. Let us celebrate the positive changes that technology has brought while also being vigilant about its potential negative impact. May this edition of Kshitij inspire us all to be responsible, ethical, and conscientious digital citizens.

Dr. Madhuri Khambete

Principal

MKSSS's Cummins College of Engineering for Women, Pune

Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha's
Cummins College of Engineering for Women
An Autonomous Institute Affiliated to Savitribai Phule Pune University
Karvenagar, Pune - 411 052

MEMBERS OF COLLEGE DEVELOPMENT COMMITTEE

Sr. No.	Name	Post
1	Mr. Jayant Inamdar	Chairperson of the Management MKSSS's Cummins College of Engineering for Women
2	Mr. Ravindra Deo	Local Members Nominated by the Management in the field of Education / Industry / Research / Social Service
3	Mr. Rajendra Jog	
4	Dr. Dhananjay Kulkarni	
5	Mr. Atul Nagras	
6	Dr. P.V.S. Shastry	Secretary of the Management (MKSSS)
7	Dr. Ajit Bhosale	Head of the Department nominated by the Principal
8	Dr. Sandeep Musale	Three Elected Teachers
9	Dr. Swati Madhe	
10	Prof. Vishal Deore	
11	Mr. Chetan Kumbre	Elected Nonteaching Employee
12	Ms. Meghana Vaidya	Nominated Alumnus
13	Dr. Vikram Athalye	Co-ordinator - Internal Quality Assurance Cell
14	Ms. Anushka Chikhale	Technical Secretary
15	Ms. Yamini Dongaonkar	Operations Secretary
16	Ms. Anshika Dubey	Cultural Secretary
17	Dr. Madhuri Khambete	Principal of the College - Member Secretary

THE EDITOR'S QUILL

Prof. Namrata Karandikar (staff coordinator) with Kshitij Magazine Team
Rucha Limaye, Saloni Patil, Shravani Menkudle, Anjali Nagwani, Bhakti Kulkarni, Sambodhi Badve, Snehal Baviskar, Saloni Raut, Tanvi Mhatre, Sai Phate, Sakshi Deshmukh

Magazine Secretary

As an introvert, I initially found it a little challenging to interact with a lot of people in my role as a magazine secretary. However, this position has been a game-changer - I've learned to step out of my comfort zone and collaborate with my talented team and college students. Putting together a magazine from scratch was demanding but rewarding, and it has given me a sense of pride and accomplishment that I will carry with me forever. I am grateful for this opportunity to grow personally and professionally and I can't wait for you to enjoy the wonderful outcome of our efforts !!

Rucha Limaye

Anjali Nagwani

Chief Editor

"एक ज़िंदगी के किस्से हज़ार, राहों में मिले राही बेशुमार, चेहरे पर लेकर एक छोटी सी मुस्कान, स्याही के रंग ले जाएं क्षितिज के पार..."

Beginning the year on the note of 'Digital प्रभाव', it was an amazing experience to develop and design this edition of Kshitij. I take pride in presenting this magazine to our readers and hope that it will be a memorable experience for them. With intricately written articles and interviews, the editorial team has ensured that our magazine enchants the audience with its digital magic.

Asst. Magazine Secretary

Hello, my name is Saloni Patil. A TY Instrumentation Student who is also a calligraphy enthusiast, and I love to explore the beauty of handwriting through various styles and techniques. When I am not practicing calligraphy, you can often find me listening to music, which I find both soothing and inspiring. I also enjoy reading books on a variety of topics, ranging from self-improvement to fiction. Reading helps me to expand my knowledge and perspectives, and it also allows me to take a break from my daily routine.

*Saloni Patil**Shravani Menkudle***Asst. Magazine Secretary**

Hey Shravani here! I have a very unorthodox way of looking at things. I am kinda person of Netflix & chill, I welcome if anyone wants recommendations. My love for music is downright! , as it is my all time favorite therapy. Being an Assistant Magazine Secretary was not part of my plan but I really enjoyed this new experience. Hope you people would like our work i.e, Kshitij 2K23, HAPPY READING!!!

English editor

It gives me immense pleasure to introduce myself as Kshitij 2023's English editor. This calendar year, we endured closely to produce a magazine that best reflects our college experiences. I feel words are just utilized to articulate your ideas and emotions. An excellent way to get to know someone better, in my opinion, is to learn about how they feel and express that through words. A little about me, I'm a naturally extroverted individual who enjoys getting along with different people and bringing out the best in them. I'm a fun companion who enjoys singing, traveling, and writing poetry.

It is a great time to lead the English Editing team and work together to produce a magazine that both briefs and engages our readers.

I hope you enjoy reading our magazine.

*Snehal Baviskar**Sai Phate***Asst. English editor**

"Writing to me, is simply thinking through my fingers"

I've lived with this statement for a long time as I've written through the years. I'm not the most literal person, and yet, I resonate the most with a piece of ruled blank paper and a pen in my hand. I always feel that the best inspiration is around us and I feel blessed, that through writing, I can speak it's language. It has been a wonderful experience reading the wonderful work of the students of Cummins. From an Editor, continue writing, and bringing such amazing content for Kshitij!

Marathi editor

बालपणापासून असणारी अवांतर वाचनाची आवड आणि घरात असणारा मराठी साहित्याचा व्यासंग त्यामुळे क्षितिज हा माझ्यासाठी इंजिनीरिंगच्या पहिल्या वर्षापासूनच अपूर्वाईचा विषय होता. आपल्याच वयाच्या विद्यार्थिनींची अफाट कल्पनाशक्ती आणि प्रगल्भ लेखनशैली याचा प्रत्यय मला मराठी संपादनाचे काम करताना आला. डिजिटल प्रभाव या अत्यंत जिवाभावाच्या संकल्पनेबद्दल विद्यार्थिनींचे विचार समजून घेतांना आजची पिढी संवादासाठी, प्रेमासाठी किती आसुसलेली आहे हे जाणवलं. क्षितिजसाठी विद्यार्थिनींनी लिहिलेल्या कविता, लेख वाचणं, संपादनाचं काम करणं हा अनुभव कायम माझ्या स्मरणात राहील.

Bhakti Kulkarni

Saloni Raut

Asst. Marathi editor

हाता मध्ये द्धिवा धरलेला असला की मागच्या बाजूला भलीमोठी सावली पडणारच तु द्धिव्या मध्ये उजळलेली वात बघणार की फक्त काळ्या सावलीची द्दहशत बाळगणार...? व. पु. काळे यांच्या साखळ्या अनेक कवी चा कवितांची प्रेरणा घेऊन आयुष्य आनंदीत जगणारी मी सलोनी राऊत तृतीय वर्ष इन्स्ट्रुमेंटेशन आणि नियंत्रण अभियांत्रिकी विद्यार्थिनी. हाय, हॅलो, कस काय?, तुझे नाव काय म्हणत क्षितिज चा कामाला सुरवात झाली. ते म्हणतात ना निवडलेला रस्ता सुंदर असेल तर थकून जाण्याचा प्रश्नच उरत नाही तसाच सुंदर प्रवास क्षितिज च काम करतांना अनुभवायला मिळाला आणि हे काम करतांना स्वतःशीही ओळख झाली.

Hindi editor

Meet Sambodhi Badve, a girl with a heart full of ambition and a mind that never stops analyzing. She's the perfect blend of simplicity and complexity. With a keen interest in current affairs, she enjoys engaging in thoughtful discussions. Though winning is not her main focus, she never backs down from a challenge and loves to push herself out of her comfort zone. When she's not studying, you can find her in the kitchen baking and cooking up a storm

Sambodhi Badve

Tanvi Mhatre

Asst. Hindi editor

Hello all !! I am Tanvi Mhatre. Third year student of instrumentation and control engineering. My passion for helping others has been evident in my involvement in college and as a student panel member for this year. From those experiences I have learned to interact with a diverse group of people, which has increased my ability to relate to others. I have also had the opportunity to focus on life skills like teamwork, communication, and time management. As an Assistant Hindi Editor It has been a great experience to read such amazing work of the students of Cummins. It was a wonderful experience to work for kshitij.

Assistant editor & Social Media Manager

Hey... Sakshi here. A passionate computer engineering student. Her mind is curious about the digital world but her heart still plays with words. An introvert but through writing wants to become a voice of others..

the only two things she wants with her till the end are mathematics and writing ..

Anything else will be a bonus

Sakshi Deshmukh

THE DESIGN TEAM

Sakshi Deshmukh

Anjali Nagwani

Head of Design Team

Tejaswini Patkar

Janhavi Laturkar

Kuhu Kelkar

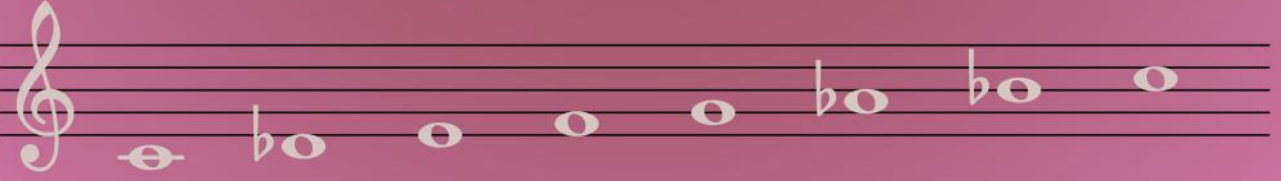

Shravani Kerlapurkar

स्वरांची digital दुनिया : महेश काळेच्या नजरेतून

आजच्या आधुनिक काळातही शास्त्रीय संगीत मनामनात रुजवण्यासाठी आणि सातासमुद्रापार पोहोचवण्यासाठी सतत प्रयत्नशील असणारे सुप्रसिद्ध गायक महेश काळे . शास्त्रीय संगीताच्या रसिकांसाठी महेश काळे हे सुपरिचित नाव आहे.पारंपरिक संगीताचा मॉडर्न पद्धतीने GEN-Z पर्यंत प्रचार व प्रसार करणाऱ्या कलाकारासोबत साधलेला संवाद .

मुलाखतकार :

ऋचा लिमये (पत्रिका सचिव), भक्ती कुलकर्णी (मराठी संपादक), सई फाटे (सहायक इंग्रजी संपादक)

ऋचा: संगीत आणि डिजिटल प्रभाव एकमेकांशी कसे जुळले आहेत असं आपल्याला वाढतं ?

महेश काळे सर : आयुष्याशी निगडित असणाऱ्या प्रत्येक पैलूचा धागा दोरा संगीताशी जुळलेला आहे, जसं की संगीतामध्ये प्रत्येक ऋतू, दिवसाचे विविध प्रहर त्याचबरोबर कृष्णलीला , गुरु-शिष्य परंपरा यावरदेखील बंदिशी आहेत, जिथे जिथे आयुष्य डोकावतं तिथे तिथे संगीत डोकावतं. आयुष्याच्या इतर सर्व बाबींवर असणाऱ्या डिजिटल प्रभावाच्या छायेतून संगीत वंचित राहणं शक्य नाही.

सई : संगीत हे असं क्षेत्र आहे ज्यात गुंन्च्या सानिध्यात राहणं आणि त्यांच्या सहवासातून धडे गिरवणं गरजेचं असतं पण कोवीड मुळे संगीत देखील व्हर्चुअल (virtual) पद्धतीने शिकवावं लागलं. या दोन्ही अध्यापन पद्धतींमध्ये तुम्हाला किती फरक जाणवतो ?

महेश काळे सर : प्रथमतः तर सानिध्याची परिभाषा स्पष्ट करणं गरजेचं आहे. गुंन्शी डिजिटली कनेक्टेड आहात म्हणजे सानिध्याचा अभाव आहे हे म्हणणं चुकीचं आहे. गुगल, फेसबुक सारख्या कंपन्यांनी डिजिटल युगाचा वापर स्वतःच्या आर्थिक उत्कर्षासाठी केला त्या घडीला संगीत क्षेत्राने डिजिटल माध्यमांचा उपयोग न करून घेणं रूढीवादी ठरेल. दरवर्षी सूर नवा ध्यास नवा च्या माध्यमातून critics award दिलं जातं आणि त्याच्या माध्यमातून शिकणारे माझे विद्यार्थी अजूनही माझ्या संपर्कात आहेत त्यातील काही विद्यार्थी आता Mahesh Kale School of Music मध्ये त्यांचे शिष्य घडवत आहेत. त्यामुळे संपर्क जरी डिजिटल झाला असला तरी सानिध्यातला ओलावा तसूभरही कमी झालेला नाही.

भक्ती : लहानपणापासून संगीताचा व्यासंग असताना सुद्धा इंजिनीरिंग का करावसं वाढलं ?

महेश काळे सर : सोप्या उदाहरणातून सांगायचं झालं तर आपल्याला गुलाबजामुन खूप आवडत असेल तरी रबडी, खीर यांसारखे गोड पदार्थ आपण खातोच, तसंच आयुष्य हे सर्वांगानं जगणं अपरिहार्य असतं. मला गाण्यासोबतच इंजिनीरिंग सुद्धा आवडत तसंच वेगवेगळ्या भागांमध्ये जाऊन तिथल्या परंपरा पाहायला आवडतात, निसर्ग अनुभवायला आवडतो, इतिहास जाणून घ्यायला आवडतो , world music ऐकायला आवडतं, यांसारख्या अनेक गोष्टी मला करायला आवडतात. पुखादा स्वर लावताना किंवा पुखादी बंदिश गाताना जी जादू वाढते तीच जादू इंजिनीरिंग मध्ये पण आहेच. लहानपणी स्टार ट्रेक सारख्या सिरीज पाहून मोबाईल सारख्या तांत्रिक गोष्टी स्वप्नवत वाढायच्या, त्या गोष्टी आज जनसामान्यांपर्यंत पोहोचवणं इंजिनीरिंग मुळेच साध्य झालंय. अगदी आजच्या टेकनॉलॉजी बद्दल बोलायचं झालं तर आज स्वयंचलित इलेक्ट्रिक कार मुळे मनुष्यावरचा भार कमी होत आहे. जी जादू मला इंजिनीरिंग मधून मिळते, निसर्गाच्या सहवासातून मिळते तीच जादू मी माझ्या गाण्यातून व्यक्त करण्याचा प्रयत्न करत असतो. या सगळ्या कारणांमुळे गाण्यासोबतच इंजिनीरिंगला देखील झुकतं माप दिलं गेलं.

ऋचा : सूर नवा ध्यास नवा आणि म्युझिक स्कूल च्या माध्यमातून तुमचा आताच्या पिढीतील संगीतप्रेमींशी जवळून संबंध येत आहे. त्यांच्या संगीतबद्दलच्या आवडीनिवडी आणि शास्त्रीय संगीताकडे असणारा कल याबद्दल तुमचा काय अनुभव आहे ?

महेश काळे सर : "Premise of the expression does not change, the articulation changes." आजच्या पिढीची दाद देण्याची पद्धत वेगळी असली तरी संगीताबद्दल असणारं प्रेम तसंच आहे. आम्ही आमच्या गुंन्चे गाणं खूप भावलं तर हात जोडून ते व्यक्त करायचो, आजची मुलं जवळ येऊन अगदी आपुलकीनं सांगतात की गाणं खूप भारी झालं. संगीताच्या भाषेत सांगायचं झालं तर यमन या एकाच रागाच्या विविध तालांमधल्या बंदिशी आहेत, त्याचप्रमाणे पिढी बदलली तरी मानवी भावना त्याच आहेत. जेव्हा मी आजच्या तरुणांशी संवाद साधतो तेव्हा उगीच त्यांच्या पद्धतीनं बोलण्यापेक्षा त्यांच्या भावनांना कशी साद घालता येईल हे बघत असतो. आयुष्यातल्या आणि संगीतातल्या core emotions मी खेळीमेळीच्या वातावरणात, एक मित्र म्हणून नवीन पिढीपर्यंत पोहोचवण्याचा प्रयत्न करतो. "They find a friend but also a mentor in me and that goes very well for the cause that I'm serving."

सई : शास्त्रीय संगीताव्यतिरिक्त कोणत्या शैलीतील संगीत ऐकणं तुम्ही पसंत करता ?

महेश काळे सर : मला सर्व प्रकारचं संगीत आवडतं. मी pop music, solo albums, country music, light music ऐकतो. मुळात कसं असतं ना संगीतातली पुखादी गोष्ट कळली नाही तरी ती गाणाऱ्या व्यक्तीचं म्हणणं समजून घेतलं तर संगीत आकलनाचं आपलं परीघ रुंदायला लागतं. प्रत्येक शैली शिकायचीच म्हणून नव्हे त्या मधून मिळणाऱ्या नवीन दृष्टिकोनाचा माझ्या गाण्यात कसा उपयोग करून घेता येईल यासाठी मी सगळे genres ऐकतो.

भक्ती : कढ्यार काळजात घुसली हा विषय आमच्यासाठी खूप आकर्षणाचा आहे तसाच तुम्हालाही तो हृदयाजवळचा असणार , आपल्या गुरूंनी सादर केलेल्या कलाकृतीचा वारसा नाटक आणि चित्रपटाच्या माध्यमातून पुढे चालवण्याची संधी आपल्याला मिळाली , त्या अनुभवाबद्दल काय सांगाल ?

महेश काळे सर : कढ्यार काळजात घुसली सारख्या महान कलाकृतीचा भाग होता आलं याचा मला खूप अभिमान आहे. मला मुद्दाम सांगायला वाढतं की, या संगीत नाटकाचे लेखक श्री पुरुषोत्तम ढार्वेकर, महान द्विदर्शक पं. प्रभाकर पणशीकर, माझे गुरू पं. जितेंद्र अभिषेकी, श्री प्रसाद सावकार यांच्यामुळे हे नाटक लोकप्रिय झाले. काळानुरूप पात्रात बदल होत गेले. पं. वसंतराव देशपांडे यांनी खासाहेबांची भूमिका केली, नंतर पं. चंद्रकांत लिमये यांच्या भूमिका आल्या, प्रेक्षकांना त्या पसंतही पडल्या . कढ्यार काळजात घुसली चित्रपटातली अरुणी किरणी , मनमंदिरा ही नवीन गाणी जशी लोकांना भावतात तितकीच घेई छंद, सुस्त पिया कि आणि तेजोनिधी ही पिढानिपट्या चालत आलेली गाणी देखील लोकांना तितकीच आपलीशी वाढतात. नंतर 2006-09 साली मी आणि सुबोध भावे आम्हाला नाटकात भूमिका करण्याची संधी मिळाली. हे नाटक जणू परीस आहे, नाटकासोबतच त्यात काम करणाऱ्या कलाकारांचं देखील सोनं होतं. आणि जी परिसस्पर्शी व्यक्ती होती ती म्हणजे माझे गुरू पं. जितेंद्र अभिषेकी होय. माझ्या गुरूंच्या आशीर्वादाच्या रूपातच मला सदाशिव ती भूमिका मिळाली असं मी समजतो. त्यामुळे मी काही केलं असा म्हणण्यापेक्षा नाटकाच्या परीस स्पर्शामुळे माझ्याकडून तो वारसा वृद्धिंगत झालं असं म्हणता येईल.

ऋचा : शास्त्रीय संगीताविषयी आपण बोलत आहोत त्या अनुषंगाने पुढचा प्रश्न विचारत आहे , तुमच्या मनाला भावणारा , तुमचा सगळ्यात आवडता राग कोणता आहे ?

महेश काळे सर: खरं तर हा खूप कठीण प्रश्न आहे. रागांच्या आवडीबाबत बोलायचं झालं तर त्याला तीन आयामांचा आधार देता येईल. ज्या रागांशी आपलं सानिध्य जास्त असतं त्या रागांबद्दल आपल्याला जास्त अप्रूप वाटू लागतं आणि ते अप्रूप त्या रागांशी घट्ट मैत्री होण्याचं कारण ठरतं. जसं मी सकाळी भैरव, ललत, तोडी या रागांचा रियाज करतो, पुढच्या प्रहरात शुद्ध सारंगचा रियाज, आणखी थोडं पुढे गेल्यावर मुलतानी मध्ये रियाज केला जातो, जसजसं दिवसाच्या अंताकडे येऊ तसतसं मी बागेश्री, मालकंस या रागांचा रियाज करतो. अनेक रागांशी माझी गट्टी जमली आहे त्यामुळे त्यांचा रियाज करणं मला चैतन्यपूर्ण वाढतं आणि त्यामुळे त्या रागांचं माझ्यावर प्रेम आहे असं म्हणणं अधिक योग्य ठरेल. काही राग असेही आहेत जे मला कवाढ्यात धरतात, डोळ्यांसमोर दिसतायेत पण कवेत घेता येत नाहीयेत त्यामुळे त्यांच्याबद्दलचं माझं कुतूहल अधिकाधिक वाढत जातं आणि त्यांचा रियाज खचितच जास्त केला जातो. अशा कारणांमुळे मला विविध राग आवडतात.

भक्ती : क्षितिज च्या वाचकांना काय सल्ला द्याल ?

महेश काळे सर : सध्याच्या पिढीवर असलेल्या डिजिटल प्रभावामुळे आणि access to information मुळे क्षणार्थात माहिती उपलब्ध होत आहे. माहितीच्या familiarity चा योग्य वापर आपल्याला करता येतो का याची जाणीव असणं सुद्धा गरजेचं आहे. त्यामुळे तुम्ही जितकं स्वतः ला नवीन ठेवाल, आजूबाजूच्या गोष्टीं सतत आत्मसात करण्याची तयारी ठेवाल, जितकं आपलं भांड रिकामं ठेवाल तितक्या जास्त नवनवीन गोष्टी आपल्याला शिकायला मिळतात. प्रत्येक व्यक्तीमध्ये एक internal compass असतो , तो आपल्याला नेहमी योग्य दिशा दाखवत असतो, फक्त त्याने दिलेल्या संकेतांचा अवलंब करण्याचं धाडस प्रत्येकाकडे असणं गरजेचं आहे. शेवटी एकच सांगतो कि सध्याचं युग हे standardization चं युग आहे, या standardization च्या युगात आपण त्याची प्रत तर होत नाही आहोत ना हे लक्षात ठेऊन, आपली individuality हरवत नाहीये याच भान राहिलं पाहिजे. कला, कलेचा वारसा यांसारख्या ज्या गोष्टी आपण कितीही श्रीमंत झालो, यशस्वी झालो तरीसुद्धा आपल्याला विकत घेता येत नाहीत त्या गोष्टींचा मनापासून आदर करता येणं हे सध्याच्या काळात खूप महत्वाचं आहे. जेव्हा आपण या गोष्टींची कदर आणि आदर दोन्ही करायला शिकू तेव्हा “cultural preservation” या संकल्पनेचं भांडवल करण्याची गरज भासणार नाही. कलेचा, संस्कृतीचा वारसा जतन करण्याची जबाबदारी तरुणाईची आहे याची जाणीव असणं आवश्यक आहे. So you should remind yourself that it is your responsibility to keep the culture alive. आपल्या पालकांप्रमाणे आपली संस्कृती सुद्धा आपल्याला सामावून घेत असते फक्त त्या संस्कृतीमध्ये समाविष्ट होताना आपल्याकडून तिची हेळसांड तर होत नाहीये ही सजगता आपण जपली पाहिजे आणि ती सजगता आपल्या आतल्या दिशादर्शकांमधून येते so always make sure every night you go to sleep you calibrate and recalibrate zero errors and live the next day with new energy in it.

BEST OUTGOING STUDENTS

Computer - Nupur Shah

E&TC - Ishwari Patil

Instrumentation - Shruthi Shukla

I.T. & Sports - Ruchita Herlekar

Mechanical - Prajakta Joshi

MERITORIOUS STUDENTS

Computer - Anaya Garde

E&TC - Siddhi Khopade

Instrumentation - Dipika Deogadkar

I.T. - Priyal Ekande

Mechanical - Manali Deore

BEST DEPARTMENT - COMPUTER ENGINEERING

STUDENT PANEL 2022-23

BEST CLASS - B.TECH MECHANICAL

EXPLORING THE INTERSECTION OF TECHNOLOGY & FINANCE : A CHAT WITH MR. ANAND CHITRE

Keeping in mind this year's theme 'Digital प्रभाव', our editorial team brings to you valuable insights from an expert who has been in the technical industry for the past 3 decades now.

Mr. Anand Chitre is currently the Managing Director - Head of Markets (IB) Technology, India at Barclays, formerly he was the Executive Director of Corporate & Investment Banking at JP Morgan. He was also the Vice President, Treasury Services Technology at JP Morgan prior to that. As he reminisces his journey through these years, we gain fruitful perspectives on how digitalisation has changed our lives.

AC: Anand Chitre (Managing Director - Head of Markets (IB) Technology, India at Barclays)

A: Anjali Nagwani (Chief Editor)

S: Snehal Baviskar (English Editor)

S: You have been in this industry for almost 3 decades now. Joining Barclays then JPMC & then coming back to Barclays again. How do you feel about this journey you have made so far?

AC: Thanks for reminding me that it's almost 30 years now! I started in the mid-90s as a campus recruit. At that time the dream companies were the manufacturing companies. There was no flavor of IT in our curriculum then. So I got my job at Siemens - it was a dream come true for me.

The nature of the job was risky in such core companies. Our main purpose was to identify problems. This involved going to steel, & sugarcane plants, & a lot of traveling. Sometimes it was such that if I am going to work, I don't know if I would come back. So I decided to switch & that started my journey in Patni Computers. I changed to the finance sector after working on the vendor side for a long time. My financial industry journey began with Barclays. There was good leadership at Barclays & it gave me an excellent mindset shift. We always had an employee-centric environment here which really helped my career bloom.

I went to JPMC due to personal reasons, where I started as a payment technology lead. There I also worked in CIB, process automation, & so on. And now I am back at Barclays! Overall the banking industry really transformed me in terms of thought process. From being a vendor of IT services for such a long time, I now became the owner of that technology.

S: This year the theme of our magazine is 'Digital प्रभाव' – primarily focusing on how digitalization has changed life & industry overall. What comes to your mind when you hear about this theme, considering your banking journey?

AC: I'll give you a very general example. Back in the mid-90s I joined my job & was supposed to submit my documents for joining. There was this entire process of collecting those documents & then providing them to the employer in person. They kept those originals for 3 months for processing purposes. Today our onboarding happens on an app - document uploads, real-time status, everything is digitized, & no physical effort is required.

Life is much easier for employees & for banks as well. An employee doesn't have to leave the comfort of their home & banks don't have to manage the paper transfers. E-documents are easy to process & protect electronically. So things have changed from perspectives of security, ease of working, speed, & turnaround.

Let's talk in terms of Banking now, have you ever submitted a cheque to a bank?

S & A (in unison): No we haven't ever had to!

AC: Exactly! But for many years we used to get a monthly salary cheque & that's why the word pay cheque. You take a paper cheque, sign the register, deposit it in the bank, & in 3 days you get your money. Today, on the 24th of the month, my salary is automatically deposited. This is digitalization which didn't happen overnight but took place in phases.

Paper to basic digital was a long journey, & basic digital to integrated was at a decent pace, but now from this point onwards, it is a much faster journey. Because the technology is there, the beauty lies in how we innovate to implement that technology into our day-to-day way of life & make it more nimble & effective.

Today the core phases are digitized, & now we are augmenting that to make it more user-friendly & transparent. India is one of the fastest technology-adapting countries in the world. The penetration that UPI has in India, you may not find even in some of the leading countries. We are going leaps & bounds. Because you know AML right, how many times do we think of a completely new area where it can be implemented? What is ChatGPT?

A: On that note, do you think ChatGPT has the potential to replace a part of the human workforce in the future?

AC: Yes! They will replace a part of the current workforce but they will also create opportunities for a different workforce! Let's take an old example & then we'll come back to AI. Talking about the banking industry, earlier balance sheets & ledgers were maintained in physical form. Every transaction was actually handwritten. Every branch had a store room, which was stacked from top to bottom with these ledgers. Today computers have taken over everything.

When computers were introduced to the banking system in the late 80s, there was a lot of unrest in India that they would replace humans. There was a sheer fear. But we had to adapt to the new technology because transactions were taking 3 days to clear, now it is just under a day & even real-time. The banking industry became much more nimble & easy. Did it really take away lakhs of jobs? It created more because this increased the adoption of the banking industry in India.

Now we have more customers & we are giving them new products. Earlier there were only 2-3 products - savings, current account & fixed deposit. Now you get almost 50 products from banks. So automatically they needed more workforce. But now it is a trained workforce who can operate on computers & can create applications.

Coming to ChatGPT now, there are jobs today that involve documentation, & certification. As a bank, we have applications that process loans. We have to submit reports of these applications to the regulator where they check why you sanctioned & rejected loans etc. Today this has to be done manually, taking reports from the system, & making comments. With ChatGPT you don't have to do that. Just create an algorithm & the machine will auto-run to create a report & it will also create an analysis on top of it. That's why I said a certain part of such jobs will go away.

But at the same time, new jobs will be created that will involve creating those analytical models & algorithms. So job profiles change, we have seen that as technology evolves the skills & competency required for jobs increase but jobs never decrease. Mundane jobs will definitely go away. High-skill jobs will still be there.

Mr. Anand Chitre:

"When the grads join us, I normally meet them & one thing I always tell them is not to take pride in being a Java expert. That doesn't mean don't be one. One should take pride in being a problem solver. Then it doesn't matter which technology you are working on. Technologies will change with time, so irrespective of that, being a problem solver will always keep you in demand."

A: With the current scenario of mass layoffs happening due to an impending economic recession, what are the challenges you see in the IB sector due to the current economic & regulatory scenario?

AC: Firstly, let's talk about regulations. The regulatory paradigm is becoming more & more harsh due to the different types of frauds happening & the economic headwinds like the potential recession. The reason being they need to protect their customers which is right.

For us, that means we need to be more sophisticated in our applications & this requires investment to comply with the regulations. Secondly, we are realistic that the headwinds will be there & we know that it's not going to be hunky-dory years. So we need to protect our bank in terms of cash flow – making sure what we spend today is more judicious & our expenditures are relevant.

People shouldn't be subject to being fired only to make budget cuts. Mass layoffs have not been common at Barclays, & we intend to keep it that way going forward. We believe that the bank is where it is because of our people & we don't want to dump our people for sure.

Another aspect to be considered is why Barclays has always survived the economic crises, be it the 2008 recession or even the covid times. The reason is that Barclays is a diversified bank. This basically means that Barclays is in retail banking, consumer banking, cards, investment Banking, corporate Banking, & so on.

Recessions always happen because of a specific reason & affect a segment of the bank only. The 2008 crisis hit the capital market business because of prime business going down. But Barclays's retail & corporate bank did well. Our revenue & cash flow were secured & we sailed through it. In covid of 2021, the retail bank was hit because people lost their money & jobs. The investment came down, & people were not taking loans, so our retail bank was under tremendous pressure, while the corporate bank did just fine, the capital market did phenomenally well. So there was a balance because of diversification.

S: Coming to the word “balance”, how do you maintain the work-life balance & stress management at such a high executive position?

AC: Frankly speaking, there is nothing called work-life balance. But stress management is important because we can't let stress take over us. I might not get stressed even after working for 18 hours, I might get stressed in just 8 hours of work. So I have a habit that however difficult the situation is once I log off from my work I don't think about it.

Personally, I enjoy cooking. So on a stressful day, I go home & cook in the kitchen. It's a stress buster for me. While watching TV I might still be thinking about my problems, but while cooking I have to actively think which flushes out the negative & stressful thoughts.

Nowadays we work from home so a lot has changed. But earlier when I travelled, before driving to work, I checked my calendar for the day's meetings & planned my tasks. When driving back home, I listened to music or news to unwind from work & flush out the office thoughts.

My team also knows that once I log off I will not check my emails or think about work. They can call me whenever needed but I will not proactively think about my work when I am at home. This is needed to come out of that office mindset. I take at least 2 breaks in a year & when I go on my vacation, I do not touch my mail. And believe me, people don't call me for that entire holiday duration. We ourselves put undue pressure & unrealistic expectations of dependency on us - “nothing works without me.” The only place that will really get affected if you are out of action is your home & family. Nothing else is going to stop. So I learned the hard way that nothing is going to collapse if I don't keep checking my blackberry every 2 minutes.

We need to compartmentalize our life & more importantly have some hobby that will pull us out of stress on any given day. The hobby should be such that it can be done anywhere. It can be as stupid as possible. I even play video games sometimes to bring the kid out of me from time to time. Getting philosophical right?!

A: What is your message to the readers of our magazine?

AC: My message would be, as students you should be extremely sincere with your curriculum & whenever possible try to gather more knowledge in terms of your technology likings, etc.. but don't kill yourself. Your curriculum is great & if you master that by the time you pass out of your college that's good enough. Don't stress about things & that you have to master AIML & neural networks. If you understand the concepts fairly well you can speak about it, as long as it's not alien to you then that's good. Don't kill yourself but achieve proficiency in your curriculum. Enjoy the moment! These days are not going to come back.

Your rapport with friends & your colleagues is very different. Your college life is a different time & you will never get it back. Don't lose a single moment of cherishing this life! You guys are lucky that you are not studying remotely now & you never know when things will change. The pandemic has taught us one thing – “Don't take anything for granted ” Things can change overnight, so live in the moment. Lastly, “be yourself”! You have to succeed as yourself not by mimicking or copying anybody else. That's all from my side!

S & A: Thank you so much! This conversation will be a wonderful experience for our readers.

TABLE OF CONTENTS

REPORTS

01	Signal Strength (E&TC)	15
02	Computing the Future (Computer Engineering)	17
03	Technology for Tomorrow (I.T.)	19
04	First Year Foundations (BSH)	20
05	Revving Up Progress (Mechanical Engineering)	21
06	Pioneering Precision (Instrumentation & Control)	22
07	Placements 2022-23: A Snapshot	23
08	Empowering Students to Serve (NSS)	24
09	The Power of Collaboration	75
10	The Cultural Kaleidoscope	77

ENGLISH

11	MEMORIES - Nostalgia from the Founding Editor Of Kshitij	26
12	Blue Butterfly	28
13	What is she listening to?	29
14	Evolving Communication Styles through the Online Era	30
15	Mask	31
16	Digital Footprints	32
17	E-Waste Management in India	33
18	So just Adapt!	35
19	Pain	36
20	The Era of Digital Fashion	37
21	Meeting Lataji - A divine experience	38
22	My Dream Destination	39
23	Live Streaming of Court Proceedings in India	40
24	Impact of Digitalization on the Music Industry	41
25	Which Came first, Smart devices or Dumb Brains	43
26	ChatGPT: A tool of efficiency or Job Replacement	45

MARATHI

27	दोन दशकांचा आढावा	47
28	वीरपत्नी	48
29	मेंढूने उपकरणे स्मार्ट केली की उपकरणाने मेंढू मूक केले	49
30	शहरी मतदारांची उदासीनता - त्यामागची कारणे आणि उपाय	50
31	मिम्स हे शब्दांपेक्षा चांगल्या प्रकारे भावना व्यक्त करतात का?	53
32	काही माणसं अशीच असतात	55
33	क्रेझी बंच : सफर लेहची !!	56
34	खरंच..	57
35	दिशा	58
36	भावनांचं Digitalization	59
37	अस्तित्व की आभास	60
38	मैत्री	60
39	ऑनलाईन युगामध्ये बदलत जाणारी संवादाची माध्यमे	61
40	आयुष्य	62
41	मेंढूने उपकरणे स्मार्ट केली की उपकरणाने मेंढू मूक केले	63
42	डिजिटल युग	65
43	महाराजांवर कविता	66
44	आज काहीतरी सांगावसं वाटत होतं....	66

HINDI

45	ऑनलाईन शिक्षा : विकास और विविधता	67
46	सोशल मीडिया पर बढ़ती हुई झूठी खबरों का प्रभाव	68
47	डब्बेवालों से डिलीवरी ऐप तक का सफर	69
48	स्वास्थ्य सेवा में एआई	70
49	चक्रव्यूह अनचाही बातों का	71
50	डिजिटल प्रभाव	72
51	प्लेटफॉर्म	73
52	मुस्कान	74
53	लम्हा	74

SIGNAL STRENGTH

ELECTRONICS & TELECOMMUNICATION DEPARTMENT

REPORT

The Year 2022-2023 was eventful for the E&TC department. The ETC department received NBA accreditation for three years. Valuable contributions came from the staff and students of the department.

Dr. Prachi Mukherji was awarded the National level IETE Smt. Triveni Devi Gupta Memorial Award on 22 Sep 2022 and Prof. Indira Parikh 50 women in Education on 07 July 2022. Dr. Ashwini M. Deshpande was awarded the Best Innovative Teaching Award by SPPU on 10 Feb 2023. Sandipta Sahoo and Fatma Bano Sheikh (Final Year- E&TC), Darshana Pondkule (MTech-E&TC (AI), 2nd Year) along with faculty mentor Dr. Ashwini M. Deshpande secured 2nd position in "Multimedia Signal Processing Cup 2022" an R-10 (Asia-Pacific) level competition held on 06 Aug 2022. The faculty members have published papers in SCOPUS indexed and SCI indexed journals. The faculty members attended workshops in the domains of Deep Learning, Electric Vehicles, Recent Trends in Artificial Intelligence, IoT and Data Analytics, Wireless Communication Networks and its Applications, Societal Applications of Machine Learning, Cyber security and Blockchain Technology etc. The faculty members attended workshops on topics like adoption of NEP in academic curriculum, Idea Validation and Monetization, Startup and Innovation Activities, Universal Human Values.

Dr. Mrudul Dixit completed the consultancy work on 'SAMYAK:Multi-modal Consumer Mapping for Neuflex Talent Solutions Pvt. Ltd.', Pune in October 2022 of 2 lakhs. Dr. Ashwini Deshpande completed the consultancy work on 'Development of an algorithm for the time-of-flight measurement' for SBEM Pvt. Ltd., Pune in July 2022. Faculty members have contributed as resource persons, BoS Member, Conference Session Chair and Journal Reviewers.

As an outcome of their project work, students have presented papers in international conferences and also published their work in Journals. Students attended workshops on Modeling of IOT, AI, ML Systems and attended Energy Literacy Training.

Sakshi Galphade, and Samruddhi Chavan are winners of National level ARAI-Technovus Mobility Hackathon organized by ARAI in July-2022. Gayatri Savarkar is the Winner of All India Rank 1 in IPTSE 5th Edition in IP Talent search Exam held at New Delhi on 19th Jan-2023. Students participated enthusiastically in Innovation 2023 and won prizes in many events.

Students participated at National and state level in sports activity and cultural events and have won many prizes: Anushka Patil was runner-up in state level ZEST-2023 Football competition organized by COEP Technological University Pune on 11 to 13th February 2023. Anushka Paranjape was placed in Third place in state level Lawn Tennis- women competition organized by Fergusson College Pune in November-2022.

Tanvi Kamble secured 'Abhinaya Naipunya' at state level Purushottam Karandak organized by Maharshtriya Kalopasak in September 2022. Tanvi Kamble and Vaibhavi

Panase won 'Consolation prize for student Writer' at state level Purushottam Karandak organized by Maharshtriya Kalopasak in September 2022. Renuka Dhumal bagged the 1st rank at state level 'Essay Competition' organized by Institutions Innovation Council on 15th August- 2022. Esha Chandawale and Khushboo Lunawat participated in Avishkar-2022, Zonal level research festival on Humanities, Language & Fine arts organized by PES Modern College of Arts, Science & Commerce and SPPU (IQAC Cell) on 8th December 2022.

The students participated whole-heartedly in NSS activities. There are 30 students from ETC department in the NSS team. The activities conducted are Swarajya Mahotsav_Har Ghar Tiranga, Cleaning and Rally under Swachh Amrit Mahotsav 2022, NSS Day Celebration, National Unity Day (Run for Unity), Health Check-up camp, Constitution Day Celebration, NSS Special Winter Camp, Participation in My River My Valentine 2023 (River Cleaning Drive).

The department has an active IEEE Students Chapter with 38 students. 13 events were organized and the resource persons were experts from industry and academia. Events such as An Interactive Discussion on 'Hackathons', Panel Discussion: 'I'm in SY, what now?', Webinar on 'Cracking an Off-Campus Internship' : Amazon WoW, Green, Environment and Energy Audit, Guest Lecture on 'AI in Matlab : Development to Deployment', A Guide to Overseas Education, FDP on 'Entrepreneurship Essentials', Webinar on 'Introduction to information security and browser security', Hands-on session on 'Cisco Packet Tracer', Webinar on 'I'm in FY, What Now?', Guest Lecture on 'BlockChain and its applications', Session on 'Entrepreneurial Mindset & Start Up Funding' and Industrial Visit to Pune Metro were conducted.

The final year students worked on real time projects sponsored by CWPRS, Softmusk Info. Pvt. Ltd, Givetastic, AlgoAsylum, IRICEN, Tata Motors Limited, TechSterr technology solutions pvt. Ltd., ECUBE Integrated Solutions Private Limited, eGalaxy Motors, Kneo automation, TwinTech Controls, Innovative IoT Labs, Rieom AI Pvt Ltd., Gaurav Engineers, Naya Studio and Schneider Electric Systems India Private Limited. Students interned with Microsoft, Deutsche Bank, BNY Mellon, JP Morgan, Atomberg, Mastercard, Schlumberger, Avalara, Oracle, Ansys, SAP, IAS, General Mills, Danfoss, Eaton & Siemens PLM. With 90.74% of the students placed our recruiters are Aker Solutions, Alstom, Ather Energy, Bajaj Finserv, Baxter, BNY Mellon, Boeing, Capgemini, Content, Stack, Danfoss, Deloitte, Deutsche Bank, Dover, Druva, DXC, Eaton, EXL, Expedia, Fractal Analytics, Gartner, General Mills, Godeskless, Greaves Cotton, Infogen, JP Morgan, Kohler, Lowe's, LTI, MAN Trucks & Buses, Mastercard, Merilytics, Microsoft, Minda, Myntra, Nike, Oracle, Pepsico, Philips, Prodapt, Providence, PwC, Radisys, Rockwell Automation, SAP, Schlumberger, Sensata, Siemens PLM, Synopsys, Tata Communications, Tata Motors, Transunion, UBS, Ugam Solutions, Unilever, Visa, Wabtec, Walmart, Wells Fargo, Wolters Kluwer. I wish all the best to the final year students and hope that they contribute to the alma mater.

Dr. Prachi Mukherji
Head Electronics & Telecommunication

COMPUTING THE FUTURE: YEARLY RECAP OF THE COMPUTER DEPARTMENT

The Department of Computer Engineering proudly presents to you the faculty and student achievements, along with other department happenings, for the academic year 2022–23.

- Dr. Chhaya Gosavi received an award from Vodafone VOIS for Tech University Engagement Program.
- Dr. Sunita Jahirabadkar received an IP recognition award initiated by the IP Conclave and IPTSE.
- Mrs. Ashwini Rajurkar registered a copyright on "Detection of suspicious human activity and predictions of crime using a machine learning approach".
- Mrs. Sharayu Mirasdar had published a book chapter in CRC Press Taylor and Francis.
- Dr. Sandhya Arora edited the book "Blockchain for Smart Systems" in the CRC Press.
- Mrs. Jyoti Bangare published two books on "Information storage and retrieval" and "Mobile Computing" with Nirali Publications.
- Dr. Supriya Kelkar was a reviewer for IEEE Transactions, Springer Journal, ANTIC-2022, and IEEE Conferences. She was also the session chair for the IConSIP IEEE Conference. Dr. Supriya Kelkar has published papers in IEEE conferences. She also acted as an NBA Program Expert for mock evaluations at two different colleges.
- Dr. Shilpa Deshpande worked as a reviewer for two IEEE conferences.
- Dr. Neeta Maitre worked as a reviewer for three international conferences. She also worked as Technical Program Committee Member and Reviewer in CSCT 2022.
- Dr. Sushila Shelke was a reviewer for the KSII Transactions on Internet and Information Systems.
- Dr. Neeta Maitre was a resource person for Audio-text validation in the Marathi language in the SYSPIN Project in SPIRE Lab, IISc, Bangalore.
- Dr. Chhaya Gosavi was an online speaker in an international workshop CHluXiD 2022 held in Indonesia. She was a Session chair for two IEEE Conferences. She acted as an Expert for Zonal Level Competition AVISHKAR 2022. She was a subject expert for PhD review at the Vishvakarma University. She was also a paper setter and external examiner for other Universities.
- Prof. Pranjali Deshpande was a Guest Speaker in Marathi Sahitya Parishad.
- Prof. Hitendra Khairnar worked as an expert for paper checking for the Masters degree in SPPU.
- Mrs. Varsha Pimprale, Dr. Sandhya Arora, Dr. Sunita Jahirabadkar, Dr. Shilpa Deshpande, Mrs. Jyoti Bangare, Dr. Supriya Kelkar, Dr. Chhaya Gosavi, Mrs. Simantinee Kulkarni, Dr. M.P. Deore, Mrs. Ashwini Rajurkar, Mrs. Meenal Kamlakar published research papers in various journals and conferences. Few of these research publications were with the students.
- Faculty members from Computer Engineering Department actively completed many

FDPs in advanced technical areas. Majority of these FDPs are AICTE, ATAL or industry sponsored.

Students' Co-Curricular Achievements

- Parnavi Kulkarni (final year) won the Eaton Pratibha Excellence Award.
- Snehal Baviskar won the award for Economic Times Campus Star 2022.
- Anandita Rathore, Sakshi Khanapure, Arundhati Korlahalli, Brishti Basu won the Avishkar Poster Competition.
- Purna Ghorpade, Sumedha Jadhav and Rucha Patil from TY won 1st prize in codfest organized by IAS Integral Ad Science and CCoEW, Pune.
- Samiksha Tawde and Manisha Suryawanshi from TY won 3rd prize in NeuroHack-Mindspark 22 at COEP Pune.
- Sakshi Khaire from TY won prizes (in Euros) & bonus prize in Hackathon (Master Level) (Team Name- CodeBlooded) organized by TomTom Mapping & technology company.
- Tanaya Khaire, Mrunal Jambenal and Srushti Chiddarwar from TY Won prizes (in Euros) & bonus prize in Hackathon (Master Level) organized by TomTom Mapping & technology company.
- Jhanavi Patil from TY secured 1403rd rank in Coding Challenge at Newton school.
- Komal Vhanmane, Shreya Uttarwar, Disha Bhoje and Shraddha Basarikatti from TY were selected in the Top 7 finalists (out of total 36 teams) in CRIF INDIA HACKATHON (24 hr hackathon), national level event organized by COEP, Pune.
- Kaushiki Khabri and Harshita Ravindra Khairnar from SY won 3rd prize and consolation prize, respectively in Navdhara 2k22, organized by PCCOE, Ravet.
- Anisha Jain from SY won a scholarship among 10 scholars in India, an international program organized by Avery Dennison and IIE.
- Shruti Chandak from SY won 2nd prize in a quiz competition organized by Code Club India.

Students' Extra-Curricular Achievements

- Sawari Shinde from TY Div B won the 1st prize in Athletics - shotput and Powerlifting (Kerala), a bronze medal in Asian Classic powerlifting championship (Dubai), a silver medal in Athletics Shotput Womens, Maharashtra State Olympic Games (Pune) and participated in South-West Inter University National Games (Chennai).
- Anushka Erande from TY was a Runner-up in Bharat Karnatak held in Pune.
- Tanvi Kamble from TY won 1st prize in Bharat Karandak held in Pune, वाचिक अभिनय नैपुण्य and the Runner-up award for student writer in Purushottam Karandak 2022.
- Neha Sawant from SY Div C won the 1st prize in Bharatnatyam exam, A in drawing intermediate exam, Rajya Puraskar, an institute-level event organized by Bharatanatyam class.
- Isha Purnapatre from SY Div C participated in Arangetram in Bharatanatyam, an institute-level cultural event organized by Dr Sucheta Bhide Chapekar.
- Vaibhavi Panse from TY won the Runner-up award for student writer in Purushottam Karandak 2022.

Dr. Supriya Kelkar
Head Computer Engineering

TECHNOLOGY FOR TOMORROW

INFORMATION TECHNOLOGY DEPARTMENT'S YEARLY RECAP

The success and achievements of a department are defined by the achievements of its alumni, students, and staff.

Our alumna, Perna Wadikar, who is a 2006 graduate, has never ceased to amaze us with her extraordinary contribution to education, sustainability, and society. She is a recipient of the India-UK Achievers honor. She has been one of the 75 achievers whose contribution to society has been recognized. She received this award in January 2023. She has also been appointed as the board member of the 90-year-old Central British Fund for World Jewish Relief a few months ago. She has also received the Vice-Chancellor's Social Impact Award in 2021 from the University of Oxford. We wish her the best in her future endeavors! Hearty congratulations to all the students who have made us proud now and then.

The students of the IT department have proved consistently that they can get to the top. The placement of the 2021-22 batch was amazing. 100% of students got placed in esteemed companies like Flipkart, Goldman Sachs, Walmart Labs, SAP, Deutsche Bank, Oracle, Citi, Boeing, and so on. Three students have gone for higher studies at institutes like the University of Rochester, Northeastern University, and the National College of Ireland.

Students worked hard to make a mark in Project Competition. Twelve awards were won by different groups in various project competitions held across Pune. The projects were carried out on contemporary topics such as Augmented Reality, Deep Learning, Computer Vision, Machine Learning, and Storage.

Our students are making a mark in Hackathons by winning many awards.

- Ruchika Suryawanshi was a winner in Code for Good and ACM DevCup Hackathons.
- Shreya Hardas, Bhakti Chindhe, Archana R and Shravani Chavan were the winners in Smart India Hackathon.
- Sandhya Mathuir, Khushi Tilokani, Samruddhi Rajole and Rasika Devenhalli won the Citi Code Challenge.
- Arushi Dubey, Aditi Bornare and Srushti Chiddarwar were Runners up in TomTom Next Hackathon.

Ruchita Herlekar participated in Khelo India University Games and won an individual bronze medal in Mallakhamb and a team silver medal. She was also selected for the All India Inter University Competition in Mallakhamb.

Meghana Mohanty, Shruti Tanpure, Vidisha Pandey, and Maitryee Narkhede were runners-up in the UBS Poster Competition. Our students have been appearing for the Intellectual Property Talent Search Examination. Gayatri Sane, Sakshi Bankar, and Ahana Mazumdar have earned AIR 2, 4, and 5 respectively.

Staff members are also winning awards and contributing to the development of the department. Dr. Anagha Kulkarni won the EduTech Leadership Award in 2022. Dr. Dipti Patil has won International Best Researcher Award- ISSN Awards in the field of security in telerobotics surgery by IIRA 2022. Dr. Dipti Patil has got a unique opportunity to be a part of a panel discussion at an International workshop organized by ISRO-ASI in Bangalore. Dr. Makarand Velankar received Gold Global Jury Award from Wadhvani Foundation. Dr. Sneha Thombre is a certified Yog Shikshak since June 2022.

Dr. Anagha Kulkarni
Head Information Technology

FIRST YEAR FOUNDATIONS: A REPORT ON BSH DEPARTMENT

It gives me great satisfaction to share and list department achievements.

- First Year B.Tech courses 2022-23, commenced on 18 November 2022. An induction program was conducted for the first-year students. During the induction, various modules like yoga, games based on physical activities, drawing, painting, and paper crafts were conducted. Students also visited the Sanstha campus, zopdi, and museum where they got an insight into Anna's great work and Maharshi Karve Sanstha's role in society. Sessions on universal human values were also conducted by the staff members.
- Journal Papers were published by Dr. Anand Joshi and Prof. Jyoti Prasad.
- Dr. Anand Joshi presented a research article. Four faculty members attended various workshops related to the subject. Two faculty members completed faculty development programs.
- Dr. Vikram Athalye is appointed as a Member of the Council of the Interdisciplinary International Centre for Quantum, Social, and Cognitive Sciences housed at Memorial University, St. Johns, Canada.
- A special mention to Ashlesha Jagtap, F.Y. B. Tech student who bagged the silver medal in Rhythmic Gymnastics at Maharashtra State Olympics held in Balewadi, Pune during January 2023.

I am extremely proud of the faculty members and the students for their constant efforts to keep the academic standards high and at the same time excel in their personal development.

Prof. Dr. Madhuri Purandare
Head Basic Sciences

REVVING UP PROGRESS: MECHANICAL ENGINEERING DEPARTMENT RECAP

The academic year 2022-23 started on a positive note wherein everyone was coming back to the normal routine. One of the major achievements of the current academic year has been the setting up of the Danfoss Centre of Excellence in the department. Danfoss, a leader in the Hydraulics industry, set up a Centre of Excellence in our department, which will acquaint the students in the complex domain of Hydraulics. They have also planned to introduce electives for the students, across all branches, in the ensuing academic year.

The all-important visit of the team from the National Board of Accreditation took place in the month of November. The team evaluated the department under many parameters and was satisfied with the progress. The department was granted accreditation for 3 years in the Tier –I category.

The BAJA team of the College, Team Zenith, attended the annual BAJA SAE India Competition, and they passed the test with flying colors. The competition was held at Pithampur. The final Endurance Race was a thrilling affair. It was a proud moment for our college as we received 6th rank overall at All India Level in this competition.

ASME (American Society of Mechanical Engineers) Cummins Student Chapter also had quite an eventful year. The chapter organized many lectures on various topics which benefited the students. Industrial visits were also organized. A one day workshop devoted entirely to Gas Turbines was organized wherein many industry veterans spoke on this complex topic. It was a well-received event amongst the student community.

A student chapter of ASHRAE (American Society of Heating, Refrigerating & Air Conditioning Engineers) was installed in the month of February. The chapter has organized many guest lectures & visits which benefited the students.

The second semester had the Annual College Technical Festival, “Innovation”. The department organized 2 events: Eureka & Engineer’s Monopoly. Both these events were innovative concepts thought of by students from the department. We not only received an overwhelming response from participants but also this event captured the attention of our own college students as well as our faculty. This year we had 100% eligible students getting placed in MNC’s such as Boeing, Eaton, Caterpillar, Tata Motors etc. with good packages. The 6 months of internship program has also met with success as nearly 30 students have secured paid internships in various organizations. We hope to have a similar eventful year 2023-24 with new initiatives & programs.

Best Wishes to All for a Bright Future.

Dr. Gautam Chandekar
Head Mechanical Engineering

PIONEERING PRECISION: INSTRUMENTATION & CONTROL DEPARTMENT REPORT

Following the trend of previous years, the Instrumentation Department is consistently active in curricular, co-curricular, and extracurricular activities. I am proud and happy to share the happenings in our department with various activities of students and faculty. This year the major challenge for students and faculty was the transformation from online to hybrid and finally to offline mode of the teaching-learning process. This transition was smoothly carried out by faculty and students.

Here is a brusque mention of the achievements and activities.

- A patent is granted to Dr. Atul Joshi for an invention entitled "Double Focus Spot Pick-up for Acoustic Signal"
- A project titled "Onboard Bogie Condition Monitoring System" won 2nd prize in the National level competition "Wabtec Exceed Challenge". The Prize money was INR75,000. The winning team members are Oorja Patil, Shruti Pawar, Swarali Savale, and Vaishnavi Sutrave guided by Dr. Atul Joshi.
- Our final year students, Shruti Shukla, Indraja patil, Kalyani Mahajan, and Megha Karanje bagged second prize in the National Level 12th Project Innovation Contest at Bhubaneshwar. The project was on "Crack Detecting for Canal Inspection Using AUV" and was guided by Dr. Swati Madhe.
- Technical Sessions by Industry experts on topics based on, Process Control Applications, Food Adulteration Detection, MEMS, Applications of PLC, Building Automation, and IoT, were arranged for the students. Besides technical sessions, activities that served as stepping stones for their career were also conducted.
- To keep abreast with the advances in technologies, the faculty and the students enrolled and completed various online certification courses through NPTEL and COURSERA platforms. More than 70 Faculty Development Programmes were attended by the faculty members. All these courses and the FDPs are in the area of emerging trends like PLC and Automation, Control Systems and Sensor Technology, IoT, Research Methodology, Industry 4.0, NEP, Outcome-based education, Pedagogy, Energy Management, SMART cities, and many more.
- Industrial visits to the sugar factory at Phaltan, and "PRIVI Organics" at Mahad were arranged for third-year and final-year students respectively. For the Honor program students under the field instrumentation course, the visit was also arranged to Micro-Innotech India Pvt. Ltd. Pune.
- This year the Forbes Marshall Best Project Award was bagged by the project titled: IoT Based Automotive Collision Avoidance and Safety Systems. The team members were Ms. Binija Jibi, Ms.Lokita Bhoge, Ms. Sakshi Phadatare, Hritika Pembarti. The project was guided by Dr. Dipali Ramdasi. The best innovative project award: the "Kedar Tumne Innovation Award" was also received by the same project group.

- 100% of students got summer internships and the placements percentage is more than 81% in renowned core companies like Emerson, Honeywell, Rockwell Automation, Johnson Control, Boeing, Cummins India Ltd., and Pepsico to name a few.
- The Department ISA student chapter is very active. Various competitions like hackathons “Automation”, and Quiz competitions were conducted at the national level. Considering the recent trends “Students’ Automation Club”, was formed at the institute level. One of our students Ms. Indraja Patil received a scholarship of 3000 USD from ISA. An industrial visit to Electronet, Pune was organized. Some expert sessions on “Thermal mass flow meter”, and “Virtual Industry Tour” were also arranged for ISA members.
- Faculty members and students have published a good number of research publications in renowned UGC care and SCOPUS-indexed conferences and journals. Four research-based projects of the final year students along with their project guides have filed for patents out of which two are published.
- Students not only excel in academics but also showcase their talent in co-curricular and extra-curricular NCC, and NSS. Our final-year student Ms. Shruti Shukla was awarded as the outstanding cadet for NCC activities. Students have shown spark in various sports competitions like Zest, Pentacle, and Damini.

I am proud of my faculty and students. With this passion and enthusiasm, I am confident that the department will retain its path toward achieving higher goals.

Dr. Mrs. Anagha Panditrao
Head Instrumentation & Control

PLACEMENTS 2022-23: A SNAPSHOT

The placement report for the academic year 2022-23 is mentioned in the table below. This year has been a phenomenal one, where we crossed 600+ placed students till date. We had nearly 120 companies visiting the campus & the average package was nearly 13.5 lpa.

Sr. No.	Branch	Enrolled	Placed
1	E&TC	215	203
2	Computer	221	214
3	Instrumentation	61	53
4	I.T.	76	73
5	Mechanical	68	62
Total		641	605

Amit Rajurkar
Training & Placement Officer

EMPOWERING STUDENTS TO SERVE NSS ANNUAL UPDATE

NSS Team participated in the "Plogathon 2022" mega drive held by the Pune Municipal Corporation (PMC) under the Swachh Bharat Abhiyan on 5th June 2022. We collected gloves and bags for collecting garbage from the road. Our group gathered all the garbage from the area we were allotted to clean. Then, at 9 a.m., all three groups came together and handed over our garbage bags to the PMC members. All three of our groups have worked hard to clean the surrounding area. All volunteers were then appreciated by PMC madam for our contribution to the environment, and satisfaction and happiness were shining on each of our faces.

MKSSS's Cummins College of Engineering for Women, National Service Scheme participated in the 'Largest online photo album of people holding a national flag' activity, which was held on August 6th through August 15th, 2022. We participated in the Guinness World Records initiative spearheaded by Savitribai Phule Pune University (SPPU) for the 'Largest Online Photo Album of People Holding a National Flag'.

The Indian Swachhata League is India's first inter-city competition led by youth towards building garbage-free cities. More than 1,800 cities from Leh to Kanyakumari participated by setting up a team for their city and planning activities that will be undertaken on Seva Diwas, the 17th of September 2022.

The NSS team of MKSSS's Cummins College of Engineering for Women, Pune, contributed to the Swachh Amrit Mahotsav campaign in collaboration with the Pune Municipal Corporation as part of the PUNERI NAYAK team. The NSS volunteers performed the cleaning of the roads by taking all the necessary safety precautions. NSS volunteers interacted with PMC's SWM department for cleaning practises. The team then participated in an awareness rally to promote this government initiative.

Team NSS of CCOEW participated in the PEHEL-2022 MEGA DRIVE for E-Waste and Plastic Waste Collection organised by PMC on 16th October 2022 at various locations like Shahid Major Pradeep Taywade Udhyan Karvenagar, Shama Mukharjee Udhyan Patvardhan Baug, Ambedkar Chowk, Warje, Shriram Society, Warje, etc. All NSS volunteers had participated in this activity and helped in collecting the e-waste and plastic from their respective locations. A team of two girls was sent to each location, where they collected the waste and created awareness among the people.

A Free Health Check-up Camp was organised for female servants and students above 18 years of age in the institute in collaboration with Pune Municipal Corporation and Maharishi Karve Stree Shikshan Samstha. This campaign includes free weight, height, blood pressure, BMI, blood sugar test, haemoglobin test, etc. for all women over the age of 18. Free vitamin and calcium tablets are distributed as per the doctor's advice for those who are anaemic and weak. More than 225 students and staff members have taken advantage of this free health check-up camp.

The NSS Camp was held at Baur Village in Maval District from the 16th to the 22nd of January 2023. In these 7 days, some volunteers prepared for a career guidance session, while others organised an eye check-up camp with doctors from Deshpande Hospital, where over 160 villagers were examined and given guidance on eye care. The volunteers started the day with a morning walk to the nearby dam and had some fun activities planned by the faculty as it was the last day of the camp. After breakfast, teams worked on their respective tasks and prepared for the return journey. Soman Sir led a chit-chat session where everyone shared their experiences of the camp, making it a phenomenal experience for all.

INTERCOLLEGE WINNERS

Team Bharadwaj

Cultural Winners

Sports Winners

Technical Winners

DOWN THE MEMORY LANE - NOSTALGIA FROM THE FOUNDING EDITOR OF KSHITIJ

*Urmila Menon, Chief Technology Officer, ATI Restoration, LLC
(Batch of 1995, Computer Engineering, CCEW, Pune)*

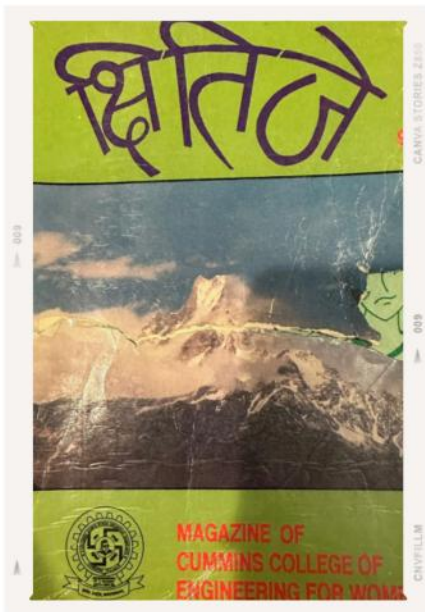
"To exist is to change, To change is to evolve, And to evolve is to go on creating oneself endlessly..."

As the founding editor of Cummins College of Engineering Magazine - (Horizons), it gives me immense pride and joy to write an article about my memories at Cummins and take a walk down the memory lane of nostalgia. I am the first batch alumnus of the graduating class of 1995 of Computer Engineering. I vividly recall the exciting moments leading up to me getting admission at Cummins. I owe it to my Mom, Radha Devi Sreedharan, who had the vision and fortitude to enrol me at Cummins Engineering College, the first women's Engineering college in India. After high school, I was at a crossroads in my life, debating whether to pursue Engineering or Journalism— which was my passion. What ensued after that would change the course of my destiny; Little did I know that this was to lay the foundation for me to become a Global Technology leader and trailblazer— breaking glass ceilings— as the Chief Technology Officer at America's leading Disaster Recovery Company, ATI Restoration LLC.

When we started at Cummins in 1991, there were only 3 branches of Engineering: Computer, Instrumentation, and Electronics with 60 students each. We had humble beginnings with one main building and a makeshift lab that housed all the resources.

Back in the day, we used bulky computers, each shared by three or more students, to do our programming assignments. We took this in our stride and developed a strong sense of camaraderie that laid the early foundation for the importance of teamwork, learning important life skills of being adaptable, and developing emotional intelligence. Given that we were still expanding, the Computers, Electronics, and Instrumentation branches sometimes had joint lab sessions! The first batch of 1995 was very fortunate to have a stellar set of professors who fostered a lifelong love for learning, intellectual curiosity, out-of-the-box thinking, strong work ethic, and entrepreneurship. Professors like Professor Muchrikar, Professor Kelkar, Professor Thike, Professor Tawde, and Professor Chaudhari, amongst many others, were the pillars of our alma mater and true gurus.

Their dedication, passion, and relentless efforts ensured that we got a very strong engineering foundation. In addition to preparing future engineers for the world of IT, our professors were also our life coaches, mentors, and guides who imparted us with valuable life skills. As the first batch, we had the unique opportunity to have many firsts: The first edition of our college magazine Kshitij in 1992, the first cultural festival Gandharva, the first student Computer Association, and the first partnership with Cummins Inc., to name a few I have so many beautiful memories of the first magazine edition coming to life and the frenzy behind the scenes with proofreading and getting the final publication to the finish line.

The whole English section was typeset in the computer laboratory by three tireless first-year students! I was instrumental in naming the magazine 'Kshitij' (Horizon) with the idea that every reader would be looking at the magazine with the idea that we were at the horizons— not at the back of their minds, but as a forethought.

The annual college cultural event, Gandharva brings back so many memorable and enthralling moments. I had the honor to be the lead emcee for Gandharva from 1991-1995; This very opportunity set the stage for my oratorical and leadership skills. Since we were a girls-only Engineering college, there are a myriad of amusing stories to share about being the anointed lead "male actor" in all the college plays due to my being the quintessential tomboy in college! As they say, all work and no play makes life so mundane, so we often ditched our lectures to have "field trips" at our nearby AFMC and NDA to forge some strategic alliances with the AFMC doctors in training and the dashing NDA cadets. Indeed the best days of our lives and indelible memories to last a lifetime! The first batch of Cummins Engineering 1995 won many laurels, including Radhika Deo of Computer Engineering 95 batch, winning a gold medal from the University of Pune, getting commendable campus interview placements, and producing world-class entrepreneurs, technology, and business leaders who are leading global companies.

The college today, which started with 3 Engineering disciplines (Computers, Instrumentation, and Electronics) now has 5 Engineering disciplines with the addition of IT and Mechanical Engineering disciplines. It grew from 180 students in 1991 to 540 students annually and now has a magnificent, sprawling campus with multiple wings, a flourishing industry-affiliated campus placement, and thriving partnerships with leading global technology companies. Today, Cummins College of Engineering is regarded as one of the premier Engineering institutions in India. The institute has done remarkable and pioneering work in advancing women in Engineering, and STEM, and building the next generation of Women Technology leaders.

I feel a great sense of pride to be a part of this distinguished alma mater. At the turn of the century, Maharshi Dhondo Keshav Karve opened the vista of education for women in our society; the Institution established by him has been pursuing this goal for over a

century. In my most recent visit—accompanied by my Dad— I was honored to give a keynote talk on careers in technology and to share my journey from a Software Engineer to Chief Technology Officer to inspire and motivate the next generation of students who are rearing to make forays into the IT Industry! To the next generation of women engineers and leaders: the world is your oyster! Dream, aspire, and inspire.

My Talk at Cummins, January 2023

BLUE BUTTERFLY

Vedika Kamane (FY E&TC B)

It was a beautiful day
My wings were fluttering around without delay
Wanting to land, I rested on this book
Which was lying near the brook

The owner seemed to be out of sight
So, I opened the pages and squealed with delight
A book isn't just a bunch of words and pages
It is captivating and keeps you busy for ages

It is the supreme magic and can help you travel the land
Or swim in the air, soar in the sky or sit in the sand
From fictional to horror to romantic and comedy
Sometimes all you need to cry is a book of tragedy

The world has many problems, I'm too small for it
Sometimes I want to curl up in the corner and rest for a little bit
So, I just take a book from my shelf and sit on a chair
And open a page, my breath in the air

I get lost in that magical wonderland, nothing to justify
Because when I fly, I'm free like a blue butterfly

WHAT IS SHE LISTENING TO?

Neha Chatterjee (FY Computer E)

Earphones plugged in on a crowded subway train,
Hands resting on her lap, hair falling across her face,
Her head bobbing slightly, if my vision bids me true,
I wonder what she's listening to?

Is it melodies of yore, the present or the future?
A song carrying joy, or one filled with tears,
A piece of upbeat jazz, or some acoustic blues,
I wonder what she's listening to?

Is it a voice note sent by someone near and dear?
Carrying news of their wellbeing, their daily affairs,
Or an urgent beckoning, an emergency to tend to,
I wonder what she's listening to?

Is it an audiobook telling tales of knights and valor,
Or a simple classic about a gentleman's honor,
Is it an eye-opening tale of how a lady grew,
I wonder what she's listening to?

Her face seems placid, no feelings on show,
But her eyes speak otherwise, a thousand emotions aglow,
The doors slid open, for now I must go,
But yet I wonder,
What was she listening to?

HEADPHONES INITIALLY HAD ONLY ONE EARPIECE!

The first forms of headphones were used by telephone operators back in the 1880s when they used a simplified version of the device. The device had only a single earpiece connected to a device and a mouthpiece for transmission.

The device to which the earpiece was connected weighed around 6-11 pounds and had to be rested on the shoulder of the user.

EVOLVING COMMUNICATION STYLES THROUGH THE ONLINE ERA

Nisha Deshmukh (B. Tech Computer A)

Wassup? BRB. IKR! There are certain 'words' that only Gen Z will understand. Humans started off with symbols, characters, and sounds. And no matter how bizarre that may sound, it eventually developed into rich languages and beautiful literary artforms like poetry and novels. And now we are back to symbols, aka emojis! How the tables turned!

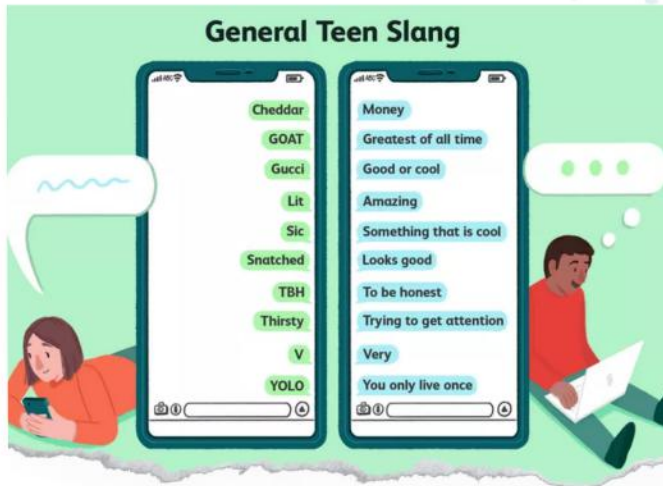
So does this mean our literary evolution is in reverse gear? Or is this just another efficient way of communicating? About a decade ago, we used to get to know what's happening in people's lives from their Facebook posts, then through their tweets, and now through their Instagram posts and stories. Social media has also changed the way we express our feelings towards others. Nowadays, we 'tag' them in photos to tell them they're an irreplaceable part of not only the photo but also our life. We "mentioned" them in comments to show they are special to us. And to express our anger, we simply 'block' them. Digital media has also changed modes of entertainment. We now enjoy scrolling through memes and reels and then feel guilty about it an hour later.

Technology has transformed all forms of communication. Consider marketing: almost all brands use social media to advertise their products. Online communication is also affecting politics. Activists use the internet in order to spread their opinions and gather support.

We have witnessed several internet protests, like #MeToo and #BlackLivesMatter. And why should art remain behind? Many artists have their own Instagram pages to showcase their creations. Art pages portray almost all forms of art: paintings, poetry, dance, singing, rangoli, etc. So many budding artists can now get unprecedented reach. And thanks to this reach, we have a new group of people known as "influencers." Influencers, content creators, and digital marketers—these words were unknown a few years ago.

Online communication has given rise to a whole different 'lingo'. And not surprisingly, these words are making it to the Oxford dictionary! What a revolution! The digital era has also changed the way we approach people, be it for jobs or even dating! Now your dream job might be just a LinkedIn search away! And your soulmate might just be a swipe away! A huge blessing for introverts, right? It is not an exaggeration to say that online communication has transformed almost every aspect of life.

It is efficient and easy. Sending a "hi" on WhatsApp is much easier than scheduling a call over the telephone. Although it might not be as romantic as sending a handwritten letter with a pigeon. But like any other technology, this too has certain drawbacks. Emojis can often be misinterpreted, leading to serious misunderstandings. As there is no fixed rule as to how and when to use certain words, it might get pretty confusing.

Also, only people familiar with social media will understand the conversation; it's gibberish for the rest of the population. And, as some language geeks argue, it compromises the richness of a language. All in all, online messaging is a boon for humankind if used wisely. GTG!

MASK

Rutuja Sangitrao (B.Tech I.T.)

A layer of me that I never was from inner within
I deep down know
For people, I wear this layer
My soul, tampered by my own self unheard by its own voice

Feeling brutal by the fake me
Unvigilant to the real me People's expectations overload me but their authenticity is unknown,
Am I diligent to scrape the mask
Because it's just a layer that I never was

DIGITAL FOOTPRINTS

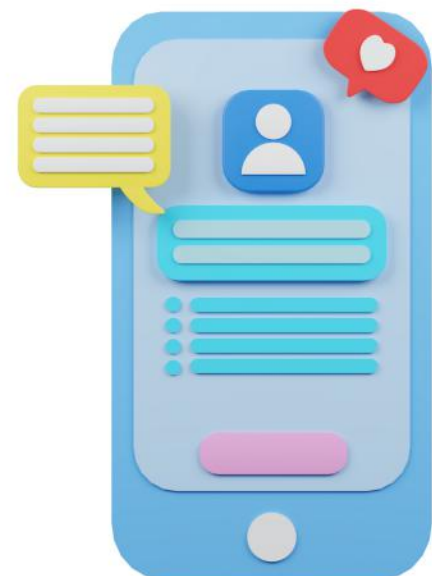
Dr. Anagha Kulkarni (HOD - I.T.)

Seniors are adopting new technology. My elderly neighbor is technologically savvy, and I admire her for it. She once told me that she keeps getting pop-ups for new meaningless songs. She enjoys old songs. It started with songs from the 1980s and 1990s that she despised listening to. She gradually started getting recommendations about songs such as "Mere saiyan ji se aaj maine breakup kar liya". This was deeply offensive to her. I put on the hat of "ACP Pradyuman" and began questioning her right away. She mentioned that she had been listening to the songs of Lata Didi and Rafi Sahab on Spotify for a few days.

I realized what was happening! She was being digitally watched. She was leaving digital traces and footprints while browsing online. What exactly are digital footprints? And who could decipher them? Isn't it equivalent to looking into your personal life? Our digital footprint is a collection of data made up of our browser settings (such as the browser we are using, the language settings, the time zone settings, the browser history, our location, our device, etc.). Furthermore, some websites request that we accept cookies. A cookie is some data that the website owner collects so that the owner knows the user has returned to their website and they can retrieve some data for us (which we find convenient or handy). However, data brokers and trackers use our information to expand their businesses. They create our profiles, analyze our data, and make sense of our actions. They try to figure out what we're doing and where we're going. Online maps track our every step, and browsers follow our every online, mobile, and laptop activity. Furthermore, we are eager to share our stories on social media platforms. Aren't we nourishing their enterprise?

Every year, we get an overview of which countries we visited, how many cities we visited, and which restaurants we frequented the most! Isn't this a personal matter? Is it normal for someone we don't know to know this about us? These data trackers infringe on our privacy. And invading someone's privacy is an offense. This extracted knowledge—"digital gold"—is sold to advertisers, and it is through them that we receive advertisements. They are tailored to each individual's interests and preferences. Technology giants such as Google, Facebook, YouTube, and Pinterest have made around 90% of their profits through advertisements.

E-commerce, e-banking, e-newsletter reading, fitness app use, and social media posting all contribute to forming a digital footprint. Privacy is compromised for the sake of convenience. It doesn't end there. Data trackers keep track of our health records, how many times we visit the hospital, and which medicines we buy online so that they can notify us when our medicine supply is running low. Streaming services like Amazon Prime and Netflix recommend movies based on our preferences. This is very useful, but we must be aware that we are being watched.

So, if you type "weight loss," you will get the best tips from dieticians and experiences with various diets, but keep in mind that you are also feeding advertisers. You will be bombarded with advertisements such as:

It is difficult not to leave a digital footprint in this digital age. We can, however, exercise caution. A postgraduate student at the University of Edinburgh rightly says, Think of the internet as a public place. Don't leave your details lying around.

E-WASTE MANAGEMENT IN INDIA

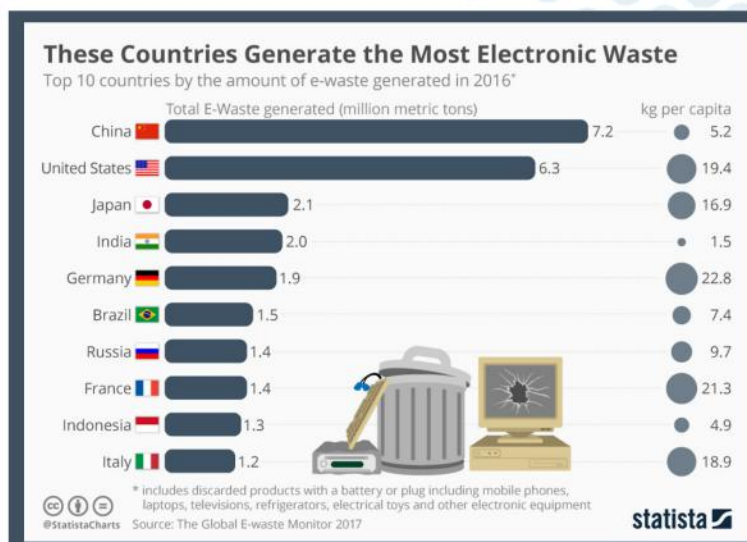
Isha Tulapurkar (B.Tech Instrumentation)

The demand for electronic devices has been increasing rapidly in recent years. According to a report by the United Nations University, global e-waste generation reached a record high of 53.6 million metric tons in 2019. This is expected to reach 74.7 million metric tons by 2030. The report also highlights that only 17.4% of the e-waste generated in 2019 was recycled through proper channels. The remaining 82.6% either ended up in landfills or were incinerated, leading to harmful environmental and health impacts.

The Rise of E-waste in India:

India is one of the largest producers of e-waste in the world, generating over 2 million metric tons of e-waste annually. According to a report by the Central Pollution Control Board (CPCB), the e-waste generated in India is expected to reach 5.2 million metric tons by 2020. The report also highlights that only 5% of the e-waste generated in India is recycled through proper channels, with the remaining 95% ending up in landfills or being processed by informal sector workers, leading to harmful environmental and health impacts.

The Impact of E-waste in India:

Improper disposal of e-waste in India can lead to several harmful environmental and health impacts. The toxic materials in electronic devices can contaminate the soil, air, and water, leading to health hazards for humans and animals. Moreover, e-waste also contributes to climate change. The discarded electronic devices release greenhouse gases such as carbon dioxide and methane, which contribute to global warming.

E-waste Management in India:

Proper management of e-waste is essential to prevent its harmful impacts on the environment and human health. The Indian government has taken several initiatives to address the issue of e-waste management.

- 1. E-waste Management Rules:** In 2016, the Indian government introduced the E-waste Management Rules, which provide guidelines for the proper disposal and recycling of e-waste. The rules make it mandatory for manufacturers and producers to collect and recycle their e-waste and also set up e-waste collection centers across the country.
- 2. E-waste exchange program:** The government of Delhi launched an e-waste exchange program in 2017, where citizens can exchange their old electronic devices for coupons that can be used to purchase new devices. The program aims to encourage citizens to recycle their e-waste and reduce its harmful impact on the environment.
- 3. Informal sector integration:** The Indian government has also taken steps to integrate the informal sector workers, who are involved in the collection and processing of e-waste, into the formal sector. The workers are provided with training and safety equipment to ensure the proper disposal of e-waste.

Conclusion:

E-waste management has become a major sector of concern in India due to the increasing demand for digital devices. Proper e-waste management is essential to prevent the harmful impacts of e-waste on the environment and human health. The three Rs - Reduce, Reuse, and Recycle - can be applied to manage e-waste effectively. Consumers can reduce e-waste by purchasing devices with a longer lifespan and repairing them instead of replacing them. Reusing and recycling electronic devices can also reduce e-waste and provide access to technology for underserved communities.

SO JUST ADAPT

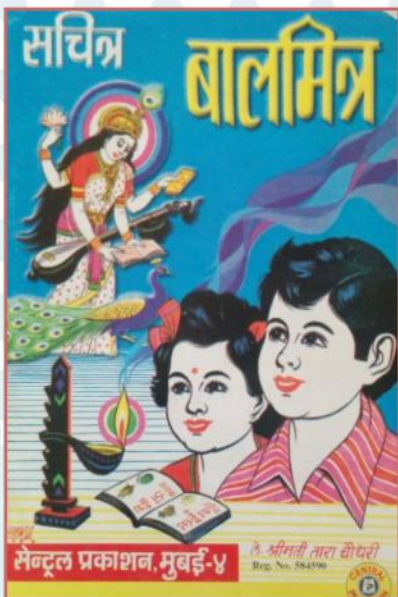
Mrunmayee Manmadkar (B.Tech Computer B)

Send us your literature in MS Word, PDF, or Google Docs format only (avoid sending handwritten articles)! No, no, this isn't any instruction; I just got the ball rolling with this line. DIGITAL प्रभाव indeed! I'm not going to delve into the extensive digitization process that has taken place over these two decades. Nothing about AI, cloud computing, quantum computing, or Web 3.0 I'd just like to share a few, very simple impressions that arose when I first read this line and that have affected my life, and I'm sure everyone else's as well.

A few days ago, while glancing at my childhood photos, I found the little me, hiding behind the trees, eating something. I tangibly started to zoom in on the pictures and realized this wasn't my phone (^_^). How different and satisfying it was to scroll, my bad, turn the pages of the physical photo album and have the hardcopy of them in my hands, blurry yet still squeaky.

The size of the camera reel then was definite, making each photo a treasured memory, quite unlike the multitude of selfies we take on our phones these days. Nonetheless, technology has made our lives easier, whether it's sharing my photos with my Aaji, who is unable to attend my award ceremony.

Or making a video call whenever I am missing my cousins. To strike a balance, I make sure to have clicked at least a few hardcopy photos whenever I go anywhere, whether travelling or to any special place, as well as clicked them on the phone to share with my close ones. I remember Ajoba telling me small jokes from the newspaper and 'Balmitra' as we sat on the swing, spent time with his stories, and laughed out loud.

Today, what we relate to are the memes, reels, and articles that just make us giggle all the time. One hundred for the algorithm they use that makes them weirdly relatable every single time. Back when we were kids and had to write essays on various topics, we used to spend time with our mom and dad and gain valuable insights from their experience on those topics. Today, with just one click, we have access to a wealth of experience and knowledge from around the world. The smell of new books always fascinated me. Today, we have e-books that can be read anytime and anywhere, as per convenience. Earlier, we had to read and learn long history chapters and approach teachers for doubts; they were the only source, and yet I would say that's one of the main reasons school teachers are so close to us and unforgettable.

Today, we have hundreds of teachers on YouTube helping us learn, grow, and excel in many different subjects.

What I am trying to say is that changes have happened and are bound to occur in the future! It's possible that even as we speak, a robot could be writing this very piece, impeccably imitating what humans do today. It's clear that technology will bring about substantial transformations, and this is something we are well aware of. All these changes simply urge innovation! Every person is different; every thought is different; every temperament is different; and hence every person can innovate.

They call it GenZ, but I would like to call it GenLucky. We are fortunate to belong to a generation that has witnessed an unprecedented transition. Perhaps the last generation to have experienced life before and after this revolutionary advent of technology. Each stage of this transition brings a new and improved perspective, so just adapt! Although digitization has had an impact on us, it has been for the better and will likely continue to be so.

PAIN

Vedika Kamane (FY E&TC B)

Pain- a complex and sad word it is indeed

Through her roots, it certainly seeps

People mock her pain, thinking it's just a façade,

They won't understand her worth until she breathes her last day

Nobody knows it's hollow and empty

The smile plastered on her face

The outside world thinks she is a joyful and happy youngster
But inside it's dark, can't tell anyone, no courage to be mustered

So much pressure she has to go through

Preparing for her future, peer pressure and whatnot

Sometimes she is told to act like an adult, and sometimes she is treated like a child

Who knew, that she dreams of being free from everything, into the wild

As a child, she was too immature to understand the meaning of pain

According to her, it was a cut on her finger or a stubbed toe

As a teen, things became complex and her efforts started going in vain

Hopefully as an adult, she shall be free of all this disdain

She was too ashamed to shed tears in front of the world

Seeing her in a weak state, only abuses shall be hurled

So, when she is alone, she becomes her true self

Drowning in the sea of sadness, trying to save herself every day

THE ERA OF DIGITAL FASHION

Ketaki Bavaskar (FY E&TC A)

We have all been there: we bought those oh-so-ripped jeans or that extravagant dress, which we put on and posed in for the gram, never touching it again. We are easily influenced by those too-good-to-be-true clicks on social media and buy into fast fashion brands, which are actually responsible for 150 billion items of clothing, which are discarded as another new trend comes into the industry. How are designers solving this without limiting creativity? Digital Fashion.

While the world was healing from the pandemic, the fashion industry was facing one of its biggest problems in history. Without any physical high fashion runway attended by the crème de la crème, the glitz and glamour, and the anticipation of seeing the pieces on celebrities, brands were forced to shut their decades-long legacy showrooms. Digital fashion was born out of a necessity to bridge the gap between consumers who were stuck at home and also didn't want to contribute to the massive carbon footprint. Without having to produce physical, tangible pieces of clothing and having 2D clothing that can be edited upon us or models in the virtual world, the digital fashion era has started and is becoming popular. Apart from being sustainable and eco-friendly, digital art gives the designer total, limitless freedom to explore textures, materials, shapes, sizes, sizes and movement in clothing. The ability to create multiple designs and having the space to grow and break the long supply chains that result in inhumane working conditions, underpaid wages, and even child labour for the workers are the icing on the cake of consuming digital fashion.

Also, it's not hard to notice the effects that the digital world has on the brands, like Dior, who streamed their spring/summer 2021 show at the global Paris Fashion Week and garnered 95 million views, breaking their previous record of 12.3 million. Gone are the days when you needed to be someone famous to wear luxury products. Digital fashion has allowed people to experience luxury within the comfort of their homes. The pandemic affected people but gave them hope to live another day, wear a pretty outfit, have fun, and rejoice. The digital world is a choice without having to invest in something physical, and experiencing stores contributes to mass waste.

For some, digital fashion can never bring the same amount of excitement that buying a bag at a store can, but as the world is changing, we need to change. The advancement in the most consumed sector is quite liberating, and future investment is remarkable yet affordable. With the rise of collectible NFTs and the expanding Metaverse, digital fashion might be unheard of now but will be the norm in the future.

MEETING LATAJI: A DIVINE EXPERIENCE

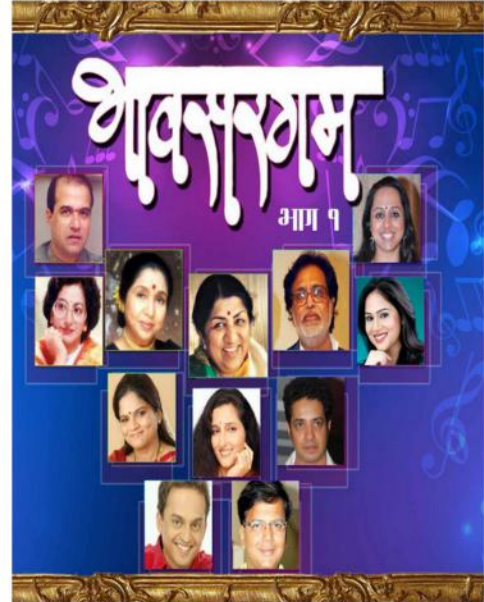
Prof. Makarand Velankar (Associate Professor, I.T. Department)

It has now been one year since the sad demise of Bharat Ratna Lata Mangeshkar. The golden voice is immortal, and we enjoy it almost every day. I am privileged to have received blessings from stalwarts such as Balasaheb Thakre, Babasaheb Purandare, and Mangeshkars thanks to my family and friends. Although I am not very good at remembering things, a few incidents have been registered permanently in my memory. It was somewhere in 1992, when we had been to "Prabhu Kunj" to meet Pandit Hridaynath Mangeshkar to fix up the show of "BhavSargam". Lataji joined the discussion and interacted with us for an hour or so.

Sagara Pran Talmalala

Hridaynath Mangeshkar, Lata Mang...

We still remember the discussions related to some songs we loved. "Alvida" in the song "Yeh Zindagi Usiki Hai" (Anarkali), the beautiful lyrics of the song "Tu Pyar Kare ya Thukraye" (Dekh Kabira Roya), the tan and interludes of "Aaja re Pardesi" (Madhumati), and so on. Later on, our discussion shifted to Marathi songs such as "Ne Majasi ne " by Swatrantveer Savarkar, "Sunya Sunya Maifilit " (Umbartha), and so on to finally arrive at Dnyaneshwar Mauli. Listening to "Pasaydan" became like a carving in our minds. It was a really mesmerizing lifetime experience with a feeling of "Jeevanchi Itishree" or 'What else can one expect in his lifetime'.

In those times, social media did not exist, and we didn't have permission to record or take photos. It actually helped us be completely involved in the discussions and enjoy the songs. During my musicological research journey, it was full of enjoyment with new discoveries in the songs. It is still going on with an exploratory learning approach. The perfect pitch alignment, wide pitch range, and clear pronunciation are some of the qualities we can observe in her songs.

During performance analysis, it was clearly evident why Lata Mangeshkar was the favorite of music composers. Today's singers, Shreya Ghoshal and Vibhvari Apte, are two of the few who can come close to her. Comparison with singers such as Lataji, Ashaji, or Bhimsenji is a Herculean task, and the aesthetic part is really a challenge to model. What can we say about the divine voice quality Lataji had? Maa Saraswati, with a blessed, beautiful voice! If someone asks me, "Have you ever seen God? The answer is obviously yes.

Aaja Re Pardesi (From "Madhumati")
Lata Mangeshkar

MY DREAM DESTINATION

Ruchi Honale (FY Computer E)

Somewhere where the sky is filled with auroras
Somewhere where the silence is filled with light guitar chords

I want to wander and get lost...
Soothing the tired soul,
Not running behind the goal,

Chilling with my treasured friends,
Not worrying about new trends,
Mind filled with peace,
Which no one can cease,

Eyes filled with joy,
the stars saying me ahoy!
The the ocean singing
the Waves dancing,
away from the world of screens,
Where my soul screams,

This is what I call my dream destination,
Which feels more like hallucination!
What's your dream destination?

LIVE STREAMING OF COURT PROCEEDINGS IN INDIA

Sakshi Manoj Deshmukh (SY Computer C)

The Supreme Court of India, in 2018, recognized the importance of live streaming of court proceedings and directed the government to formulate rules to implement it. The court observed that live streaming would make the judicial process more accessible and transparent, which is a fundamental right of the citizens. Subsequently, in 2019, the Ministry of Law and Justice issued draft rules for live streaming of court proceedings in India. The rules specify that only cases of constitutional and national importance would be live-streamed. The parties involved in the case could request the court to not live stream the proceedings, citing reasons such as privacy, national security, or confidentiality.

The draft rules also state that live streaming of court proceedings would be subject to the discretion of the presiding judge. The judge could direct the live streaming to be stopped if they feel that it would prejudice the case or undermine the dignity of the court. The implementation of live streaming of court proceedings in India has been taken up as a pilot project in various courts. The pilot project was initiated in the High Court of Delhi in 2019 and has since been extended to other courts across the country. The High Courts of Gujarat, Madras, and Rajasthan have also adopted live streaming of court proceedings.

Over 8 Lakh Views For Supreme Court's 1st Live-Streaming Of Hearings

Proceedings of three constitution benches including a bench headed by Chief Justice of India Lalit, which heard and reserved its verdict on a batch of pleas challenging the validity of the 10 Constitution amendment.

India News | Press Trust of India | Updated: September 27, 2022 11:41 pm IST

TRENDING

The outbreak of the COVID-19 pandemic in 2020 led to a disruption of court proceedings across the country. To ensure the continuity of judicial proceedings, the Supreme Court of India directed that all courts in the country should adopt video conferencing for hearing cases. This led to a significant increase in the use of technology in the Indian judiciary. The adoption of technology in the judiciary during the pandemic highlighted the importance of live streaming court proceedings.

The implementation of live streaming in Indian courts has received mixed responses from various stakeholders. The legal community has been supportive of the initiative, with many seeing it as a tool for enhancing transparency and accountability in the judiciary. Law students and legal professionals have also welcomed the move, as it provides an opportunity to learn from real-world cases. However, there have been concerns raised over the privacy and security of witnesses and parties involved in the cases.

Live streaming of court proceedings requires a robust technological infrastructure, including high-speed internet and streaming equipment. The lack of infrastructure in some parts of the country may also pose a challenge to the implementation of this system.

The rules drafted by the Ministry of Law and Justice provide for safeguards to protect the privacy of the parties involved. Nevertheless, there is still a need for continuous monitoring and improvement of the implementation of live streaming of court proceedings. In conclusion, the implementation of live streaming of court proceedings in India is a significant step towards a more transparent and accessible judiciary. The efforts made by the Supreme Court and the Ministry of Law and Justice towards its implementation are commendable. However, there is still a need for continuous evaluation and improvement of the system to address the challenges and concerns that come with it. The successful implementation of live streaming of court proceedings in India would go a long way in ensuring a fair and impartial justice system.

IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE MUSIC INDUSTRY

Sharayu Chintal (FY E&TC A)

Music has been a huge part of human civilization since ancient times. It communicates emotions that words may not be able to convey. Imagine a movie with no background music! It'll feel so bland. We all may not be proficient musicians and songwriters, but everyone loves to listen to music. It creates an atmosphere, a 'vibe'. It can uplift someone's mood and amplify the feeling, may it be crying in a river or dancing in the rain.

Digitalization has brought music from theaters and orchestras to just a tap of a finger. From live performances to music videos, from live music concerts and music festivals to virtual concerts, listening to Beethoven and Mozart symphonies performed live with a full orchestra, feeling the grandeur of violins and horns in every molecule of air. Or enjoying the delicate yet impactful notes in ragas while jumping, playing, and interacting like kids on a playground. The notes that the singer so beautifully weaves give you the warmth and richness of India, just like a cardigan that a grandma weaves for her grandchildren.

Digitalization has led to the creation of new, unique, and innovative sounds. It leaped from recording classical instruments played by hand to different computer-generated programmable sounds for music production, giving rise to memorable hits. It led to the emergence of many different musical genres, the most noticeable being EDM (Electronic Dance Music), created with electronic musical technology, further giving rise to many other sub-genres.

A very significant area in which the impact of digitalization can be noticeably seen is the consumption of music. Vinyl, radio, record stores, CDs, etc. have been replaced by streaming services. Earlier, people would buy physical copies of records, whereas now they can get access to huge playlists and libraries of songs for a monthly subscription. Streaming platforms act as both a boon and a bane. It can lead to reduced revenue for artists as royalties paid are worth less than physical copies. But, it helps the listeners have a huge variety of artists and songs, easy consumption, and reduces the waste generated from vinyl and CDs, leading to a greener environment. It also enables the audience to discover new artists.

This has led to the rise of independent artists. Independent artists are the ones who are not signed to a record company. They create songs and post them directly on streaming platforms like SoundCloud and Spotify. They have direct interaction with their audience, which is also an effect of digitalization in the form of social media. It helps to humanize the artist as well as the audience. The audience is no longer just a collection of data points about sales but more than that. Digitalization makes talent more visible.

The future of the music industry cannot be predicted as it is constantly evolving. The streaming platform has had a major impact and will continue to do so. The incorporation of AI into the system can further push the boundaries and create new horizons. AI is used in a variety of aspects, like making song recommendations, creating personalized playlists, and even tracking the popularity of a song.

The impact of digitalization cannot be classified as positive or negative. In some ways, it has led to the creation of new sounds and business models, but there is a constant fear of diminishing human creativity and substandard quality in music. In just a span of 20 years, digitalization has completely restructured the music and music industry and will continue to do so.

WHICH CAME FIRST, SMART DEVICES OR DUMB BRAINS?

Chinmayi Adsul (B.Tech Computer A)

“Winning Essay of Digital प्रभाव Essay Competition”

One sunny morning, in a forest that seemed like utopia, a caveman went out hunting in an unknown land. There he saw a strangely hypnotizing portal and felt like it was calling him, so optimistically he entered it. And there he was, in a world he couldn't have imagined. Strange, large objects made of mud were found where people lived in groups. He noticed they had developed stone tools, which made life much easier. Similarly, different people who found the portal could time travel and see the future. A few centuries passed, and people who

were used to seeing happy faces, strange new machines, and the luxurious lives of people ahead in time started seeing something unusual. After a few generations, they could see machines getting more intelligent but people becoming unhealthy, lazy, and unhappy and being oblivious to the reasons that caused this state of humans, a primary question arose in their minds: "What went wrong?"

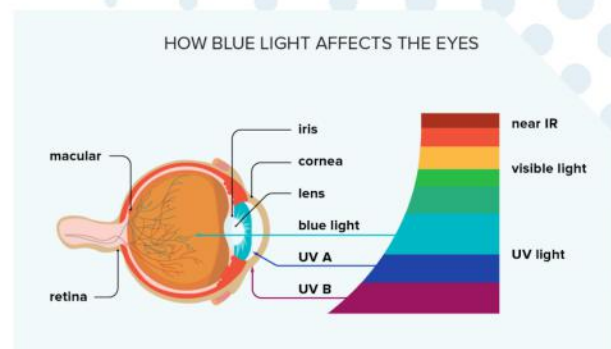
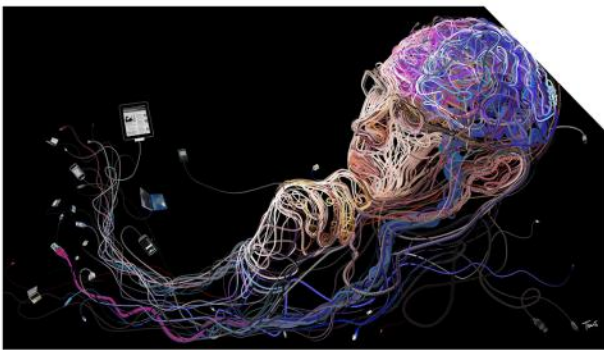
The computing power of devices has become an irreplaceable part of our lives. While we are busy welcoming 5G, we are already gearing up for 6G to make our devices more powerful. From helping armed forces win battles on the border to consumer electronic devices, from helping progressive medical procedures to becoming personal assistants, they have truly furthered themselves in our lives. Human intellect has been successful in developing artificial neural networks, robots, mobile communication devices, wearables, and many more things. Brains have definitely made devices smarter, and they will undoubtedly keep doing so.

Researchers from the Universities of Cincinnati and Toronto contend smart devices are helping to free our brains up to solve more complex problems and enhance our learning experience. In the Los Angeles Times, psychologists Christopher Chabris and Daniel J. Simons of the University of Illinois at Urbana-Champaign rebutted Carr's view: "There is simply no experimental evidence to show that living with new technologies fundamentally changes brain organisation in a way that affects one's ability to focus".

Cognitive psychology and brain researchers have shown that a moderate amount of playing video games hosts several advantages, as they help in developing cognitive ability and strengthen memory and attention. But some studies agree that devices are making brains dumb.

These smart devices, as helpful as they are, still have negative impacts. Many studies have shown the ill effects of the blue rays emitted from the screens of devices, which cause eye strain, deteriorate vision, and disturb the sleeping cycle. Constantly using smartphones and laptops creates stress and anxiety in the human system, which can even get converted into acute depression. A study determined that the physical presence of one's smartphone, visible or not, takes up resources in a person's brain and causes participants to do worse on cognitive tests. The study, entitled "Brain Drain: The Mere Presence of One's Own Smartphone Reduces Available Cognitive Capacity," came out of the University of Texas. Research from McGill University, Canada, concluded that drivers who depend on GPS-style navigation instead of their own spatial abilities have less activity and grey matter volume in the hippocampus region of their brain, which is an important area for memory consolidation.

Also, the Stanford researchers discovered that students struggled to differentiate real news from promotional stories, even when the article was clearly labelled as "sponsored content." "Potentially, we're sort of reshaping our brains' networks so that they're more inclined to look for stuff in our environment to entertain us instead of thinking about the longer-term, broader, and ethical and deeper considerations we would otherwise be having," said Immordino-Yang.

*"We tamed nature to give us power,
We created myths to unite our species,
We are now redesigning life,
to fulfil our wildest dreams
But do we know ourselves any more?
Or will our inventions make us irrelevant?"*

is a worrying question asked by Yuval Harari, which sums up the entire concern related to this debate. Having seen both sides of the coin it is clear that we have to learn to coexist with smart devices without compromising our abilities. We, as humans, are blessed with intellect and willpower to make decisions in our lives. New technologies and inventions are great if we control their usage, and they are the worst if they control our brain and mind. Let's use devices and technology wherever necessary and choose to use our brain power wherever we can. Let us decide to make sure that, if someday our forefathers find that strangely hypnotising portal, they will see a world where, with devices getting smarter and better, human beings are evolving, unlocking the mysteries and infinite power of the human brain.

CHATGPT: A TOOL FOR EFFICIENCY OR JOB REPLACEMENT?

Vedika Vilas Nehe (FY Computer E)

“Among the Top 3 Winners of Digital प्रभाव Essay Competition”

Chatgpt, the AI-powered chatbot, has created a storm on the internet given its capabilities. It had crossed one million users within the first week of its launch, which was faster than any platform to date. The generative AI is still making waves as talks of it replacing the human workforce go around. Is the chatbot just another internet buzzword that will fizzle out before you know it, or has Pandora’s Box really blown wide open?

Let’s find out. So what exactly is ChatGPT? Chatgpt is a large AI-based language model created by Open AI, a company that has only existed since 2015. Early adopters have been using it to write emails, college essays, poems, song lyrics, and even code. With the language model being able to generate responses that are almost indistinguishable from human responses, there is no doubt that this marks a very important point in the development of artificial intelligence. But does technology really have the potential to replace the human workforce? The answer is not simple. Firstly, it is only a language model, and even though it possesses abilities that are unlike anything we’ve seen before, it cannot perform any physical tasks. So there is no question of it replacing anyone doing any form of physical work. What about desk jobs then? Can it replace them? Even though its ability to generate human-like responses is exceptional, it’s not nearly enough to take over most human jobs that require a culmination of general awareness, common sense, on-the-spot thinking, and emotional intelligence.

ChatGPT Sprints to One Million Users

Time it took for selected online services to reach one million users

* one million backers ** one million nights booked *** one million downloads
Source: Company announcements via Business Insider/LinkedIn

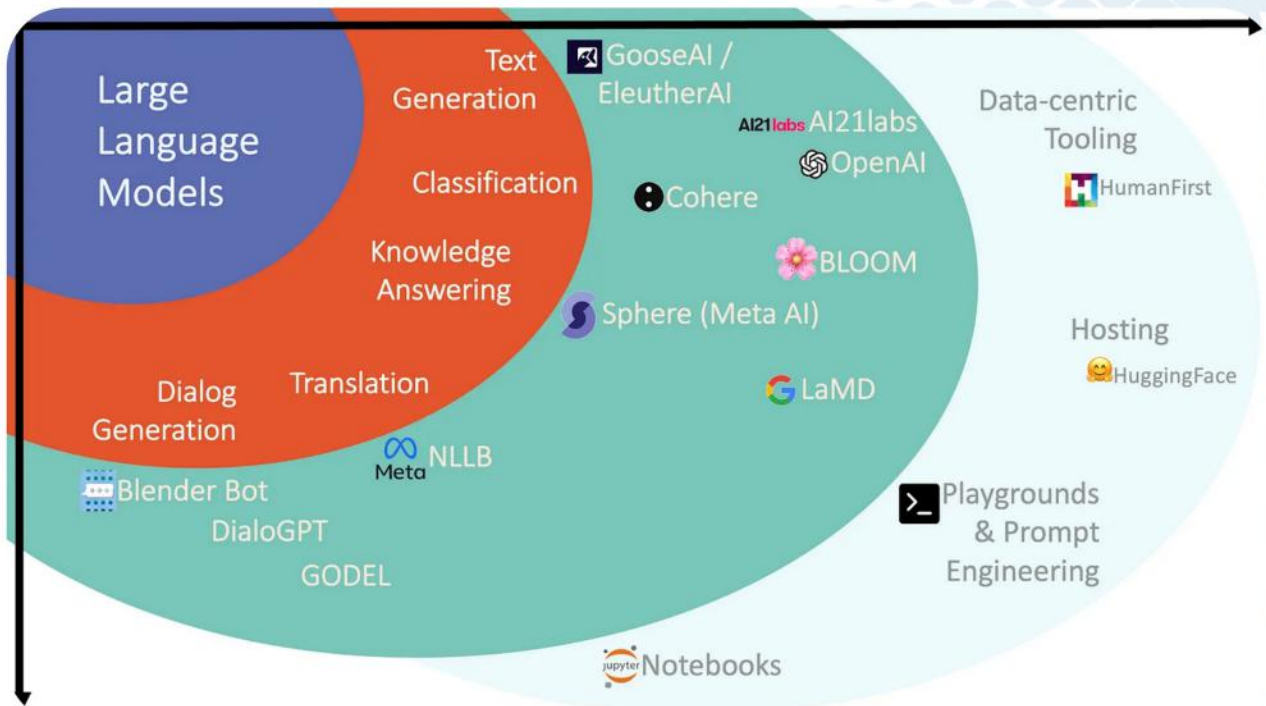

statista

However, it can and has begun to take over jobs that are more repetitive, involuntary, and routine, such as basic customer service, data entry and processing, simple content creation, and so on. It can even perform mundane tasks like sending short emails to set up appointments on your behalf. When it comes to creativity, it can generate essays, poems, songs, and stories based on the prompts provided. However, while the quality of content produced by it has significantly improved in recent years, it still lacks the critical thinking, emotional depth, and nuance of human writing.

The responses it generates at this point can serve as a foundation, a good starting point for any type of content creation. It can give you cues and act like a helper who you can bounce ideas off of, thereby improving and enhancing your work?

A field even closer to our hearts, the language model is also capable of generating code. Does it mean aspiring developers or the people already in the industry need to worry? I think not, since we are still in the infancy of such AI-powered language models and the code they can generate, although impressive, lacks the ability to understand the human context of computing that is necessary to programme well.

Software engineers need to understand the intended purpose of the software they're creating and the people who will be using it. But that's not to say there couldn't be a place for AI in software development. At the moment, such models are used to help programmers improve their code, add tests, and find bugs. This can help developers improve their efficiency and productivity to a large extent.

Therefore, with its current abilities, language models like Chatgpt can assist and improve the efficiency of professionals from various vocations. Right now, it is primarily an enhancer rather than a replacement for full-time jobs.

However, it is critical to remember that AI is still in its early stages, and to say the field is developing rapidly would be an understatement. As the amount of data at the disposal of this chatbot increases with each passing minute, the model keeps getting better, thus increasing its use cases. In every market, a company that can use an AI model to save time and money will most likely do so.

The CEO of Open AI, the company that created ChatGPT, has said, "I think the good case for AI is just so unbelievably good that you sound like a crazy person talking about it, and the worst case is lights-out for all of us." At this stage, we can only hope we're leaning more towards the good case than the bad.

Only time will tell if the bot will only serve as a better, smarter search engine or if this point in history will be remembered as the cusp of a new era that transformed human lives in more ways than they could have imagined.

दोन दशकांचा आढावा

आदिमा आफळे (FY MECHANICAL)

वीस-पंचवीस वर्ष आपण मागे डोकावून पाहिले, तर कुठे दिसतात आतासारखे मोबाईल्स, LCDs, लॅपटॉप्स? कुठे दिसतात आज जगभर असणारी ही जादूई उपकरणे? कुठेच नाही! वीस वर्षांपूर्वीचा भारत व आजचा भारत यातील सर्वात लक्षणीय बदल म्हणजे 'डिजिटल क्रांती'! याच डिजिटल क्रांतीने भारताला जगातल्या अखिल राष्ट्रांच्या यादीत खेचून आणलं. आज अमेरिका-रशियासकट संपूर्ण विश्व भारताकडे आढराने पाहतं. सुमारे 2015 नंतर भारतात 'Digital Revolution' चालू झालं. माननीय प्रधानमंत्री श्री. नरेंद्र मोदी यांनी ही योजना अमलात आणली. या योजनेअंतर्गत बऱ्याच घडामोडी घडल्या. 'डिजिटल क्रांती' व त्याच्या प्रभावाने बेलाशक अत्यंत चांगले परिणाम घडवून आणले. देशाला स्वावलंबी बनवलं, कित्येक कामं सोपी केली, विद्यार्थ्यांना अवघ्या जगाची ज्ञानसंपदा एका जागी आणून दिली. या 'डिजिटल' प्रभावामुळे काय काय साध्य झालं, याचं कोव्हिड व लॉकडाऊन पेक्षा चांगले उदाहरण असूच शकत नाही.

जगावर प्राणसंकट घेऊन आलेल्या कोरोनाशी दोन हात करण्यासाठी ज्या कोव्हिड चाचण्या झाल्या, औषधे रुग्णांकडे पोहोचली, रुग्ण व डॉक्टर आपापल्या घरी असूनही 'व्हिडीओ कॉल' द्वारे उपचार शक्य झाले, लस बनली व देशाचा कानाकोपऱ्यात पोहोचली, हे सगळं कॉम्प्युटरातज्ञानमुळे शक्य झालं. कोरोनामुळे जगभरातली विद्यापीठं, शाळा, शिकवण्या अचानक बंद कराव्या लागल्या. पण विद्यार्थ्यांना शिकवणं, परीक्षा घेणंही गरजेचं होतं. यासाठी Zoom, Google meet, Webex, Google workspace, Microsoft teams इ. नी शिक्षक व विद्यार्थी दोघांना मदत केली. लोकं नोकरी व शिक्षण घरूनच करत असल्याने तब्येतीबाबत दक्ष असणं महत्त्वाचं होतं. याहीसाठी वरील apps लोकांना 'online gym' करायची सोय देत होते. लोकांनी आहारनियंत्रणासाठी Da-fit, Fitbit, My Fitness Pal यासारखी ऑनलाइन व्हायबल वापरात आणली. तसेच, केलेल्या व्यायामावर, चालण्या-धावण्यावर लक्ष ठेवण्यासाठी 'स्मार्ट वॉच' सुद्धा वापरली - वापरत आहेत. दुर्दैवाने ज्यांची नोकरी गेली, त्यांना LinkedIn, Jobcase, Opportunity सारख्या ऑनलाईन व्यासपीठांवर दुसऱ्या नोकरीसाठी संधी मिळाल्या.

ज्यांना उत्पन्नाची आणखी साधनं हवी होती, त्यांनी Share market, investment सारख्या क्षेत्रात Trading View, MO Trader, ET market यांचे साहाय्य घेतले. कोणी भविष्यासाठी Duolingo, Mondly वरून नवीन भाषांचे धडे घेतले. कोणी चित्रकला, कोणी पाककला, कोणी लिखाण.... खूप नवे प्रांत लोकांना समजले. त्यामुळे कोरोनाची दोन वर्षे लोकांसाठी जरा सुसह्य झाली.... digital प्रभावामुळे! Net banking, online payments तर खूपच वापरात आले. 'Online खरेदी' कडे आज सर्वांचा कल आहे. Amazon, FlipKart सारख्या संकेतस्थळांवर आज भरघोस खरेदी होतेय. कोरोनानंतर घरी बसून कंटाळलेली लोकं जेव्हा फिरायला बाहेर पडली, तेव्हा Google maps, GPS navigations, traffic maps मुळे ते काहीही अडथळा निर्माण न होता, रस्ते न चुकता जाऊ शकले. इतकंच नव्हे, तर पोलिसांनी लॉकडाऊन मोडणाऱ्या नाठाळांना झोनेच्या सहाय्याने digital screen वर पकडले.

बिलं digital झाल्याने कागदाची नासाडी वाचली. 'Cashless India' अंतर्गत सगळे व्यवहार, पैशांची देवाणघेवाण गुगल पे, फोन पे, पेटीएम इत्यादींनी सुकर केली. यांद्वारे आपण फोन नं., QR code, bank account वरही पैसे पाठवू शकतो. कोणाला चांगली व्यापाराची कल्पना सुचली व ती पुढे न्यायची असेल, कोणाला स्वतःच्या रुचकर पाककृती जगापुढे सादर करायच्या असतील, कोणाला स्वतःचे पुस्तक प्रकाशित करायचे असेल, कोणाला ऑनलाईन अर्ज करायचाय किंवा दाखला भरायचाय, कोणाला परदेशी फिरायला जायचाय, कोणाला करमणूक

हवीं आहे, किंवा कोणाला साथी शिक्षा जरी 'बुक' करायची असेल, तर 'डिजिटल' शिवाय पर्याय नाही.

आता या digital प्रभावामुळे जीवन एवढं सोपं झालं असेल, तर आपल्यासाठी ते एक वरदानच म्हणावे लागेल. परंतु नाण्याच्या दोन बाजू असतात. 'डिजिटल' ने जितकी मदत केली, तितकीच हानीदेखिल पोहोचवली.... सर्वांनाच! Digital प्रभावाने सर्वांकडे 'Kindle' दिलं, पण खरं पुस्तक हाताळायची व वाचायची मजा हरवली. लहानांकडे 'video games' दिले, पण पावसाने साचलेल्या पाण्यातल्या कागदाच्या होड्या हरवल्या. विद्यार्थ्यांना 'Google' व 'YouTube' दिलं, पण सोबतीला चष्माही दिलाच की! लोकांना 'instagram', 'tiktok' दिलं, पण ते लोकांसाठी व्यसन ठरलंच की! Cryptocurrency बद्दल सर्वांनीच

ऐकलं असेल. हे एक आभासी चलन आहे. भारतात आतापर्यंत याला कायदेशीर मान्यता अजून मिळालेली नाही. पण लोक याला फारसं जाणून न घेता, त्यातले फायदे-तोटे समजून न घेताच त्यात पैसे गुंतवतात. कित्येक लोक यामुळे भयानक ठेचकाळलेत... पार बुडालेत. Blue Whale, Five Finger Fillet सारखे विभित्स games तरुण पिढीला निराशेच्या गर्तेत ढकलत होते. यांवर नंतर कायदेशीर बंदी घालण्यात आली. एखादी गोष्ट मिळाल्यावर आपण तिचा उपयोग कोणत्या प्रकारे करतो हे खूप महत्त्वाचं असतं. त्यावरच, ती गोष्ट वरदान आहे का शाप हे ठरतं. 'Digital प्रभाव' ही खरेखरच प्रगतीशील व चांगली गोष्ट आहे. आणि हा प्रभाव द्विसांगणिक वाढतच जाणार हे ही नक्की. फक्त त्याचा योग्य तोच वापर करणं व आहारी न जाणं आपल्या हातात असतं.

वीरपत्नी

आकांक्षा पन्हाळे (TY MECHANICAL)

तू सोडून जाताना रिमझिम पाऊस पडत होता आपली अश्रुती कहाणी बघून तो देवही रडत होता
वाढत होतं मागे वळून माझ्याकडे पाहतील पाणावलेले डोळे माझे पुसण्यासाठी येशील
धवकाढायक होतं तुझं असं सोडून जाणं
बहरलेल्या संसाराला मध्येच मोडून जाणं

चितेवरचं शरीर तुझं माझ्यापुढं जळत होतं
तुझ्याशिवाय आज साऱ्यांनाच रडणं माझं कळत होतं

सौभाग्याचं लेणं माझं आज चुकतं झालं होतं
झेललेल्या गोळीसारखं माझं कुंकूही दुखतं झालं होतं

साऱ्या जगास आज तुझी देशभक्ती कळाली
तुझ्या शहीद होण्यानं मला वीरपत्नी ओळख मिळाली!

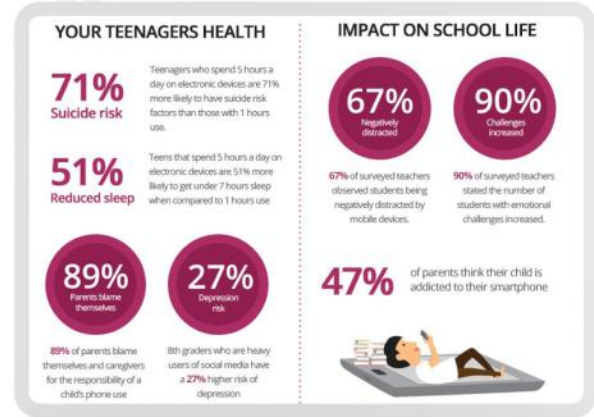
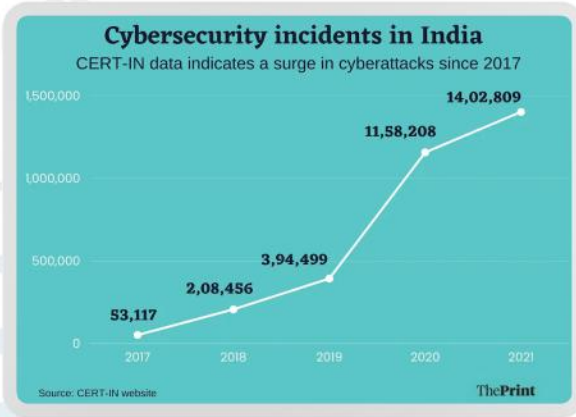
मेंदूने उपकरणे स्मार्ट केली की उपकरणाने मेंदू मूक केले

सिद्धी विजय ढमढेरे (SY Instrumentation)

प्राचीन काळांत माणसाच्या मूलभूत गरजा कमी होत्या, त्यामुळे माणूस सुखी होता, परंतु जसजसे माणसाने आपल्या बुद्धीच्या जोरावर नवनवीन शोध लावले त्यामुळे माणसाच्या आयुष्यात काही प्रमाणात आराम आला. प्राचीन काळी माणूस खूप मेहनती होता त्यामुळे त्याचे मानसिक व शारीरिक आरोग्य ठीक होते. उपकरणाच्या शोधांमुळे माणसाचे शारीरिक कष्ट कमी झाल्याने माणसाचे शारीरिक व मानसिक आजार वाढले.

पूर्वी माणसाचे आयुर्मान जास्त होते. परंतु उपकरणाच्या शोधांमुळे माणूस आतून अशांत झाला. उपकरणाच्या शोधा पुढे मोठमोठे दहशतवादी कृत्ये होऊ लागली. पूर्वीच्या माणसांत माणुसकी होती. परंतु आता आतून अशांत असल्यामुळे माणसाची मेंदूची विचार करण्याची सवय संकुचित झाली. त्यामुळे माणूस आपले मानसिक व शारीरिक आरोग्य जोपासण्यासाठी योगा प्राणायाम अशांचा अवलंब करू लागला.

भारतापेक्षा पाश्चिमात्य देशांत उपकरणांच्या साधनांच्या जोरावर विकास झाला. परंतु विकास होऊनही पाश्चिमात्य देशांतील लोक अस्वस्थ झाले व ते आता आपल्या योगा प्राणायाम सारख्या भारतीय संस्कृतीचा आधार घेऊ लागले आहेत. माणूस अस्वस्थ असल्याने माणसामाणसामधील दुरावा निर्माण झाला. उपकरणांचे जसे फायदे झाले तसे तोटेही झाले. शेतीमध्ये आधुनिक पद्धतीने लोक शेती करू लागले परिणामी कमी कष्टात चांगले पिक मिळू लागले. परंतु रासायनिक खतांच्या वापरामुळे त्यातून मिळणारे अन्न हे रासायनिक मिळू लागले परिणामी माणसाच्या आरोग्यावर त्याचा परिणाम झाला.

अणुबॉम्बच्या शोधांमुळे माणसाच्या मनात भीती निर्माण झाली व माणूस भयग्रस्त बनला. मोबाईलच्या शोधामुळे माणसाचा संपर्क लगेच होऊ लागला. त्यामुळे संदेशवहन तात्काळ होऊ लागले. परंतु मोबाईल मधून अनेक सायबर गुन्हे वाढले. वाहनांच्या शोधामुळे जसजसे लोक लांबचा प्रवास करू लागले परंतु आतापर्यंत जेवढे लोक युद्धात मारले गेले त्यापेक्षा कितीतरी पटीने लोक रस्ते अपघातात मृत्युमुखी पडले.

माणसाने विज्ञानाच्या शोधांमुळे आपले आयुष्य सुखकर बनवले परंतु त्यामुळे पूर्वी 100 माणसे जेवढे काम करीत होते ते आता एक माणूस करत आहे, त्यामुळे बेरोजगारीचा प्रश्न निर्माण झाला. बेरोजगार लोक गुन्हेगारी कडे वळले त्यांमुळे गुन्हेगारी वाढली. माणुसकी नावाची रीत माणूस विसरून गेला माणसाची वृत्ती संकुचित झाली. त्यामुळे जो तो फक्त आपला स्वार्थ पाहू लागला कमी कष्टात जास्त पैसा मिळवण्याचा प्रयत्न माणूस करू लागला. पूर्वी एकत्र कुटुंब पद्धती मुळे घराघरात शांतता होती, मुलांवर एकत्र कुटुंब पद्धती मुळे मुलांवर संस्कार केले जायचे. परंतु आता विभक्त कुटुंबपद्धतीने माणूस माणसापासून दुरावतोय. मुलं लहान वयात उपकरणे हाताळू लागली. त्यांच्यावर म्हणावे तसे संस्कार होत नाहीत त्यांमुळे त्यांच्याकडून अनेक अपघात झाले आहेत, याची अनेक उदाहरणे आहेत. आजच्या आधुनिक विज्ञानाच्या जोरावर माणसाने लावलेल्या शोधामुळे माणसाचे आयुष्य सुखकर झाले असले तरी बेरोजगाराकडे, कौटुंबिक कलह निर्माण झाले. माणसांमध्ये नैराश्य येऊ लागले त्यामुळे नैराश्य घालवण्यासाठी माणसे व्यसनाकडे वळू लागली, परिणामी आत्महत्येचे प्रमाण वाढले. जसे विज्ञानाच्या शोधांचे फायदे आहेत तसे तोटेही आहेत.

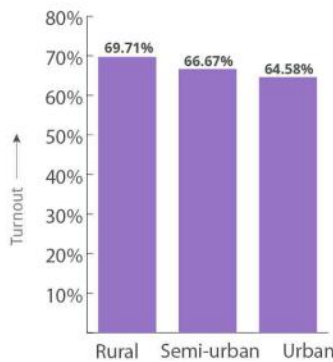
शहरी मतदारांची उदासीनता - त्यामागची कारणे आणि उपाय

स्वरांगी ठाकूरदेसाई (TV E&TC B)

“येथे परंपरांचा सन्मान नित्य आहे ,
जनशासनातळीचा पायाच सत्य आहे ,
येथे सदा निनादो जयगीत जागृताचे ,
आचंढसूर्य नांदो स्वातंत्र्य भारताचे”

सुप्रसिद्ध कवी व गीतकार ग. दि. माडगूळकर ह्यांनी आपल्या पवित्र भारतदेशाचं केलेलं हे वर्णन खरोखरच किती भावपूर्ण आहे! अशा या आपल्या भारतदेशाने जवळजवळ ढीडशे वर्षे पारतंत्र्याच्या अंधःकारात घालवली. पण १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी, इंग्रजांच्या विलख्यातून मुक्त होऊन, आपल्या पवित्र भारतभूमीच्या अवकाशात स्वातंत्र्याचा प्रखर सूर्य तळपू लागला! ह्या स्वातंत्र्यरूपी सूर्याने संपूर्ण राष्ट्र त्याच्या तेजाने आणि ऊर्जेने उजळून टाकले. आता गरज होती हि उर्जा प्रत्येक नागरिकाच्या तनामनामध्ये जागृत करण्याची! इंग्रजांमुळे भारतीयांची राजकीय, सामाजिक, आर्थिक, सर्वच स्तरावर अपरिमित हानी झाली होती. संपूर्ण राष्ट्राच्या कारभारात सुसूत्रता आणण्याची, तसेच सर्वांनी संघटित होऊन, ढासळलेल्या न्यायव्यवस्थेलाही पुन्हा एकदा नवे रूप देऊन, नव्याने उभे करण्याची गरज होती. म्हणूनच २६ जानेवारी १९५० रोजी भारताने राज्यघटना स्वीकारली आणि देशाचा सार्वभौम कायदा असलेले भारतीय संविधान लागू करून आपला देश प्रजासत्ताक बनला. ‘लोकशाही’ हा या राज्यघटनेचा पाया आहे. आपल्या राज्यघटनेने प्रत्येक भारतीय नागरिकाला मतदानाचा हक्क दिलेला आहे. राज्यकारभार चालवणारा प्रत्येक नेता हा जनतेच्या हितासाठी, त्यांच्या संरक्षणासाठी व त्यांच्या सेवेचे व्रत अंगिकारण्यासाठी बांधील असतो. लोकशाहीने प्रत्येक नागरिकाला राजा बनविले, व आपल्याला पात्र व योग्य वाढेल अशा उमेदवाराला निवडून देण्याचा अधिकार दिला. पण हा मतदानाचा हक्क खरोखर प्रत्येक नागरिक बजावतो का ?

Rural and urban turnout in the 2019 general election

Scroll.in

Source: Trivedi Centre for Political Data

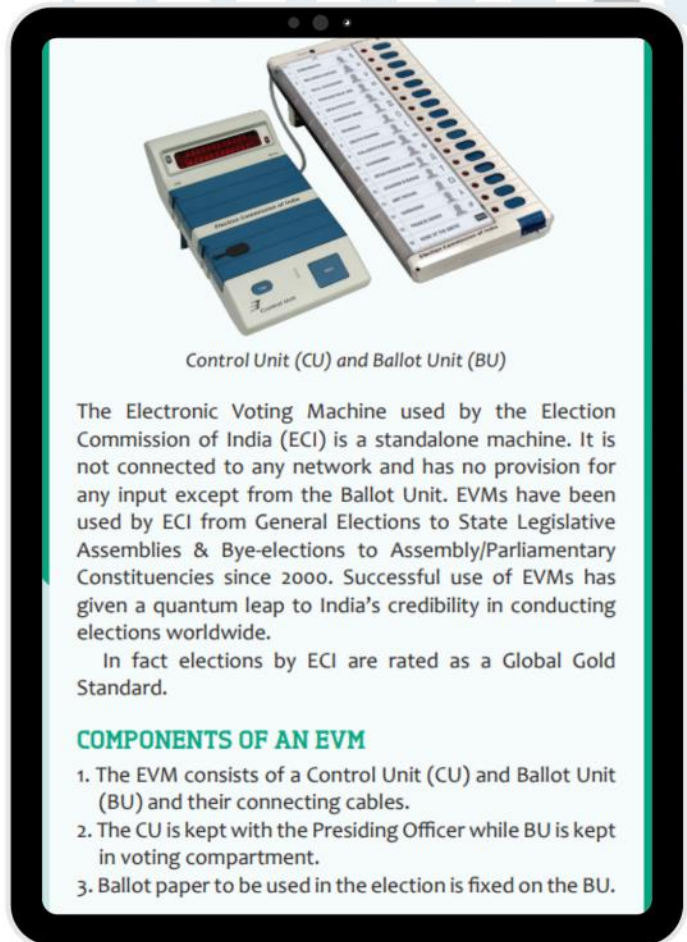
आतापर्यंत झालेल्या निवडणुकांच्या आकडेवारीवरून हे स्पष्ट होते की शहरी भागातील मतदार हे ग्रामीण मतदारांपेक्षा मतदानप्रक्रियेत सहभागी होण्याकरिता कमी इच्छुक असतात. ह्याची काही प्रमुख कारणे आपण लक्षात घेतली पाहिजेत. शहरी भागात राहणारे लोक, त्यांची जीवनशैली , त्यांना कोणकोणत्या अडचणींना सामोरे जावे लागते ह्या सगळ्याचा विचार करणे आवश्यक आहे. मूळातच शहरातील नागरिकांचा दिनक्रम व्यस्त असतो. त्यांना दैनंदिन जीवनासाठी आवश्यक वस्तूंची खरेदी करण्यासाठी अनेकदा घरापासून लांब कोठेतरी जावे लागते, कामाच्या ठिकाणी

पोहोचण्यासाठी व पुन्हा घरी परतण्यासाठी वाहनांचा वापर करावा लागतो. अशा या थकाथकीच्या जीवनात त्यांना मतदान, निवडणूक इ. सामाजिक जबाबदाऱ्या पार पाडण्यासाठी वेळ अपुरा पडतो, इच्छा व उत्साहाची कमी जाणवते. पण त्यांच्या प्रत्येक अडचणीवर तोडगा काढणे गरजेचे आहे. वयवर्ष ११-२८ या वयोगटात विद्यार्थीवर्गाचा समावेश होतो, व वयवर्ष २९-५८ या वयोगटात नोकरी करून आपला चरितार्थ चालवणारे नागरिक समाविष्ट असतात. काही विद्यार्थी शिक्षणानिमित्त तसेच काही नोकरदार वर्गातील लोकसुद्धा नोकरीनिमित्त बाहेरगावी जातात व स्थायिक होतात .

अशा सर्वांना मतदानाच्या दिवशी आपापल्या घराजवळील मतदानकेंद्रात हजार राहून मतदान करणे शक्य होत नाही. अशा नागरिकांना मतदानाच्या प्रक्रियेपासून वंचित राहावं लागू नये म्हणून ते ज्या ठिकाणी राहतात, त्याच शहरात, त्यांच्या जवळपासच्या मतदानकेंद्रात जाऊन मतदान करता यावे ह्यासाठी उपाययोजना करायला हव्यात. त्यांचे मतदानकार्ड व त्यांचा सध्याचा (तात्पुरता असलेला) पता या २ गोष्टींची जुळवणी करून माहितीचा एक साठा तयार केला पाहिजे, जेणेकरून अशा सर्व मतदारांसाठीसुद्धा त्यांचा मतदानाचा हक्क बजावणे सोयीचे होईल. काही ग्रामीण भागातील अशिक्षित लोकं नोकरीनिमित्त शहरी भागात येतात आणि कायमचे स्थायिक होतात. ते लोकांच्या दारोदारी जाऊन मोलकरीण, सफाई कर्मचारी, शिक्षाचालक, इ. कामे करून आपापले पोट भरतात. अशा सर्वांना मतदानाचे महत्त्व पटवून दिले जायला हवे .

शहरात जिथे जिथे प्रौढशिक्षणवर्ग चालतात, तिथे जाऊन मतदानाबद्दल जागरूकता निर्माण केली पाहिजे, तसेच मतदानप्रक्रियेचे स्वरूप विस्ताराने सांगितले पाहिजे. त्याचबरोबर इ.व्ही.एम (इलेक्ट्रॉनिक वोटिंग मशीन) चे प्रात्यक्षिक शिक्षण देणेदेखील गरजेचे आहे म्हणजे इ.व्ही.एम वर बटण दाबलेच न जाणे, एका बटणाऐवजी दुसरे कोणतेतरी चुकीचे बटण दाबले जाणे, अशा चुका टाळता येतील. त्यानंतरची अडचण म्हणजे मतदानाच्या वेळा. काही विद्यार्थी किंवा नोकरदारवर्गातील मंडळी मतदानाच्या वेळेत आपापल्या कार्यस्थळी असतात, संध्याकाळी घरी परतल्यावर किंवा परतण्याआधीच मतदानाची वेळ उलटून गेलेली असते. अशावेळी शिक्षणसंस्थांनी / उद्योग-कंपन्यांनी संबंधित विद्यार्थ्यांना / कर्मचाऱ्यांना कामाच्या वेळेत सवलत घायला हवी, जेणेकरून लोक आवर्जून मतदान करतील. पण त्याचवेळी हे नागरिक स्वरोस्वर तो वेळ मतदानासाठीच वापरात आहेत ना, ह्याची दक्षता घेणेही गरजेचे आहे. जे कर्मचारी कामाच्या वेळेत सवलत मिळूनही मतदान

Control Unit (CU) and Ballot Unit (BU)

The Electronic Voting Machine used by the Election Commission of India (ECI) is a standalone machine. It is not connected to any network and has no provision for any input except from the Ballot Unit. EVMs have been used by ECI from General Elections to State Legislative Assemblies & Bye-elections to Assembly/Parliamentary Constituencies since 2000. Successful use of EVMs has given a quantum leap to India's credibility in conducting elections worldwide.

In fact elections by ECI are rated as a Global Gold Standard.

COMPONENTS OF AN EVM

1. The EVM consists of a Control Unit (CU) and Ballot Unit (BU) and their connecting cables.
2. The CU is kept with the Presiding Officer while BU is kept in voting compartment.
3. Ballot paper to be used in the election is fixed on the BU.

करत नसतील, त्यांच्यावर बिनपगारी रजेचे नियम लागू केले पाहिजेत, मतदान केल्याचे आवश्यक ते पुरावे त्यांच्याकडून न मिळाल्यास, त्यांच्यावर दंडात्मक कार्यवाही देखील व्हायला हवी. हे सगळं करत असताना आपण वृद्ध वयोगटातील व्यक्तींना विसरता कामा नये. वृद्ध व आजारी व्यक्तींना शारीरिक समस्यांमुळे मतदानकेंद्रावर पोहोचता येत नाही. अशावेळी त्यांच्या जवळपास राहणाऱ्या काही तरुण मंडळींनी अशा व्यक्तींना मतदानकेंद्रापर्यंत घेऊन जाण्याची व सुरव्स्वरूपणे घरी परत आणून सोडण्याची जबाबदारी घ्यायला हवी. दुसऱ्या देशात राहणारे भारतीय नागरिक भारताच्या सामाजिक तसेच आर्थिक जीवनात बदल घडवून आणण्यासाठी फारसे उत्सुक दिसत नाहीत. अशा नागरिकांसाठी (NRI) मतदानाचे नवीन नियम व प्रक्रिया तयार करण्याची गरज आहे. १८-३० ह्या वयोगटातील मतदार अपेक्षित प्रमाणात मतदान करत नाहीत असे तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे. देशातील तरुण, सळसळतं रक्तच मतदानप्रक्रियेत सहभागी होत नाही, ही चिंतेची बाब आहे. त्यांना मतदानाचे महत्त्व कळत नाही, किंवा ते पटवून घ्यायची इच्छा नसते, अशा सर्वांसाठी समाजमाध्यमांचा अर्थात सोशल मीडियाचा वापर करणे फायद्याचे ठरेल. योग्य त्या 'हॅशटॅग' चा वापर करून , "मी मतदानाचा हक्क बजावला, तुम्हीही बजावा !" असा संदेश देणारी तरुणांची छायाचित्रे व ध्वनिचित्रफिती व्हॉट्सअप, फेसबुक, इन्स्टाग्राम, ट्विटर यासारख्या समाजमाध्यमांवर प्रसिद्ध केल्याने, तरुणांच्या मतदानाविषयीच्या अनिच्छेचे व आळशीपणाचे रूपांतर उत्साह आणि कर्तव्यदक्षतेत होईल व ते मतदान करण्यास प्रवृत्त होतील. असुरक्षितता किंवा भीतीच्या भावनेपोटी स्त्रिया मतदानप्रक्रियेत मागे

असल्याचे चित्र अनेकदा दिसून येते. महिलांना त्यांच्या कुटुंबाकडून प्रोत्साहन मिळाले व मतदानकेंद्रावरील सुरक्षा सुधारली तर महिला मतदारही निर्भीडपणे मतदान करायला पुढे सरसावतील. मतदान न करण्यामागचे आणखी एक सर्वात महत्त्वाचे कारण म्हणजे सध्याची राजकीय स्थिती.....

“आपली माणसे , आपलीच माती ,
तरी कळपाची मेंढरास भीती ,
विठ्ठला..... कोणता झेंडा घेऊ हाती?”

ही प्रत्येक मतदाराच्या म्हणजेच सामान्य जनतेच्या मनातील परिस्थिती आहे! राजकारणातील नेतेमंडळींची रोजची भांडणं, एकमेकांवर केले जाणारे वार - पलटवार हे सगळे सामान्य जनतेला उघड्या डोळ्यांनी बघावे लागत आहे. आपणच निवडून दिलेल्या लोकप्रतिनिधींना आपापसातील मतभेद सोडवण्यामध्ये व्यस्त असलेले पाहिल्यावर, हे जनतेची कामं कधी करणार असा प्रश्न निर्माण होतो! ह्यामुळे एकूणच मतदान व निवडणूक प्रक्रियेबाबत उदासीनतेचे वातावरण जनमानसांत दिसून येते. “राजकारण म्हणजे समाजकारण” हि व्याख्या आता जुनी झाली आहे, याउलट “राजकारण म्हणजे सत्ताकारण” असा ग्रह निर्माण झाला आहे. पण या सगळ्याला फक्त राजकारणी नेतेमंडळींचे जबाबदार आहेत का? डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी राज्यघटनेत प्रत्येक भारतीय नागरिकाला निवडणूक लढवण्याचा व मतदान करण्याचा अधिकार दिलेला आहे. खुनी, दरोडेखोर, हे आमदार-खासदार म्हणून आपल्याला चालतात, पण पुखादा प्रामाणिक, सुशिक्षित, जनतेसाठी सर्वस्व अर्पण करू पाहणारा माणूस जर निवडणूक लढवत असेल तर त्याचे पाय का ओढले जातात? शहरी मतदारांनी स्वतःहून निडर होऊन पुढे यायला हवे, व लोकांचे नेतृत्व करायला हवे.

“राजकारण हा बद्धमाशांचा शेवटचा अड्डा आहे” असे आपण मोठमोठ्याने ओरडतो पण राजकारण हा बद्धमाशांचा अड्डा कोणामुळे झाला ह्याचा कधी विचार केलाय का आपण? राजकारणी चोर, लाचखाऊ, भ्रष्टाचारी, उन्मत्त असतात असे आपण म्हणतो आणि पुन्हा पुढच्या खेपेला आपणच त्यांना निवडून देतो? आपणच जबाबदार आहोत ह्या सगळ्या परिस्थितीला! कारण आपण आपला मतदानाचा हक्क बजावत नाही. निवडणुकीची सुट्टी ‘हॉलिडे’ म्हणून साजरी केली जाते, आणि त्याचा फायदा घेऊन, पैसे आणि बोगस मतांच्या जोरावर हे राजकारणी पुन्हा ५ वर्षे आपल्याला लुबाडायला मोकळे होतात. प्रत्येक नगरसेवक, आमदार, खासदार, आपल्या प्रश्नांची उत्तरं घायला बांधील असतात, पण आपल्यापैकी किती जण त्यांना त्यांच्या कृत्याचा जाबविचारतात? कोथिंबिरीची जुडीसुद्धा नीट पारखून घेणारे आपण, राजकारण, निवडणुका, मतदानाच्या बाबतीत एवढे गाफील का? आपल्याला सरकारकडून सर्व सोयीसुविधांची अपेक्षा असते, सवलती हळ्या असतात, नुकसानग्रस्तांचा व वंचितांबद्दल सहानुभूतीपूर्वक विचार सरकारने करायला हवा, अपघाती मृत्यू झाल्यास सरकारने आर्थिक मदत करायला हवी असे आपल्याला वाटते, पण सरकारच्या पायाभरणीसाठी आवश्यक असलेल्या मतदानासाठी मात्र आपल्याकडे वेळ नाही? अशा या झोपलेल्या शहरी जनतेला झोपेतून खडबडून जागं करण्याची वेळ आली आहे!

पण अजूनही वेळ गेलेली नाही! आपण सगळे एकत्र आलो तर अजूनही आपण या परिस्थितीत आमूलाग्र बदल घडवून आणू शकतो. ‘मी मतदानाचा हक्क बजावणारच!’ हे आपण आपल्या मनाशी पवकं करायला हवं! उमेदवाराची निवड करताना त्याचं शिक्षण, त्याची निष्ठा, त्याचा प्रामाणिकपणा, त्याची सामाजिक जाणीव हे सगळं तपासून बघितलं पाहिजे. आपलं मत अमूल्य आहे, त्यामुळे ते देताना नीट विचार करूनच घायला हवं. हे सगळं केल्यावर जनतेलाच आपल्या आत असलेल्या सुप्त शक्तीची जाणीव होईल. हे सगळे बदल लगेच घडणार नाहीत, पण आपण आज पाऊल उचललं तर येत्या काही वर्षातच पुखादा निष्णात डॉक्टर हा आपला आरोग्यमंत्री असेल, अर्थशास्त्रज्ञ हा आपला अर्थमंत्री असेल आणि पुखादा क्रीडाक्षेत्रात वर्चस्व गाजवणारा खेळाडू हा आपला क्रीडामंत्री असेल! समाजातील अनाचार आणि अनास्था दूर होईल. भ्रष्टाचारासारख्या समस्यांना मूठमाती दिली जाईल. समर्थ रामदास स्वामींनी शिवाजीमहाराजांना ‘निश्चयाचा महामेरू’ असे संबोधले होते, तोच निश्चयाचा महामेरू आता आपण प्रत्येकात जागा करूयात! आपल्या देशाने आपल्याला खूप काही दिले आहे व आजन्म देत राहिल, फक्त आपल्याकडून मतदानासारख्या एका छोट्या पण महत्त्वाच्या कर्तव्याची अपेक्षा आहे!

आणि म्हणूनच -

“मी जबाबदार आहे माझ्या देशाच्या भवितव्यासाठी,
गर्व आहे मला कारण मी जन्मलो ह्या भारतमातेच्या पोटी!”
हा भाव प्रत्येकाच्या मनात जागृत व्हायला हवा!

मिम्स हे शब्दांपेक्षा वांगल्या प्रकारे भावना व्यक्त करतात का?

साक्षी इनामदार (TV Instrumentation)

घासावा शब्द। तासावा शब्द।
तोलावा शब्द। बोलण्यापूर्वी॥
शब्द हेच कातर। शब्द सुई दोरा।
बेतावेत शब्द। शारुाधारे॥

संत तुकाराम यांनी सांगितलेल्या या अभंगातून शब्दांचे सार आणि सामर्थ्य अनन्यसाधारण आहे हे कळून येतेच! शिवाय शब्द हा शरुाप्रमाणे मानला गेला असल्याने त्याला शरुाप्रमाणेच घासून तपासून तोलून मग त्याचा वापर बोलण्यातून केला जावा हेच संत तुकाराम यांनी कित्येक वर्षांपूर्वी जनसामान्यांना सांगितले आहे. अभंगाच्या पुढच्या दोन ओळी अशाप्रकारे व्यक्त होतात की शब्द हे पुखाघाच्या मनाला कातरून शकतात किंवा हे शब्द तुटलेल्या विखुरलेल्या मनाला सुईदोर्याप्रमाणे पूर्ववत करून शकतात. त्यामुळे काय शब्दप्रयोग करावा यासाठी माणसाने शारुाचा अभ्यास करणे उत्तम!

एवढी खत्री किंवा जबाबदारी शब्द वापरताना घ्यावी हे या थोर संत समुदायांनी किंवा पूर्वजांनी का बर सांगितले असावे? या प्रश्नाचे उत्तर म्हणजे शब्द हे केवळ स्वर उच्चार यातून निर्माण झालेले 'रव' किंवा 'नाद' नसून ते स्पंदन निर्माण करणारे आणि माणसाच्या भावनांना साथ घालणारे एक साधन आहे. त्यामुळे या शब्दांना अनन्यसाधारण

महत्त्व दिले आहे. ज्याप्रकारे हे शब्द माणसाच्या भावना व्यक्त करतात त्या प्रकारे भावना व्यक्त करून शकेल अशी गोष्ट वचवितव असेल.

अश्मयुगाचा काळ वगळता मानवाचा इतिहास बघितला तर, शब्द हे समाजामध्ये वापरताना वापरले जाणारे आणि भावना प्रभावीपणे व्यक्त करणारे असे एकमेव तंत्र आहे. या शब्दांची महती पूर्वपार चालत आलेली असून भारताचा गौरवशाली इतिहास सांगणारे अनेक ग्रंथ या शब्दातून व्यक्त होतात. भारतातील चार वेद यांची साक्ष देतात! श्रीकृष्णांनी द्वापारयुगात सांगितलेले ज्ञान ज्यामध्ये व्यक्त केले गेले आहे ती 'भगवद् गीता' आज कित्येकांच्या जीवनाचे सार सांगून जाते. याच गीतेचे दुसरे स्वरूप म्हणजे संत ज्ञानेश्वरांनी लिहिलेली 'ज्ञानेश्वरी' आणि त्याचे सुलक्ष्म स्वरूप म्हणजे लोकमान्य टिळकांनी लिहिलेले 'गीतारहस्य' होय. थोडक्यात शब्द कितीही सुलक्ष्म स्वरूपात किंवा वेगळ्या पद्धतीने आणि वेगळ्या व्यक्तींनी मांडले तरीही त्यातून अनेकविध ज्ञान देण्याचे आणि अनेक भावना व सार व्यक्त करण्याचे सामर्थ्य आहे. शब्दांना इतके श्रेष्ठत्व प्राप्त आहे की आज कित्येक ज्ञानी लोक वेदांमधील, ग्रंथांमधील छोट्यात छोट्या शब्दांवर संशोधन(PhD) करतात.

महाभारतामध्ये देखील संजयाने शब्दांमार्फत दृष्टीहीन धृतराष्ट्राला संपूर्ण संघर्षाची माहिती दिली. दृष्टीहीन व्यक्तीला शब्द हेच सारथी असतात हे यातून स्पष्ट होतं. शब्दांमधून संवाद निर्माण होतो तर शब्दांशिवाय चुकीच्या संदेशाची देवाणघेवाणही होते. मराठी भाषा असो किंवा इतर कुठलीही भाषा शब्दांचे सामर्थ्य हे अनन्यसाधारण आहे. या शब्दांच्या सामर्थ्याची साक्ष देणारे इतिहासातील एक उदाहरण म्हणजे आनंदीबाईंनी 'धरावे' ऐवजी 'भारवे' या शब्दांची फेरफार करून खेळ रवला, आणि स्वतःचा हेतू साध्य देखील केला. शब्द हे अशा प्रकारे पुखाघाचे आयुष्य देखील संपुष्टात आणू शकतात.

तर दुसरीकडे 'विट्ठल नामाचा वेडा हो' हे वाक्य विट्ठल शब्दाची ताकद सांगून जाते. हिंदू पुराणामध्ये जे श्लोक, ओवी, अभंग सांगितले गेले त्याच शब्दांचा परिणाम व्यक्तीच्या मनावर, शरीरावर आणि आयुष्यावर प्रकर्षाने जाणवतो. कारण शब्द हे अनेक लहरी निर्माण करून त्यातून विविध ऊर्जा उत्सर्जित करत असतात. भावना व्यक्त करण्याबरोबरच शब्द हे सकारात्मकता प्रसारित करू शकतात. अक्षरांमागून अक्षरे जेव्हा जोडली जातात तेव्हा एक शब्द उदयास येतो. कदाचित याच कारणास्तव हे शब्द अनेक भावनांना प्रत्येक माणसाच्या अंतरंगापर्यंत पोचवतात, म्हणूनच या शब्दांमुळे माणसे जोडली जातात तर कधी दूर देखील होतात.

शब्दांनी माणूस दुखावला जरी जातो, तर दुसरीकडे चार शब्द बोलायला कोणी नसेल तर माणूस एकटा पडतो. काही शब्द मनाला लागतात, तर काही शब्द आपलेपणाचा ओलावा निर्माण करतात. शब्द म्हणजे अभंग असतो, तर शब्द म्हणजे ओवी होते! शब्दांचे कधी ग्रंथ होतात, शब्दांचीच अंगाई रचली जाते! शब्दाने शब्द वाढतो, तर वचन देताना शब्द दिला जातो! कधी कोणी स्वतःचा शब्द खाली पडू देत नाही, तर कोणी शाब्दिक टोमणा वपखलपणे देतो!

एवढी सारी शब्दांची रूप आपल्याला दैनंदिन जीवनात बघायला मिळतात. शब्द हे शब्द नसून भावना व्यक्त करण्याचे भांडार आहे. म्हणूनच मुखातून गेलेला शब्द हा कमानातून बाहेर निघालेला बाणासारखा असतो, कारण तो माघारी कधीच येत नाही. अस्त्र शस्त्राहून देखील धारदार हा शब्द असतो. म्हणूनच संत म्हणतात,

"बोलावे मोजके।

नेमके स्वमंग स्वमके।

ठेवावे भान। देश काल पात्राचे॥"

कारण कमी शब्दांनी भावना अस्पष्ट दिसतात तर, अति शब्दप्रयोग केल्याने भावनांचा उद्रेक दिसून येतो. त्यामुळे योग्य शब्दांचा वापर हा योग्य वेळ काल बघून केला पाहिजे.

ज्या व्यक्तीसमोर आपण ज्या शब्दांचा वापर करतो ती व्यक्ती ते शब्द समजण्यास पात्र आहे ना हे बघितले तर वेळ आणि बुद्धी योग्य वापरली असे म्हणता येईल. कारण 'शहाण्याला शब्दांचा मार' पुरे असतो. अशा या शब्दांच्या महतीला विरोधाभास निर्माण करणारे आणि भावना व्यक्त करणारे नव्या युगातील साधन म्हणजे मिम्स! मंगेश पाडगावकरांनी लिहिलेल्या 'शब्दां-वाचून कळले सारे शब्दांच्या पलीकडले' या ओळींना साजेसे असे उदाहरण म्हणजे मिम्स!! या शब्दाचा उदय ग्रीक शब्द 'मिमेआ' यापासून झालेला आहे याचा अर्थ 'अनुकरण केलेली गोष्ट' (something imitated) असा होतो. म्हणजे याचे स्वतःचे असे अस्तित्व नाही परंतु आज जगभरात या मिम्स ला

पसंती दिली जाते.

आज पाहिलेल्या मिम्सचे, उद्या परवा किंवा काही काळाने विस्मरण होऊ शकते. पण बोललेला शब्द माणूस कायम स्मरणात ठेवतो. मग ते शब्द अपमानास्पद असो कौतुकास्पद, हस्यास्पद किंवा अगदी टोमणा!! माणूस शब्द विसरत नाही, कारण शब्द प्रत्येक क्षण भावना व्यक्त करतात. मिम्स बघताना माणसाला पुढचा मागचा संदर्भ माहिती असावा लागतो कित्येक वेळेला त्यातून व्यक्तीचा अनादर केला जातो

(Dark Humor).

पु. ल. देशपांडे म्हणतात, विनोद हा पुखाद्याच्या व्यंगावर भाष्य करणारा नसावा, परंतु मिम्स मधील बहुतांश भाग हा व्यंगावर भाष्य करणारा असतो. अशा विनोदांची कीव केली जाते, पुखाद्याच्या भावना दुखावणारी गोष्ट ही भावना प्रभावशालीपणे व्यक्त करू शकत नाही.

मिम्स हे 'कॉमनली अनकॉमन' विचार करण्यास भाग पाडत असले, तरी शब्द हे किमान वेळेमध्ये कमाल परिणाम मिळवून देतात. मिम्स या शब्दाचा अर्थच 'अनुकरण केलेली गोष्ट' असा होतो, पण शब्द हे मूळ असतात रवरे असतात. शब्दांचे 'विरुद्धार्थी, समानार्थी, उद्धारार्थी, प्रश्नार्थक' असे अनेक प्रकार असल्याने शब्द थेट आणि मनाला भिडणारे असतात

हे शब्द भावना समर्पकपणे मांडू शकतात.

मिम्स चा उद्भव होण्यापूर्वी भारतामध्ये किंवा जगामध्ये देखील अनेक लोक होऊन गेले जे शब्दांशिवाय बोलून जात असे. जसे की 'चाली चापलीन, पासून व्यंगचित्रकार बाळासाहेब ठाकरे, आर. के. लक्ष्मण, चारुहास पंडित' ते आताच्या नृत्यांगना 'सुचेता चापेकर' हे आणि यांसारखे अनेक लोक ज्यांनी शब्दांविना भावना प्रकट केल्या. असं म्हणतात शब्द आणि कवितेला वय नसतं!! असं म्हणतात की 'वाचलेले पुन्हा वाचावे, कारण त्यातून प्रत्येक वेळी नवीन अर्थबोध होतो'. या आणि यांसारख्या अनेक गोष्टी हे सिद्ध करतात, की अलीकडे निर्माण झालेले मिम्स कुठे ना कुठे अपुरे पडतात, म्हणून मिम्स हे शब्दांपेक्षा चांगल्या प्रकारे भावना व्यक्त करू शकत नाहीत!! किंबहुना हा विषय सुद्धा शब्दांद्वारेच जास्त प्रभावशालीपणे व्यक्त होऊ शकतो, कारण शब्दांना कुंपण नसतं म्हणूनच म्हणतात,

शब्दांमुळे दंगल। शब्दांमुळे मंगल।
शब्दांचे हे जंगल। जागृत राहावं ॥

काही माणसं अशीच असतात

आकांक्षा पन्हाळे (TY MECHANICAL)

अशाच कोण्या सायंकाळी,
मावळत्या सूर्याकडे पाहत,
स्वतःच्या मनातला त्रास त्या मावळत्या सूर्याप्रमाणेच रोज रोज गिळत असतात..
काही माणसं अशीच असतात..

प्रचंड ताण, तणाव, अपेक्षा, दुःख मनातल्या मनातच ठेवून, लोकांसमोरमात्र ही हसतच असतात,
उगाच आपण नाही म्हणत नारळासारखी बाहेरून टणक व आतून गोड.
कारण, काही माणसं अशीच असतात.

त्यांचा जीवनाकडे पाहण्याचा विशिष्ट मार्ग असतो,
जीवन जगायची विशिष्ट पद्धत असते .
ना जाणे कित्येक जबाबदाऱ्या सांभाळत त्यांच्या मनात कित्येक चक्रीवादळे चालू असतात.
काही माणसं अशीच असतात..

इथे आपण त्यांना समजून घ्यायचे असते .
कारण माणसानेच माणसाला सावरायचे असते .
सुख दुःख म्हणजे ऊन-पावसा सारखी असतात,
ती आपली माणसंच असतात, जी एकमेकांसाठी उभी राहतात .
नुसतं "मी आहेना" हे स्टेटस, पोस्ट पुरतं मर्यादीत ठेवायचं नसतं,
प्रसंगी त्या माणसासाठी खंबीरपणे उभं ही रहायचं असतं.
नंतर केलेल्या हळहळीपेक्षा सुरवातीचा आधारच महत्त्वाचा असतो.
तेव्हाच कुठेतरी या वाक्याचा अर्थ आपल्याला खऱ्या अर्थानं कळतो की -
"काही माणसं अशीच असतात"
तरीही ती आपलीच असतात.

केडी बंव : सफर लेहवी !!

डॉ. नीता मैत्रे (Asst. Professor, Dept. of Computer Engineering)

जुलै महिन्यात अचानक मिळालेल्या सुट्ट्या, घरच्यांचा पाठिंबा आणि मैत्रिणींची सोबत!! ठरलं - लेह लडाख कऱ्या सुट्टीत... राखी मॅडम, छाया मॅडम, माधुरी मॅडम, नूतन, वर्षा आणि मी.. आम्ही सहा जणी, एकमेकींना सोळा वर्षांपासून ओळखणाऱ्या, कॉलेजमध्ये शिकवणाऱ्या, लगेच तयार झालो.. तयारी सुरु झाली. रोज व्हाट्सअप मीटिंगं, काय घ्यायचं काय नाही, आपल्याला जमेल का? मनात हुरहुर आणि धाकधूकही!!

११ जुलैचा दिवस उजाडला... संध्याकाळी निघणार तर सकाळपासून पाऊस. घरच्यांच्या चेहऱ्यावर चिंता आणि आनंदही.. तयारी पूर्ण झाली. सगळ्यांनी विमानतळावर ७ वाजता पोहोचायचे ठरले. पाऊस, रस्त्यावर तुंबलेले पाणी व खडे यातून वाट काढत आम्ही सहा जणी शेवटी रात्री ८.३० वाजता एकत्र भेटलो. मग काय धमाल आणि मस्ती.. पहाटे ३ वाजता खाल्लेली बिर्याणी असो किंवा ५ वाजता पकडलेले विमान असो, सगळेच नवीन आमच्यासाठी!! मग विमानप्रवासातून अनुभवलेले निसर्ग - उगवता सूर्य ढगांवरील विमान, बर्फच्छादित हिमालय, मधूनच नदी, हिरवी झाडे आणि डोंगरदऱ्या सगळेच अविस्मरणीय!!

लेह-एक छोटं शहर पण फार महत्वाचं. सहलीला म्हणून निघालो पण लेहच्या वातावरणात समरस व्हायला १४ तास लागले. गेल्याबरोबर कुणाला झोप येतेय, कुणाचं डोकं दुखतंय पण आम्हाला याची पर्वा नव्हती. पहिल्या दिवशी आम्ही पत्ते खेळत वेळ घालवला. दुसऱ्या दिवशीपासून पर्यटन सुरु!! आता प्रत्येक दिवस सांगण्यात वेळ वाया घालविणार नाही पण काही विशेष गोष्टी नवकी सांगेन... लेहचे. वातावरण फारच विषम, सकाळी खूप ऊन तर रात्री खूप थंडी... आपल्या भाषेत सांगायचं झालं तर सकाळी सनस्क्रीन आणि रात्री मॉइशुरायझर.

आम्ही असंख्य गोष्टींचा अनुभव घेतला या सहलीत!! जवानांचेकॅम्प, भारतीय सेनेचे टॅंकर, जागोजागी चौक्या पण एक वेगळंच वातावरण... सगळीकडे बंदोबस्त आणि निसर्गाचा आनंद लुटणारे पर्यटकही. आम्ही प्रचंड फिरलो. पयुचर बुद्धा, पेंगांग लेक, हॉल ऑफ फ्रेम, नुब्रा व्हॅली, शांती स्तूप आणि भारतीय सीमेवरील शेवटचे गाव थांग, भारतातील सर्वात उंच १७५८१ फुटावरील खारडुंगला पास आणि थंड वाळवंटात घेतलेली ATV राईड - एकदम झक्कास!! हॉल ऑफ फ्रेम मधील रात्रीचा शो, लेहमधील जवानांचा पराक्रम पाहून डोळ्यात पाणी आणून "भारत माता की जय" म्हणणारे आम्ही सगळे खूपच नशीबवान आहोत अशी भावना कित्येकदा एकमेकांना बोलून दाखवत होतो.

आता मैत्रीणीबद्दल- आम्ही सहा जणी, अगदी वेगळ्या पण सहलीमध्ये एकदम फेमस. सदैव उत्साही, आनंदी आणि व्हिलखुलास. आमचा गाईड आम्हाला "व्यवनाश गुप" म्हणायचा. माधुरी मॅडम- आमच्या पर्सनल गाईड.. सगळ्या जागा, स्थळ, आणि काहीही असो, त्याची इत्यंभूत माहिती त्यांना असे. वर्षा- नेहमी स्मार्ट वॉच घेऊन तय्यार. सगळ्यांना पाणी पिण्याची आठवण करून देणार (तिथे वेळोवेळी पाणी पिल्याने ऑक्सिजनची मात्रा योग्य राहते), खाद्यपदार्थांचे फोटो आवर्जून काढणार. राखी मॅडम- सगळ्यांना काय हवं काय नको ते बघणार आणि प्रसंगी आम्हाला रगावणारही. छाया मॅडम तर विचारूच नका.. भ्रूट आयडियांचा खजिनाच जणू. कोल्ड डेसर्टमध्ये साडी नेसून "झिम्मा" ची आयडिया त्यांचीच!! आता नूतन- कारमध्ये ड्राइवर शेजारी बसून त्यालाच गाईड करणार. आम्ही सांगितलेले ड्रायव्हरला समजावून सांगण्याचा अधिकार मिळवलेली आणि सगळ्यांना आपसूकच "लीड" करणारं व्यक्तिमत्व. आता मी- सगळे सांगणार तसे वागण्याचा प्रयत्न करणार नाहीतर जाऊ द्या. आरामात जेवढं जमेल तेवढं करायचं हा माझा शिस्ता.

आयुष्यात सगळ्यात जास्त फोटो काढण्याचा विक्रम आम्ही या सहलीत केला. जागा, व्यक्ती, पुतळे, घरे, फुले, नद्या, डोंगर, हिमालय, झाडं आणि सगळ्यामध्ये आमच्यापैकी कोणीतरी असे अनेक फोटो आम्ही काढले, आठवणींना उजाळा देण्यासाठी!! आठवणीत राहावं असंकाही असावं म्हणून आम्ही सगळ्यांनी तिथे शॉपिंगही केली. लेहचे टीशर्ट घालून पुन्हा कॉलेजमध्ये फोटो सुद्धा काढले. आठवण व्हायला आम्ही काहीही विसरलो नाही. अजूनही कोणताही प्रसंग लेहच्या सहलीशी जोडून आमचा एकच हशा पिकतो.

अशी ही आमची लेहची सहल अत्यंत उत्साहात आणि आनंदात अविस्मरणीय झाली.. आणखी काय लिहिणार- लेहची सहल ही लिहिण्या-वाचण्यापेक्षा अनुभवण्याची अधिक आहे.

हा सहलीचा आनंद अनुभवायला मदत केल्याबद्दल माझ्या प्रिय मैत्रीणी व सर्वार्थाने साथ देणाऱ्या कुटुंबाचे शतशः आभार!! धन्यवाद्!!

खरंच..

प्रा. प्रांजली देशपांडे (Asst. Professor, Dept. of Computer Engineering)

पणती बनून कुणाचा अंधार दूर करणं इतकं कठीण असतं का?

आणि माणसाने माणसाशी माणसकीने वागणं खरंच इतकं कठीण असतं का?

कुणाच्या गुणांचं भरभरून कौतुक करणं इतकं कठीण असतं का?

आणि कुणाच्या अश्रूंचे थेंबे जपणं खरंच इतकं कठीण असतं का?

कुणाच्या जीवनात आनंदाचे रंग उधळणं इतकं कठीण असतं का?

आणि कुणाच्या मनात शाश्वत सूर भरणं खरंच इतकं कठीण असतं का?

कुण्या जनीची पाठराखण करणं इतकं कठीण असतं का?

आणि कुण्या द्रौपदीचा सरला बनणं खरंच इतकं कठीण असतं का?

व्हिलेला शब्द आयुष्यभर पाळणं इतकं कठीण असतं का?

आणि सुहृदंच्या प्रेमाचे मूल्य जाणणं खरंच इतकं कठीण असतं का?

क्षणभंगूर हे जीवन भरभरून जगणं कठीण असतं का?

आणि स्वतः जगता जगता दुसऱ्यांनाही जगवणं हे खरंच इतकं कठीण असतं का?

दिशा

ऋचा लिमये (B.TECH E&TC B)

कॅफे अमिगो च्या आवारात आज बराच कलबलाढ सुरू होता. BCA 2nd year च्या मुलींचा ग्रुप तिथे जमला होता. निमित्त होत पार्टीचं आज दिशा चे 3 हजार सॉरी सॉरी 3k followers झाले होते त्याची तिनं पार्टी दिली होती तिच्या इन्स्टा च्या close फ्रेंड्स लिस्ट मधल्या ६-७ जणी आणि ती अशा सगळ्या जमल्या होत्या सगळ्यांनी खूप पुन्जॉय केली पार्टी. Finally घरी जाताना तिला सुमेध चा आठव्यांदा कॉल आला एकटीच होती त्यामुळे तिनं तो उचलला. सुमेध तिचा बॉयफ्रेंड, बोल ना बेबी बोलना काय कुठे होतीस तू? आज आपण आपल्या अँप चा कोड फायनल करणार होतो, कॉलेज ला पण आली नाहीस आणि कॉल पण उचलला नाहीस. यावर दिशाने त्याला पार्टी बदल सगळं सांगितलं, ते ऐकून सुमेध भडकला त्याने नेहमीप्रमाणे पुन्हा तिला समजावलं इन्स्टा चा वापर मर्यादित ठेव, वाहवत जाऊ नको, त्याचा अभ्यासावर परिणाम होईल. तिने सगळं ऐकलं आणि म्हणाली “हो रे पण झालाय का परिणाम, माझा लास्ट सेम चा CGPA तुझ्यापेक्षा जास्त आहे. सुमेध च्या लक्षात आलं, ती आता 3k followers च्या हवेत आहे त्याने फारस काही न बोलता उद्या कोड फायनल करू अस सांगितलं आणि फोन कट केला.

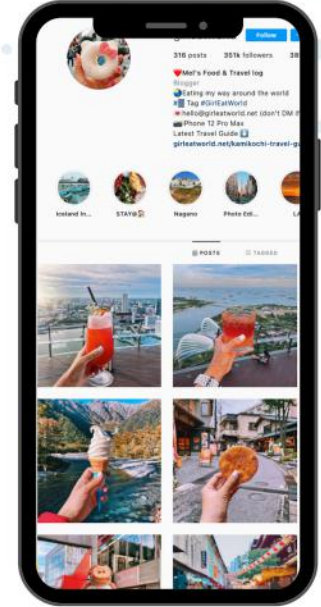
सुमेध अत्यंत हुशार आणि शिस्तप्रिय होता, अभ्यासात एकदम चोरख. दुसऱ्या वर्षाच्या पहिल्या सत्रात त्याला त्याच्यासारखीच, B'का इल्हेट मध्ये दिशा पार्टनर म्हणून मिळाली आणि तिथेच दोघांचं जुळलं. कोडींगच्या बाबतीत दोघेही तोडीसतोड होते तिच्या logics मुळेच तो तिच्या प्रेमात होता आणि ती त्याच्या स्वभावामुळे. पण आता तिच्या अभ्यासातील कौशल्य ती नीट वापरत नव्हती आणि सुमेध ला विचार करायला वेळच नव्हता. तो पुढच्या आठवड्यातील hackathon च्या तयारीला लागला आणि दिशाच्या चिंतेचा विचार मागे पडला.

इकडं दिशा घरी आली. घरी नेहमीप्रमाणे बाबा यायचेच होते तिला भूक नव्हतीच. बेड वर पडून ती पुन्हा इन्स्टा स्क्रोल करत होती. तेवढ्यात बाबा आले, आई ने तिला जेवायला बोलावले, भूक नाही म्हणून ती बेड वर पडून राहिली शेवटी आजी आली आणि निदान नुसती येऊन बस म्हणून तिला टेबलवर घेऊन गेली. दिशा तिथंही मोबाईलवरच, बाबा मेल्स चेक करत होते, आई रेसिपी बघत होती, तेवढ्यात दर्शन आला, दर्शन दिशाचा धाकटा भाऊ, congrats तारी म्हणून खुर्चीवर बसला आणि गढागढा पाणी पिऊन pubg खेळायला लागला.

प्रत्येकाला मोबाईलमध्ये डोकं खुपसून बसलेलं बघून आजी ने पुन्हा त्यांना समजावयला सुरुवात केली प्रत्येकानं कारणं दिली. ती पुन्हा तेच म्हणू लागल्यावर दिशा उठून निघून गेली. आजीचा नाईलाज झाला तिनं शांतपणे जेवण संपवलं औषध घेतली आणि जाऊन झोपली. हे आता नवीन राहिल नव्हतं. जास्त विचार करून त्रास होईल म्हणून ती रेडिओ लावून झोपण्याचा प्रयत्न करू लागली.

काही दिवस हे असच चालू राहिलं, जवळजवळ महिन्याभरानंतर एके दिवशी दिशा च इन्स्टा प्रोफिल चेक करताना दर्शन ला काहीतरी खटकलं त्यानं दिशाला कॉल केला तो तिनं उचलला नाही, ती घरीच भेटेल ही खात्री असल्याने तो घरी आला, तिच्या खोलीचं दार आतून बंद होत, बराच वेळ ठोठावून तिने दार उघडलं. तिचा अवतार बघून दर्शन ला शंका आलीच त्याने सुमेध ला कॉल केला कारण दिशाचा काही सांगायचं मूड नव्हता.

सुमेध कडून त्याला कळलं कि त्यांचं ब्रेकअप झालाय, दिशाच्या इन्स्टा वेडापायी तिचे या सेम चे २ विषय राहिले social मीडिया हे यामागचं कारण असल्यामुळं सुमेधनं breakup केलं, यामुळे दिशा खूप डिस्टर्ब होती तिने पंधरा दिवस काहीच पोस्ट केली नाही त्यामुळे तिचे 500 followers kami झाले ज्याचा तिला अजूनच त्रास झाला. तिनं प्रोफाईल बघितल्यावर दर्शनला हे लक्षात आलं. आई बाबांना न सांगता त्यानं तिच्यासाठी online counselling session arrange केलं त्याचा फायदा एवढाच झाला कि दिशाला आता मानसोपचार घ्यावे लागणार याची जाणीव झाली.

आता घरी सांगणं भाग होत, दर्शन ने हे आधी आजीला सांगितलं आणि तिने आई बाबांना त्यांचेही डोळे आता उघडले डॉक्टरांच्या सांगण्यावरून ते चौघेही पहिल्या सिटींग ला गेले डॉक्टर म्हणाले “Communication is the key पण हे Communication म्हणजे परस्पर संवाद, तुमच्यात काहीच शेअर नाहीये हे दिसतंय सगळेजण आपापल्या virtual जगात वावरताय एकमेकांसोबत वेळ घालवत नाहीये, social मीडिया हेच दिशाच जग होण्याचं कारण आहे दिशा बेदा हे followers म्हणजे मृगजळ पंधरा दिवस तुझी इन्स्टा reel पोस्ट झाली नाही म्हणल्यावर ५०० लोकांनी तुला नाकारले तू त्यांच्यासाठी तुझं करिअर पणाला लावतीयेस?” डॉक्टरांच्या या आणि अशा सकारात्मक बोलण्यामुळं सगळ्यांनाच त्यांच्या चुका लक्षात आल्या. दिशा हळूहळू बरी होऊ लागली तिने नव्यानं BCA च्या अभ्यासाला सुरुवात केली. शेवटच्या वर्षी ती युनिव्हर्सिटी ranker होती. ती आणि घरचे सगळेच आता फक्त खऱ्या जगात वावरतात virtual जगाचा त्यांनी काही अंशी त्याग केला, ते खरं आयुष्य जगतात.

दिशा आता एका उत्तम कंपनीत आहे, स्वतःच्या यशामागच्या अपयशाच्या आणि चुकांच्या कथा ती आता सगळ्यांना जोश talks मधून सांगते तिचे आता खरे followers तयार होतायत तुमचेही व्हायला हवेत, होतील ना?

भावनांचं Digitalization

प्रिती शिस्से (SY Instrumentation)

जग झालंय डिजिटल,
माणसं झालीत विरळ
सॉफ्टवेअर च्या जगात,
स्मार्ट devices झालेत
आपले बेस्ट फ्रेंड्स.

एका हातामध्ये चहा आणि दुसऱ्या हातामध्ये मोबाईल असतो,
समोरचा तो टीव्ही बिचारा आपल्यालाच पाहत राहतो
मोबाईल कॉम्प्युटर सारखं मशीन हाताळायला सगळ्यांनाच आवडतं
पण मशीन सारखं काम करणाऱ्या आईकडे पाहायला माणसाला वेळ नसतो.
मोबाईल, लॅपटॉप, कॉम्प्युटर गरज आहे काळाची
पण त्यामुळे दूर होतात नाती जोडलेल्या मनाची .
त्यात इतकंही गुंतू नका कि आठवणही राहणार नाही
स्वतः च्या भविष्याची.

काळासोबत बदलणे गरजेचे आहे
पण त्यासोबत आळशी न होता
स्वतः च कर्तृत्व निर्माण करणे हेही
तितकंच महत्वाचं आहे.

व्हा ना तुम्ही एंविट्ट्ह कोणीही तुम्हाला अडवणार नाही
उलट तुमच्यातला हा बदल जग बदलल्याशिवाय राहणार नाही
कॉम्प्युटरच्या या जगात टेक्नॉलॉजी खूप आहे.

पण इथे माणसाला माणसाबद्दल प्रेम उरलं नाही
सॉफ्टवेअरच्या दुनियेत कोडिंग कधी चुकणार नाही,
पण आपण जर वेळीच जागे नाही झालो तर हेच उपकरण
माणसाच्या मेंदूला मूक बनवल्याशिवाय राहणार नाही .

अस्तित्व की आभास

यामिनी डोणगालकर (Btech COMPUTER A)

We 'exist'.
या शहराच्या क्षणोक्षणी वाढणाऱ्या माणसांच्या गर्दीत, कुठेतरी पुखाद्या पार्टीच्या झगमगाटात,
चाकरमान्यांच्या रोजच्या त्याच त्या दिनक्रमात,
त्याच एका जॉबसाठी वाढत जाणाऱ्या उमेदवारांच्या रांगेत, अगदीच झालं तर
सोशल मीडियावरच्या व्हाट्सअप हजार so called friends च्या यादीत, फक्त असतो आपण...

शोधत असतो आपलं अस्तित्व,
आपल्या असण्याचे नवे अर्थ
कुठेतरी हलकासा मायेचा ओलावा,
पुखादा घट्ट मैत्रीचा हात,
जमलचं तर खऱ्या प्रेमाची साथ,
अन् या साऱ्या मनाच्या गुंत्यात शोधत असतो, एक जगणं...

या आभासी दुनियेत ,
आपापल्या परीने प्रयत्न करत राहतो,
आपल्या असण्यात, आपलं जगणं शोधण्याचा...
We try to 'live'.

मैत्री

सौ. पल्लवी देव (Personnel Department)

मैत्री असते खूप खास...
मैत्री असते आपला खास...

मैत्रीला नसते काही नाव...
मैत्री म्हणजे अंतर्मनातील भाव...

मैत्रीला नसते कसलेही बंधन...
मैत्री म्हणजे देवाकडून लाभलेले आंदण...

मैत्री पहात नाही रंग, रूप, वय...
तिला लागते फक्त प्रेमाचे वलय...

मैत्रीत नसतो हेवा द्यावा...
मैत्रीला फक्त सहवास हवा...

मैत्री कधीच नसते संपत...
मैत्री आहे कायम शाश्वत...

ऑनलाईन युगामध्ये बदलत जाणारी संवादाची माध्यमे

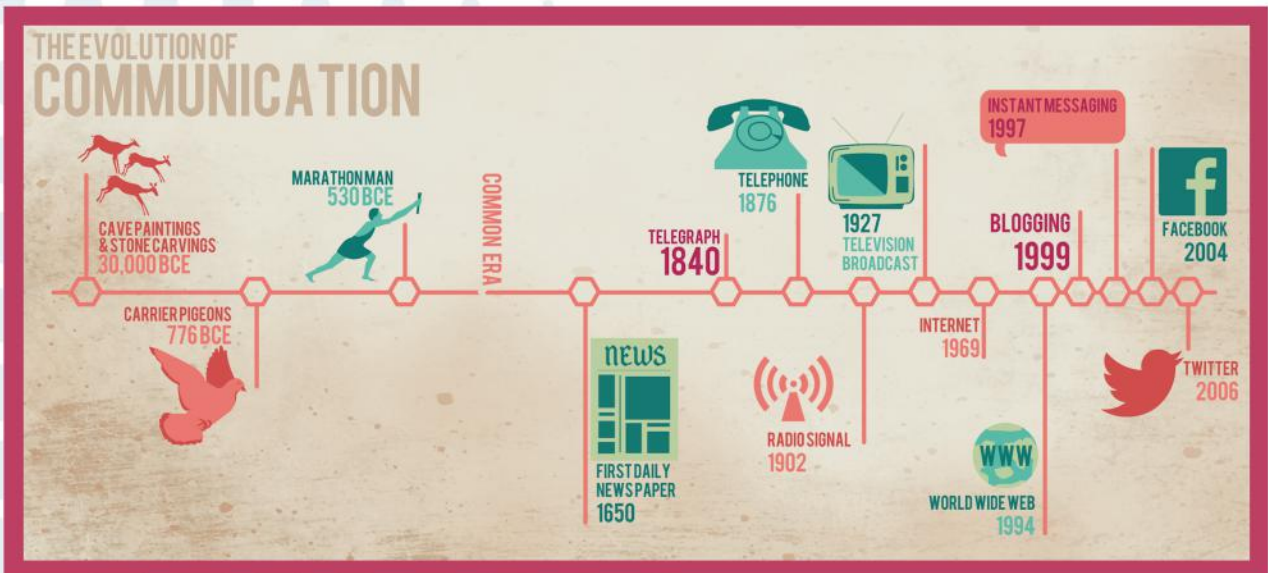
स्वरांगी ठाकूरदेसाई (TV E&TC B)

“शब्दावाचून कळले सारे,
शब्दांच्या पलीकडले.....”

खरोखरच माणसाला शब्दांचा वापर न करता, त्या शब्दांच्या पलीकडचा अर्थ समजला असता तर? पण कोणताही संवाद शब्दांशिवाय पूर्ण होऊच शकत नाही. संवाद म्हणजे दोन व्यक्तीमध्ये होणारी विचारांची देवाणघेवाण, संवाद म्हणजे माणसाच्या मनातील जीवंत भावनांचा प्रवाह! संवाद म्हणजे प्रत्येक माणसाच्या अभिव्यक्तीचा स्थायीभाव! संवाद हा प्रत्येक नात्याचा प्राणवायू आहे. संवादाशिवाय मानवाचं जीवन अपूर्ण आहे!

माणूस हा समाजप्रिय प्राणी आहे. अन्न, वस्त्र, निवास यांच्याबरोबरीनेच 'संवाद' हीसुद्धा मानवाची मूलभूत गरज आहे. मानवाच्या उत्क्रांतीबरोबरच हा संवादाच्या पद्धतीमध्ये आणि माध्यमांमध्येही उत्क्रांती घडली. खूप पूर्वी, एकमेकांना भेटण्यासाठी माणसे खूप खूप मैल लांब चालत जायची. मग माणसाला एकमेकांशी संवाद साधण्यासाठी अधिक कार्यक्षम पद्धतीचा अवलंब करण्याची गरज भासू लागली. त्यामुळे लिखित माध्यमांद्वारे संवाद साधण्याची संकल्पना उदयाला आली. लोक एकमेकांसाठी चिठ्ठ्या लिहायचे व कब्रुतराच्या चोवीतून त्या पाठवल्या जायचा अशीही एक दंतकथा आहे. जुन्याकाळी कमळाच्या पानावर संदेश लिहून पाठवला जाई. पूर्वीच्या काळी राजे-महाराजे एकमेकांशी सलोख्याचे संबंध प्रस्थापित करण्यासाठी, तसेच राज्यकारभार सुरळीत चालावा म्हणून एकमेकांना, तसेच राज्यातील महत्त्वाच्या व्यक्तींना खलिते पाठवत असत. कालांतराने राजे, त्यांचे दरबार, ह्या प्रथा लोप पावल्या व लोकशाहीचा जन्म झाला. ब्रिटिश राजवटीच्या काळात व त्यानंतरची अनेक वर्षे 'पत्र' हे दूरवरच्या व्यक्तीशी संवाद साधण्यासाठीचे एक प्रभावी माध्यम म्हणून वापरले गेले. दैनंदिन जीवनात घडणाऱ्या घडामोडी सर्वसामान्य नागरिकांपर्यंत पोहोचवण्यासाठी वर्तमानपत्रांचा वापर सुरू झाला. 'वर्तमानपत्र' म्हणजे समाजात घडणाऱ्या गोष्टींचे प्रतिबिंब! मग पुखादे विशिष्ट उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी, पुखाद्या विशिष्ट विषयावर प्रकाश टाकण्यासाठी, समाजात राहणाऱ्या आबालवृद्धांच्या आवडीचे वेगवेगळे विषय हाताळण्यासाठी मासिके, साप्ताहिके, नियतकालिके सुरू करण्यात आली. लिखित माध्यमांचा समाजाच्या कल्याणासाठी वापर सुरू असतानाच १९व्या शतकात 'टेलिफोन' चा शोध लागला.

सुरुवातीला टेलिफोन हा अर्थात संपूर्ण समाजासाठी अतिशय आश्चर्याचा आणि कुतूहलाचा विषय होता. आपण एके ठिकाणी बसून दुसऱ्या ठिकाणी असलेल्या पुखाद्या व्यक्तीशी संवाद साधू शकतो - आपण एकमेकांसमोर नसतानाही एकमेकांशी वार्तालाप करू शकतो. ही संकल्पना सगळ्यांना समजायला, पटायला आणि अंगवळणी पडायला काहीसा वेळ जाऊ द्यावा लागला.

मग काही काळाने ह्या 'दूरध्वनी' नामक जादूच्या डब्याचा प्रत्येक घरोघरी, कार्यालयात, द्वाखान्यात, तसेच इतर सार्वजनिक ठिकाणी यथेच्छ वापर केला जाऊ लागला. खास STD बूथ बांधले जाऊ लागले व तिथे लांबच लांब रांगेत उभे राहून, लोकं ह्या नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर करू लागले. १९४२ साली संगणकाचा शोध लागला. ह्या संगणकाने आणि आंतरजालाने (Internet) संपूर्ण माहिती आणि तंत्रज्ञानाचे विश्वच उभे केले. संगणकामुळे अनेक अवघड किंवा अशक्यकोटीतल्या गोष्टी शक्य होऊ लागल्या. कार्यालयीन कामासाठी औपचारिक पत्रे पाठवण्यासाठी ई-मेल चा वापर केला जाऊ लागला. ह्या संगणकाद्वारे अनेक 'अॅप' तयार केली जाऊ लागली. 'व्हाट्सअप', 'विडिओ लाईव्ह मेसेंजर', 'स्काईप' यासारखी अॅप व्हिडिओ कॉल करण्यासाठी वापरली जाऊ लागली. 'व्हिडिओ कॉल' हा तर ह्या तंत्रज्ञानाने घडवून आणलेला सगळ्यात मोठा चमत्कार होता. सातासमुद्रापलीकडे राहणारी व्यक्ती आपल्याला दिसते, आपल्याकडे बघून आपल्याशी संवाद साधते हे खरोखरच अविश्वसनीय होतं. या दरम्यानच्या काळात दूरध्वनीमध्येही अनेक स्थित्यंतरे येत गेली. १९७३ मध्ये भ्रमणध्वनीचा शोध लागला. १९९० नंतरच्या काळात हा भ्रमणध्वनी अनेकांच्या स्विशात दिसू लागला. या भ्रमणध्वनीच्या तंत्रज्ञानात अनेक सुधारणाही केल्या गेल्या. आज सर्व अत्याधुनिक सोयीसुविधा असलेला हा भ्रमणध्वनी आपल्याला आबालवृद्धांच्या हातात दिसतो. आता आपल्याकडे SMS, व्हॉट्सअॅप, फेसबुक, इंस्टाग्राम, ट्विटर यासारख्या समाजमाध्यमांचा वापर केला जातो. सातासमुद्रापलीकडे असलेल्या व्यक्तीला आपण क्षणार्धात विडिओ कॉल करू शकतो व ते आपल्या जवळ अगदी आपल्या समोर आहेत असं आपल्याला वाटतं. ह्या नवीन तंत्रज्ञानामुळे खरंच जग जवळ आलंय!

जग जवळ आलंय पण माणसे दुसऱ्यात चालली आहेत. पुखाद्या व्यक्तीशी आपल्याला हवा तेव्हा आणि हवा तेवढा संवाद साधता येत असल्यामुळे संवेदनशीलता संपत चालली आहे. मनातील भावनांची जागा औपचारिकता आणि कृत्रिमपणाने घेतली आहे. माया, प्रेम, वात्सल्याच्या जागी आता कोरडेपणा येत चालला आहे. संवादातला जिवंतपणा हळूहळू संपत चाललाय, ओलावा नाहीसा होतोय. हे नवीन तंत्रज्ञान मानवाचे जीवन सुखकर करण्यासाठीच बनवले आहे, पण ह्याचा किती वापर करायचा ते प्रत्येकाने ठरवायचे. सणासुद्धीच्या दिवशी आप्तेष्टांना केवळ एक मेसेज पाठवण्याऐवजी त्यांना प्रत्यक्ष भेटून, त्यांची गळाभेट घेऊन, त्यांच्याशी गप्पा मारून सण साजरा करण्यातच खरी मजा आहे. पुखाद्या आजारी मित्र/मैत्रिणीला नुसता 'Take care' असा मेसेज करण्याऐवजी प्रत्यक्ष तिला भेटायला जाऊन, तिची विचारपूस केल्याने नात्यातील आपुलकी वाढेल. आईच्या मांडीवर डोकं ठेवून झोपण्याची जागा नुसत्या 'Good night' च्या मेसेजने कशी घेता येईल? आजीच्या मऊ हातांच्या स्पर्शातील ओलावा नुसता एक ईमोजी पाठवण्यामध्ये नाही. भावंडे, मित्रमैत्रिणींबरोबर केलेल्या मस्तीची जागा नुसता एक स्माईली घेऊच शकत नाही. आणि म्हणूनच ह्या तंत्रज्ञानाचा गरजेपुरताच वापर करायला हवा. "आले जग जवळी, ह्या नवीन तंत्रज्ञानाने, घट्ट विणूया अतूट नाती, उत्स्फूर्त, मनमोकळ्या संवादाने!" असे मला वाटते.

आयुष्य

साक्षी देशमुख (SY COMPUTER C)

आयुष्यातील मोठ्या गोष्टींना छोटं म्हणून सोडून द्यावं,
छोट्या गोष्टीतून मोठा आनंद घेणं हेही आपण त्यातूनच शिकावं.

आयुष्याकडून खूप शिकता येत असं म्हणत म्हणत थोडं अशिक्षितच राहावं,
आयुष्यात झालेल्या गोड गोड चुका पुन्हा करत ते जगत जावं.

रडता रडता थोड हसणं शिकावं,
हसून अश्रू लपवणं हेही आपण त्यातूनच शिकावं.

आयुष्यात जे काही मिळेल ते हसत हसत स्विकारावं,
पण जे हवंय ते जिद्दीने मिळवावं हेही आपण त्यातूनच शिकावं...

मेंदूने उपकरणे स्मार्ट केली की उपकरणाने मेंदू मूक केले

प्रिती शिरसे (SY Instrumentation)

“Among the Top 3 Winners of Digital प्रभाव Essay Competition”

स्मार्ट डिव्हाईस हे एक इलेक्ट्रॉनिक डिव्हाईस असते, जे साधारणपणे वेगवेगळ्या वायरलेस प्रोटोकॉलद्वारे इतर डिव्हाईसेस किंवा नेटवर्कशी जोडलेले असते (जसे की ब्लूटूथ, झिग्बी, निअर-फील्ड कम्युनिकेशन, वाय-फाय, LiFi किंवा 5G) जे काही प्रमाणात परस्परसंवादी आणि स्वायत्तपणे ऑपरेट करू शकतात. स्मार्ट उपकरणांचे अनेक उल्लेखनीय प्रकार म्हणजे स्मार्टफोन, स्मार्ट स्पीकर, स्मार्ट कार, स्मार्ट थर्मोस्टॅट्स, स्मार्ट डोअरबेल, स्मार्ट लॉक, स्मार्ट रेफ्रिजरेटर्स, फॅबलेट आणि टॅब्लेट, स्मार्ट घड्याळे, स्मार्ट बॅंड, स्मार्ट कीचेन्स आणि इतर अनेक स्मार्ट ग्लाइसेस. हा शब्द अशा यंत्रांचा देखील संदर्भ घेऊ शकतो जो सर्वव्यापी संगणनाचे काही गुणधर्म प्रदर्शित करतो, ज्यामध्ये मशीन लर्निंगची आवश्यकता नसली तरीही.

स्मार्ट उपकरणे विविध स्वरूपाच्या घटकांना समर्थन देण्यासाठी, सर्वव्यापी संगणनाशी संबंधित गुणधर्मांची श्रेणी आणि तीन मुख्य प्रणाली वातावरणात वापरण्यासाठी डिझाइन केली जाऊ शकतात: भौतिक जग, मानव-केंद्रित वातावरण आणि वितरित संगणन वातावरण. स्मार्ट होम्स हे सेन्सर आणि काही डिटेक्शन उपकरणे, उपकरणे आणि त्यांना नियंत्रित करण्यासाठी डेटाबेसची उपस्थिती दर्शवतात. आणि हीच उपकरणे माणसाने आपल्या सोयीसाठी बनवली आहेत जेणेकरून कमी वेळात जास्त काम आणि शारीरिक श्रम कमी होतील.

आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (AI) ही स्वरोस्वरच संगणक विज्ञानातील एक क्रांतिकारी कामगिरी आहे, जी येत्या काही वर्षांमध्ये आणि दशकांमध्ये सर्व आधुनिक सॉफ्टवेअरचा मुख्य घटक बनणार आहे. ही एक थोल्याची पण संधी देते. संरक्षणात्मक आणि आक्षेपार्ह दोन्ही सायबर ऑपरेशन्स वाढवण्यासाठी AI तैनात केले जाईल. याव्यतिरिक्त, पुआय तंत्रज्ञानाच्या विशिष्ट कमकुवतपणाचा फायदा घेण्यासाठी सायबर हल्ल्याच्या नवीन साधनांचा शोध लावला जाईल. शेवटी, डेटाचे महत्त्व AI च्या मोठ्या प्रमाणावर प्रशिक्षण डेटासाठी भूक वाढवून, डेटा संरक्षणाबद्दल आपण कसा विचार केला पाहिजे हे पुन्हा परिभाषित केले जाईल. हे युग-परिभाषित तंत्रज्ञान व्यापकपणे सामायिक सुरक्षा आणि समृद्धी आणेल याची खात्री करण्यासाठी जागतिक स्तरावर विलेकपूर्ण प्रशासन आवश्यक असेल.

पण हे आधुनिकरण खरंच पुढे गरजेचे आहे का कि माणसाने आपला मेंदू मूक बनवावा, जी उपकरणे माणसाने बनवली तीच उपकरणे आता माणसांच्या मेंदूला मूक बनवत आहेत, माणसे स्वतःच्या आयुष्याला महत्त्व न देता उपकरणांना महत्त्व देऊन आपली स्वतःची प्रगती कुठेतरी खंडवत आहेत याचा विचार माणसाने करणे खूप गरजेचे आहे. काळ बदलतो आहे मान्य आहे पण, काळासोबत चालत असतांना आपल्या प्रगतीचा आपल्या स्वतःच्या कर्तृत्वाचा विचार करणे हेही तितकेच महत्त्वाचे आहे करणं जे उपकरण माणसाने बनवले तेच त्याला आळशी आणि शिक्षणापासून वंचित करत आहे नवीन पिढीने हे उपकरणे प्रमाणात आणि गरजेपुरती वापरली, तरच आधुनिक काळात तेही स्मार्ट उपकरणांसारखे स्मार्ट होऊ शकतात आणि समाजात स्वतःचा वेगळं अस्तित्त्व निर्माण करू शकतात.

विज्ञान शिखरावर पोहोचले आहे आणि दिवसेंदिवस अधिक अत्याधुनिक आणि प्रगत होत आहे. विज्ञानाने लोकांचे जीवन अधिक आरामदायी आणि सोपे बनवले आहे कारण ते त्यांचे जीवन चैनीत जगत आहेत आणि आता त्यांना अजिबात काम करायचे नाही. साहजिकच यंत्रे आपल्याला काळाच्या ओघात अधिक आळशी बनवत आहेत आणि लोक सहसा पुखादे काम करण्यासाठी त्यांचे मानसिक आणि शारीरिक प्रयत्न वापरण्याऐवजी या यंत्रांवर अवलंबून असतात.

काही वर्षांपूर्वी, लोक आवश्यक मजल्यापर्यंत पोहोचण्यासाठी पायऱ्या चढत असत परंतु आता ते लिफ्ट आणि एस्केलेटरला प्राधान्य देतात. नवीन पिढी देखील संगणक, स्मार्ट फोन आणि प्ले स्टेशनवर गेम खेळण्यास प्राधान्य देते, ते गेम खेळत नाहीत ज्यामध्ये क्रिकेट, फुटबॉल इत्यादी शारीरिक श्रम होतात. संगणकासमोर बसून किंवा प्ले स्टेशनचा बराच वेळ वापर केल्याने देखील आपल्या आरोग्यावर परिणाम होतो आणि ते कमी होते. शारीरिक क्रिया. तासनतास टीव्ही पाहिल्याने आपण शारीरिकदृष्ट्या कंटाळवाणे होतो आणि शारीरिक प्रयत्नांचा समावेश असलेली कार्ये करण्यास प्रतिबंधित करतो. यामुळे डोळ्यांची समस्या, वजन वाढणे, मानसिक ताण इ.असे आजार उद्भवतात .

आजकाल जवळपास प्रत्येक काम यंत्राच्या साहाय्याने केले जाते. कोणत्याही गोष्टीचा अतिवापर वाईट आहे. यंत्रांच्या बाबतीतही असेच आहे, मान्य असल्यास एका विशिष्ट मर्यादेपर्यंत त्यांचा वापर करणे, परंतु प्रत्येक कार्य मशीनच्या मदतीने करणे चांगले नाही. यंत्रे आपल्याला आळशी बनवत आहेत हे आतापर्यंत आपण लक्षात घेतले पाहिजे. आपण आपल्या शारीरिक आणि मानसिक सामर्थ्याकडे पूर्णपणे दुर्लक्ष करू नये परंतु आपण स्वतःला सक्रिय आणि तंदुरुस्त ठेवण्यासाठी त्यांचा वापर केला पाहिजे.

यंत्रे आपला वेळ आणि ऊर्जा वाचवतात हे सत्य आपण नाकारू शकत नाही पण उलट ते आपल्याला निष्क्रिय बनवत आहेत. आपण आपल्या हातांनी ती सर्व कामे करण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे ज्यामुळे आपले शरीर सक्रिय राहते आणि अशा प्रकारे आपण कोणत्याही शारीरिक विकार किंवा रोगापासून स्वतःचे संरक्षण करू शकतो. यंत्रे अनेक प्रकारे उपयुक्त आहेत परंतु आपण ती कशी वापरतो हे आपल्यावर अवलंबून आहे.

वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरममध्ये "काय असेल तर" नावाची एक सुंदर मालिका आहे जिथे ब्लॉगर भविष्याबद्दल आणि आपल्या सद्य परिस्थितीबद्दल (प्रामुख्याने तंत्रज्ञानाचा समावेश असलेल्या) विचार करायला लावणारा प्रश्न मांडेल. "आम्हाला माहीत असलेल्या नोकऱ्या गायब झाल्यास काय?" उदाहरणार्थ, ऑटोमेशन, आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स आणि डेटा analytics हे ASEAN मधील रोजगाराच्या लँडस्केपमध्ये कसे बदल करत आहेत ते पाहते. चर्चा सहसा समाजाच्या भविष्यावर, रोजगारावर नवीन तंत्रज्ञानाचे संभाव्य, वाजवी आणि संभाव्य प्रभाव शोधते आणि नंतर आपण कसा प्रतिसाद द्यायचा हे पाहतो.

माणसाने तंत्रज्ञान आणि ईकॉमर्सच्या प्रवेशद्वाराने भूतकाळात विटा आणि मोर्टार स्टोअर्स काढून टाकलेले पाहिले आहे, परंतु हे नवकल्पना आम्हाला कसे आळशी बनवत आहेत हे माणूस नेहमी ओळखत नाही. आम्हाला यापुढे काम चालवण्याची गरज नाही; आम्ही अक्षरशः एक बटण दाबू शकतो आणि आमच्या पहिल्या जगातील बहुतेक समस्या एका झटक्यात सोडवू शकतो. मार्गांनी तंत्रज्ञानाने आपल्याला आळशी बनवले आहे:

1. स्टिरॉइड्सवरील डिलिव्हरी सेवा - डिलिव्हरी सेवा आणि ऑनलाइन खरेदी इतक्या वेगाने विकसित झाल्या आहेत की वास्तवात, आम्हाला आता "काम" करण्यासाठी आमचे घर सोडावे लागणार नाही. किराणा सामान, कपडे, रात्रीचे जेवण, कपडे धुणे, मेकअप थेट आमच्या समोरच्या द्वारात वितरित केले जाऊ शकते.
2. मनोरंजनाचा ओघ - सर्वांनी नेटफ्लिक्सबद्दलचे विनोद ऐकले आहेत जसे की "बिंज सेशन" मध्ये खूप वेळ पाहणे जे नेटफ्लिक्स लाजिरवाणेपणे विचारते की आम्ही अजूनही पाहत आहोत का. आमच्या बोटांच्या टोकावर, आमच्याकडे Netflix, Hulu, HBOgo, Apple TV, iTunes स्टोअर आहेत - हजारो तासांचे मनोरंजन इतके सहज उपलब्ध आहे की आम्हाला आनंद मिळवण्यासाठी सोफा सोडण्याची गरज नाही. यापुढे ब्लॉकबस्टर, किंवा रेडबॉक्स किंवा अगदी चित्रपटगृहाकडे धावणार नाही.
3. सोशल मीडिया - असे दिसते की मोबाईल फोनवर लपलेले मजकूर पाठवणे किंवा सोशल मीडिया हे डिजिटल नेटिव्हच्या पिढ्यांसाठी संवादाचे सर्वात सामान्य प्रकार बनले आहेत. एखाद्याला कॉल करण्यासाठी फोन उचलणे हे अनेकांना वचनबद्ध करण्यापेक्षा जास्त प्रयत्न वाटते - अगदी व्हाॅइस मेमोने देखील द्वि-मार्गी संभाषणाची जागा घेतली आहे.
4. दिशानिर्देश विचारणे - GPS, Google नकाशे, Waze आणि इतर नेव्हिगेशन तंत्रज्ञानाच्या बोटलोडमुळे माणूस यापुढे कोणाला दिशानिर्देश विचारणार नाही. तुम्ही कुठे आहात हे पाहण्यासाठी रोड ट्रिपमध्ये यादृच्छिक गॅस स्टॉपवर यापुढे खेचणे आवश्यक नाही. यापुढे कागदाचे नकाशे वाचू नका .फोनमध्ये एक लहान आवाज आहे जो आम्हाला पाहिजे त्या ठिकाणी निर्देशित करतो.

म्हणून माणसाने वेळीच जागे व्हावे आणि गरजेपुरताच स्मार्ट उपकरणांचा वापर करावा आणि स्वतःच जीवन सफल बनवावं.

डिजिटल दुनियेची दिशाच वेगळी
इथे प्रत्येक जण पाहताय स्वप्न
अंतराळात जाण्याची,
खरं खोटं जाणून घेण्याची पर्वा
नाही कोणाला,
इथे आहे मागणी फक्त डिजिटल होण्याला.

डिजिटल युग

शर्वरी कुलकर्णी (B.Tech MECHANICAL)

एकोणिसाव्या शतकात झाला जन्म डिजिटल युगाचा,
बदलून टाकला त्याने स्वभाव सगळ्यांचा.

खाद्य त्याचे शून्य व एक,

Computer, Camera, TV अशा सारखे मित्र त्याचे अनेक.

डिजिटल तंत्रज्ञानाने घडविले जगात क्रांतिकारी बदल,
बनविले त्याने उपकरणांना अधिक चपळ.

आणिले त्याने लोकांच्या जीवनात कमालीचे बदल,
मात्र समाजाने त्याचा गैरवापर करून केला कहर.

शिक्षणाची केली अनेक माध्यमे निर्माण,
नोकरीच्या संधींचे झाले नवनिर्माण.

सर्व स्तरातील लोक साधू लागले एकमेकांशी संवाद,
कठोर परिश्रम करणाऱ्या कलाकारांना मिळाली जगभरातून दाद.

कानाकोपऱ्यात पोहोचल्या जगाच्या बातऱ्या,
मार्ग दाखवून सहकार्य केले लोकांना काळात अडचणीच्या.

झाले कारखाने स्वयंचलित,
झाले शक्य कोणतीही भाषा बोलणे अस्खलित.

असशील तू अनेकांचा तारणहार,
पण बदलूनच टाकलेस तू सगळ्यांचे व्यवहार..

गुन्हेगारीचे प्रमाण वाढले,
मूल्ये आणि नैतिकतेचे नुकसान झाले.

आहेत तुझे आमच्या सगळ्यांवर खूप उपकार,
कसे मानू आम्ही तुझे आभार?

एकच मागणे तुझ्यापाशी
अनेक रूपे जशी तुझी,

तशीच समाजकल्याणाची रक्षा करणारी अधिकाधिक माध्यमे हवी!!

महाराजांवर कविता

केतकी मनीष केळकर (FY E&TC B)

अवघड जीवन जगून ज्यांनी,
शत्रूला ठेवलं आपल्या पायी,
त्यांचा जन्मदिवस साजरा करतांना,
नुसतं जय शिवराय म्हणून उपयोग नाही...

कितीही मोठं झालं तरी,
आई वडिलांना ठेवलं आपल्या मनी,
या थोराचा मान राखण्यासाठी,
नुसतं जय शिवराय म्हणून उपयोग नाही...

थोर महाराजांची किमया, थोर त्यांची बुद्धी,
तरीही गर्वाचा एकही जळू नाही त्यांच्या अंगी,
त्यांच्या वाढदिवशी मोठे डॉल्बी, डीजे वाजती दिवसाढवळी,
नुसती गाणी, पोवाडे म्हणून देश बदलत नाही हे येत नाही कोणाच्या ध्यानी,
महाराजांचा जन्मदिवस साजरा करतांना नुसतं जय शिवराय म्हणून उपयोग नाही...

जो मोठ्यांचा आदर करत, मनात शिवरायांना ठेवी,
कर्तल्यात तत्पर होऊन पुढे जात राही,
समाज सुधारणेसाठी काही वेळ देई,
तोच खरा शिवभक्त म्हणून ओळखला जाई!!

आज काहीतरी सांगावसं वाटत होतं....

सानिका शिंदे (TY COMPUTER C)

धुक्यांमध्ये हरवलेल्या वाढेवस्ती,
थोडं चालावसं वाटत होतं,
हिंदोळ्यामध्ये अडकलेल्या मनाला,
आज काहीतरी सांगावसं वाटत होतं....

आयुष्याने रचलेल्या मालिकेशी,
थोडं बोलावसं वाटत होतं,
कलाकुसरीमध्ये रमलेल्या बाहूंना,
आज काहीतरी सांगावसं वाटत होतं....

निखळ वाहणाऱ्या झऱ्याबरोबर,
थोडं हसावसं वाटत होतं,
खप्यांनी भरलेल्या हृदयाला,
आज काहीतरी सांगावसं वाटत होतं....

हातातून निसटलेल्या गोष्टींना,
थोडं खेचून आणावसं वाटत होतं,
वाढ विसरलेल्या वाढसरूला,
आज काहीतरी सांगावसं वाटत होतं....

ऑनलाइन शिक्षा : विकास और विविधता

नमिता बियाणी (B.Tech Instrumentation)

विज्ञान के आगमन और इंटरनेट की व्यापक उपलब्धता के साथ हाल के वर्षों में शिक्षा की दुनिया में महत्वपूर्ण परिवर्तन हुए हैं। ऑनलाइन शिक्षा तेजी से बढ़ने वाला चलन बन गया है, दुनिया भर के लाखों छात्र अपनी शिक्षा को आगे बढ़ाने के लिए आभासी कक्षाओं में प्रवेश कर रहे हैं।

ऑनलाइन शिक्षा छात्रों को उनके भौतिक स्थान या समय की कमी की परवाह किए बिना पाठ्यक्रमों और कार्यक्रमों की एक विस्तृत श्रृंखला से चुनने की सुविधा प्रदान करती है। इससे जो लोग वित्तीय या व्यक्तिगत कारणों से उच्च शिक्षा प्राप्त करने में सक्षम नहीं हैं, उनके लिए गुणवत्तापूर्ण शिक्षा प्राप्त करना संभव हो गया है।

इसके अतिरिक्त, ऑनलाइन शिक्षा में छात्र अपनी गति एवं सहूलियत से विषयों को सीख सकता है, जो उन लोगों के लिए विशेष रूप से सहायक है जो अध्ययन करते समय काम कर रहे होंगे। ऑनलाइन शिक्षा अक्सर पारंपरिक व्यक्तिगत शिक्षा की तुलना में अधिक सस्ती होती है, जिससे यह सभी वर्ग के लोगों के लिए सुलभ हो जाती है।

कोविड-१९ महामारी ने शिक्षा सहित जीवन के सभी पहलुओं को प्रभावित किया। लगाए गए लॉकडाउन ने छात्रों के लिए पारंपरिक कक्षाओं में भाग लेना मुश्किल बना दिया था, जिससे उनकी पढ़ाई पर नकारात्मक प्रभाव पड़ा। इस चुनौती के जवाब में, भारत के शैक्षिक संस्थानों ने छात्रों के लिए ऑनलाइन कक्षाएं शुरू की, जिससे वे बिना किसी कठिनाई के अपनी पढ़ाई जारी रख सकें।

ऑनलाइन शिक्षा छात्रों को विभिन्न संस्कृतियों, संवेदना और सोचने के तरीकों के बारे में जानने का अवसर प्रदान करती है। दुनिया के विभिन्न हिस्सों से छात्रों को जोड़कर, ऑनलाइन शिक्षा विविधता को प्रोत्साहित करती है और सांस्कृतिक आदान-प्रदान को बढ़ावा देती है, जिससे छात्रों को अपने एक वैश्विक दृष्टिकोण प्राप्त करने में मदद मिलती है।

ऑनलाइन शिक्षा छात्रों और शिक्षकों के लिए समान रूप से कई लाभ लेकर आई है। इसकी बहुमुखी प्रतिभा इसे जीवन के सभी क्षेत्रों के लोगों के लिए गुणवत्तापूर्ण शिक्षा प्राप्त करना संभव बनाती है, जबकि इसकी विविधता सांस्कृतिक आदान-प्रदान को बढ़ावा देती है और छात्रों को अधिक वैश्विक दृष्टिकोण प्राप्त करने में मदद करती है। जैसे-जैसे तकनीक का विकास जारी है, यह संभावना है की ऑनलाइन शिक्षा विकसित होती रहेगी, जिससे लोगों को अपनी शिक्षा को आगे बढ़ाने और अपनी पूरी क्षमता तक पहुंचने के और भी अधिक अवसर मिलेंगे।

सोशल मीडिया पर बढ़ती झूठी खबरों का प्रभाव

युक्ता जयंत जोशी (B.Tech E&TC A)

सोशल मीडिया पर फेक न्यूज़ आज की दुनिया में एक गंभीर समस्या बन चुकी है। सोशल मीडिया के इतने व्यापक उपयोग के कारण सूचनाओं को शीघ्रता से साझा करना आसान हो गया है। दुर्भाग्य से, इसका मतलब यह है कि फर्जी खबरें पहले से कहीं ज्यादा तेजी से फैल रही हैं। जब हम वॉट्सएप पर कोई संदेश प्राप्त करते हैं, तो हम उसे बिना सोचे समझे आगे बढ़ा देते हैं, बिना उसकी सच्चाई जाने। लेकिन यह एक बड़ी समस्या हो सकती है क्योंकि गलत जानकारी बहुत तेजी से बहुत से लोगों तक फैल सकती है। जो लोगों की राय और हमारे लोकतंत्र को प्रभावित कर सकता है।

फर्जी खबरों के फैलने का एक कारण यह है कि लोग ऑनलाइन मिलने वाली जानकारी पर बहुत ज्यादा भरोसा कर रहे हैं। कभी-कभी, सुर्खियाँ भ्रामक हो सकती हैं या जानकारी पूरी तरह से असत्य हो सकती है। इससे मीडिया पर विश्वास कम हो गया है और इंटरनेट पर गलत जानकारी का प्रसार हो रहा है। फेक न्यूज़ का लोगों की राय और पूरे समाज पर बड़ा प्रभाव पड़ सकता है। यह किसी चीज़ के बारे में लोगों के सोचने के तरीके को बदल सकता है और नुकसान भी पहुँचा सकता है। कुछ लोग पैसे कमाने के लिए फेक न्यूज़ फैलाते हैं।

फेसबुक और ट्विटर पे न्यूज़ लीक करना भी पैसे कमाने का एक साधन बन चुका है। सोशल मीडिया पर फेक न्यूज़ की समस्या को हल करने के लिए हमें मिलकर काम करने की जरूरत है। हमें आलोचनात्मक सोच को बढ़ावा देने की आवश्यकता है। जिसका अर्थ है कि हम जो जानकारी ऑनलाइन देखते हैं उसके बारे में ध्यान से सोचें और देखें, की क्या यह सच है? हमें यह भी सुनिश्चित करने की आवश्यकता है कि लोग यह समझें कि विश्वसनीय समाचार स्रोत कैसे खोजे जाए। हम लोगों को शिक्षित करके और वर्कशॉप या सेमिनार आयोजित करके ऐसा कर सकते हैं।

सोशल मीडिया प्लेटफॉर्म तथ्य-जांच के उपायों को लागू करने और सटीक जानकारी को प्राथमिकता देने वाले एल्गोरिदम का उपयोग करके मदद कर सकते हैं। सरकार सोशल मीडिया पर गलत सूचनाओं के प्रसार को नियंत्रित करके और स्वतंत्र तथ्य-जांच एजेंसियों की स्थापना करके भी परिवर्तन ला सकती है।

सोशल मीडिया पर फेक न्यूज़ एक बड़ी समस्या है। हमें महत्वपूर्ण सोच, मीडिया साक्षरता और भरोसेमंद समाचार स्रोतों को बढ़ावा देकर इस समस्या को हल करने के लिए मिलकर काम करने की आवश्यकता है। हम लोगों को जागरूक करके, तथ्य-जांच के उपायों को लागू करने वाले सोशल मीडिया प्लेटफॉर्मों और झूठी सूचनाओं के प्रसार को नियंत्रित करने वाले सरकारी दिशा-निर्देशों द्वारा ऐसा कर सकते हैं। ऐसा करने से, हम यह सुनिश्चित कर सकते हैं कि ऑनलाइन प्राप्त होने वाली जानकारी सटीक और विश्वसनीय है।

डब्बेवालों से डिलीवरी ऐप तक का सफर

वैष्ठी रैना (B.Tech IT)

मुंबई के पारंपरिक डब्बेवालों से लेकर स्विगी और ज़ोमैटो जैसे आधुनिक डिलीवरी ऐप तक खाद्य वितरण सेवाओं ने एक लंबा सफर तय किया है। डब्बेवाले सदियों से ऑफिस के कर्मचारियों को घर का बना लंच डिलीवर कर रहे हैं, जो घर के बने खाने से भरे टिफिन बॉक्स इकट्ठा करने के लिए डब्बेवालों के एक विशाल नेटवर्क पर निर्भर हैं। कम तकनीक वाली प्रणाली होने के बावजूद, डब्बेवालों ने अपनी दक्षता और सटीकता बनाए रखने में कामयाबी हासिल की है। हालांकि, प्रौद्योगिकी के उदय और उपभोक्ता व्यवहार में बदलाव के साथ, भारत में खाद्य वितरण प्रणाली में एक महत्वपूर्ण परिवर्तन आया है। स्विगी और ज़ोमैटो जैसे डिलीवरी ऐप ने खाद्य पदार्थ वितरण इंडस्ट्री में क्रांति ला दी है। ये ऐप, भोजन ऑर्डर करने के लिए अधिक सुविधाजनक और कुशल तरीका प्रदान करते हैं, और उनकी लोकप्रियता के कारण खाद्य वितरण सेवाओं की मांग में वृद्धि हुई है।

खाद्य वितरण का डिजिटलीकरण भोजन को कम मानव संपर्क के साथ तेजी से ले जाने की अनुमति देता है। किसी के लिए भी स्मार्टफोन का उपयोग करके अपने पसंदीदा भोजनालय से ऑनलाइन भोजन ऑर्डर करना संभव है। कुछ कमियों के बावजूद भी, ऑनलाइन फूड ऑर्डरिंग प्रणाली आम तौर पर ग्राहकों और भोजनालयों को लाभान्वित करते हैं। भोजन ऑर्डर प्रणाली के साथ एक समस्या यह है की परोसे जाने वाले भोजन की गुणवत्ता अक्सर भोजनालय में खाने से भी बुरी होती है। अक्सर, भोजन को लंबी दूरी पर ले जाना पड़ता है, और समय के साथ किमती विटामिन खो सकते हैं। आकर्षक व्यंजन कभी-कभी अपनी सामग्री के कारण स्वास्थ्य संबंधी समस्याएं पैदा करते हैं, और प्लास्टिक की थैलियों या बक्सों में

पैक किया गया गर्म भोजन स्वास्थ्य संबंधी समस्याओं का कारण बनता है। वितरण सेवक खाना डिलीवर करते हैं, चाहे धूप हो या बारिश, वह भोजनालय के बाहर ऑर्डर लेने और ऑर्डर समय पर डिलीवर करने के लिए इंतजार कर रहे होते हैं।

खाद्य वितरण ऐप ने कई लोगों के लिए नौकरी के अवसर पैदा किए हैं। इससे कई लोगों को रोजगार के अवसर प्रदान हुए हैं, जिनमें छात्र, अंशकालिक कर्मचारी और वे लोग शामिल हैं, जिन्होंने कोविड-१९ महामारी के कारण अपनी नौकरी खो दी। ऑनलाइन खाद्य वितरण सिस्टम ने अर्थव्यवस्था को बढ़ने में मदद की है।

हालांकि कुछ लोग भोजन की गुणवत्ता और पारंपरिक डिलीवरी श्रमिकों की नौकरी के बारे में चिंतित हैं, हम इस प्रणाली के लाभों को अनदेखा नहीं कर सकते। यह हमें दिखाता है कि कैसे प्रौद्योगिकी हमारे जीवन को बेहतर बना सकती है और सकारात्मक बदलाव ला सकती है।

स्वास्थ्य सेवा में एआई

तन्वी आर. म्हात्रे (TY Instrumentation)

स्वास्थ्य सेक्टर समृद्ध समाज के मौलिक भूमिका के कारण बड़े डेटा के विस्तृत परिदृश्य में से एक सबसे महत्वपूर्ण क्षेत्र है। स्वास्थ्य डेटा पर एआई का उपयोग लाइफ और डेथ के मामलों के रूप में वास्तव में मायने रख सकता है। एआई डॉक्टरों, नर्सों और अन्य स्वास्थ्य सेवा कर्मचारियों को उनके दैनिक काम में मदद कर सकता है। स्वास्थ्य सेवा में एआई परीक्षण रूप से रोग निवारण और जीवन की गुणवत्ता को बढ़ा सकता है, अधिक सटीक निदान और उपचार योजनाएं प्रस्तुत कर सकता है, और सामान्य रूप से बेहतर मरीज के परिणामों के लिए ले जाने के लिए काम कर सकता है। एआई सरकारी, स्वास्थ्य और अन्य स्रोतों से डेटा का विश्लेषण करके संक्रमण या महामारी के फैलाव की भी भविष्यवाणी कर सकता है।

इसलिए, एआई सार्वजनिक स्वास्थ्य में एक महत्वपूर्ण भूमिका निभा सकता है जो महामारी के खिलाफ लड़ाई में एक उपकरण के रूप में भारतीय जनस्वास्थ्य में एक महत्वपूर्ण भूमिका निभा सकता है। एआई और मशीन लर्निंग स्वास्थ्य सेवाएं देने के तरीके में परिवर्तन ला रहे हैं। स्वास्थ्य संगठनों ने स्वास्थ्य रिकॉर्ड और इमेज, जनसंख्या डेटा, दवा डेटा और वैद्यकीय ड्रायल डेटा के रूप में विशाल डेटा सेट जमा किया है। एआई इस डेटा का विश्लेषण कर कई परिणाम एवं सूचनाएं खोजता है जो मानवों को खुद से नहीं मिल सकती। स्वास्थ्य संगठन बेहतर व्यवसाय और नैदानिक फैसले लेने में मदद करने वाले एल्गोरिदम का उपयोग कर सकते हैं और वे प्रदान की जा रही अनुभव की गुणवत्ता में सुधार कर सकते हैं। चिकित्सा क्षेत्रों में जो प्रक्रियाएं इमेजिंग डेटा पर निर्भर करती हैं, जैसे ऑन्कोलॉजी, मैमोग्राफी और न्यूरोलॉजी, उन्होंने एआई विधियों के लागू होने से पहले ही लाभ उठाना शुरू किया है। एक बात निश्चित है कि अस्पताल देखभाल से लेकर वैद्यकीय अनुसंधान, दवा विकास और बीमा तक, एआई अनुप्रयोगों से स्वास्थ्य क्षेत्र का काम करने का तरीका क्रियाशील बनाया जा सकता है और उत्कृष्ट रोगी परिणाम प्राप्त करने के लिए मदद कर सकता है।

वास्तव में, बिजनेस इंसाइडर इंटेलिजेंस की एक रिपोर्ट के अनुसार स्वास्थ्य सेक्टर में 2017 से 2023 तक एआई पर होने वाले खर्च में वार्षिक रूप से 48% की बढ़ोतरी का अनुमान है।

बड़े डेटासेट और मशीन लर्निंग का उपयोग करके, स्वास्थ्य संगठन एआई के साथ त्वरित और अधिक सटीक अनुसंधान प्राप्त कर सकते हैं, जो उनके द्वारा दी गई सेवाओं में बेहतर संतुष्टि सुनिश्चित करता है।

डेटा पैटर्न की जांच करके, एआई तकनीक स्वास्थ्य संगठनों को उनके डेटा, संपत्ति और संसाधनों का सबसे अधिक उपयोग करने में मदद कर सकती है, जिससे वे क्लिनिकल और संचालन प्रक्रियाओं में उन्नति ला सकते हैं। स्वास्थ्य संबंधी डेटा अक्सर टुकड़े-टुकड़े होते हैं और विभिन्न प्रारूपों में होते हैं। एआई और मशीन लर्निंग तकनीकों का उपयोग करके, संगठन विभिन्न डेटा को जोड़कर

डेटा के पीछे वाले व्यक्तियों का एक पुकीकृत चित्र प्राप्त कर सकते हैं।

जब विशेषज्ञ एआई एल्गोरिदम को ट्रेन करने में मदद करते हैं ताकि वह उन डेटा पैटर्न को पहचान सके जो उनके स्वास्थ्य उद्योग के हिस्से में भाषा के वास्तविक उपयोग को दर्शाते हैं, तो इस प्राकृतिक भाषा प्रसंस्करण (एनएलपी) से एल्गोरिदम महत्वपूर्ण डेटा को अलग करने में सक्षम होता है। यह निर्णय लेने वालों को सुचित देखभाल या व्यवसायिक निर्णय लेने के लिए आवश्यक जानकारी त्वरित ढूंढने में मदद करता है। स्वास्थ्य भुगतान करने वालों के लिए, इस एनएलपी क्षमता का वार्चुअल एजेंट के रूप में उपयोग किया जा सकता है जो वार्तालाप एआई का उपयोग करके स्वास्थ्य योजना के सदस्यों को व्यक्तिगत उत्तर देने में मदद करता है। क्लिनिकल ऑपरेशंस और डेटा प्रबंधक जो क्लिनिकल ट्रायल का प्रबंधन करते हैं, वे एआई की विशेषताओं का उपयोग कर सकते हैं ताकि मेडिकल कोडिंग के खोज और सत्यापन को त्वरित कर सकें, जो क्लिनिकल अध्ययनों को शुरू, संशोधित और प्रबंधित करने के चक्र की अवधि को कम करने में मदद कर सकता है।

चक्रव्यूह अनचाही बातों का

साक्षी एम. देशमुख (SY COMPUTER C)

मर्द को दर्द नहीं होता
एक बात रखने के लिए
दिल में लाखों दर्द लेके घुम रहे हैं

आँख में आंसू होते हुए भी
दिल ही दिल में रो रहे हैं

खुद को मजबूत दिखाने के चक्कर में
अंदर ही अंदर इतना टूट रहे हैं

कि जब वो खुद को समेटे
उनके ही टुकड़े उन्हें बड़ी जोर से चुभ रहे हैं

लड़का ये शब्द सुनते ही दिमाग में सिर्फ गुस्सेल ही
आता है
जो बिना बात के हर रोज माँ पर चिल्लाता है
पापा से जैसे १० हाथ की दूरी बनाये रखता है
क्योंकि उसे भी ये है पता,
पूरी दुनिया में वो बस एक माँ ही है जो बिना सुनाये
उसकी सारी बात सुनती है

क्योंकि उसे भी पता है
पास गया पापा के तो रो पड़ेगा उन सब बातों के लिए
जो कहना तो नहीं चाहता था पर कहीं गयी थी उससे

हमने देखा है पापा को जब माँ गुजरी थी
उनकी आँख से एक आंसू न निकला था

पर न जाने उनका तकिया सुबह हमें गीला क्यों
मिला था
माँ के किरदार पर लाखों कविताएं लिखी गईं
और बाप की तो बस सब ने कमियां ही लिखवाईं

इस ज़माने ने बहुत कुछ छीना है उनसे भी
चलो हम भी थोड़ी मदद करते हैं उन्हें इन सबसे
बाहर निकालने की
क्योंकि उन्हें भी तो आज़ादी होनी चाहिए
जी भरके रोने की !!!

डिजिटल प्रभाव

नेहा जोशी (TV Instrumentation)

डिजिटल मीडिया एक ऐसा माध्यम है जिससे विचारों और व्यवहारों को बदलने की क्षमता होती है, और इसे हम "डिजिटल प्रभाव" कह सकते हैं। सोशल मीडिया सबसे शुरू हुआ है, लोगों पर इसका प्रभाव होने लगा है, और यह लगातार बढ़ता जा रहा है। हर चीज़ के दो पहलू होते हैं, और इस प्रभाव के भी दो पहलू हैं। आजकल १६-२४ साल की उम्र सीमा के युवक-युवतियों में से बहुत से लोग एक दिन में सात घंटे सोशल मीडिया पर गुजारते हैं। कुछ लोग इसे अच्छे के लिए इस्तेमाल करते हैं, जबकि कुछ इसे बुरे के लिए इस्तेमाल करते हैं। कुछ लोग सोशल मीडिया का सिर्फ उपयोग करते हैं, जबकि कुछ लोग इसे प्रभाव बनाने और प्रसिद्धि प्राप्त करने के लिए इस्तेमाल करते हैं।

भारत में साल २०२० तक लगभग ६५० करोड़ इंटरनेट उपयोगकर्ता थे जो प्रति सप्ताह औसतन दो घंटे ऑनलाइन खर्च करते थे। साल २०२५ तक यह संख्या ८५० करोड़ तक पहुँच जाएगी। हर दिन इंटरनेट उपयोगकर्ता कंटेंट की बौछार का शिकार होता है। बच्चों को मैदान के खेल से अधिक ऑनलाइन खेल जैसे कि पबजी अच्छे लगने लगे हैं। बच्चों का दिमाग अभी भी विकसित हो रहा होता है और लयस्क दिमाग की तुलना में अधिक संवेदनशील होता है।

ज्यादा समय पीसी, लैपटॉप, फोन पर बिताने से शारीरिक गतिविधि कम हो जाती है, परिणामस्वरूप शरीर पर बुरा प्रभाव पड़ता है। उसमें एक प्रभाव आंखों पर जोर डालने का होता है। आजकल लोग लोकप्रिय होने के लिए किसी भी हद तक जा रहे हैं, जैसे कि बच्चों को जबरदस्ती वीडियो में लाना, उनसे कभी कभी जबरदस्ती काम करवाया जाता है। कभी-कभी ट्रॉलिंग की वजह से लोगों की मानसिक स्थिति खराब हो

जाती है। जब कोई व्यक्ति नई खरीदारी करने की सोचता है, तो वह उसपर विचार करता है और निर्णय लेने के लिए अक्सर डिजिटल प्रभावकों द्वारा दी गई ऑनलाइन समीक्षाओं एवं टिप्पणियों की सहायता लेता है। डिजिटल मीडिया लोगों को सशक्त बनाता है और सामाजिक संपर्क को सुगम बनाता है। यह लोगों को आवाज़ देकर समुदायों के विकास को गति प्रदान करता है। अजनबी लोगों से ऑनलाइन बात करके बहुत अच्छी बातें हो सकती हैं, जैसे कि नौकरी मिलना। किसी भी जगह से एक व्यक्ति उसके सभी रिश्ते निभा सकता है। वहीं रिश्ते बनाए रखना, उनसे रोज़ नियमित बातें करना आजकल बहुत आसान हो गया है। कहीं से भी बैठे बैठे अपनों के जीवन में हिस्सा

ले सकते हैं सिर्फ एक क्लिक पर।

शिक्षा डिजिटल हो जाने से व्यक्ति अपनी सहूलियत के हिसाब से पढ़ाई कर सकता है। बहुत सी चीज़ें जो सीखनी है पर समय नहीं है, उनकी शिक्षा हम डिजिटल तकनीक की सहायता से सीख सकते हैं। जिनको बहुत कुछ सीखना है, या फिर शैक्षिक संबंधी सीखना है, उनके लिए किसी भी समय, किसी भी जगह सीखना आनंददायक बात है। जो भी जानकारी चाहिए, जिस भी प्रकार की जानकारी चाहिए, सभी हमें

उंगलियों पर मिल जाती है। दुनिया भर की जानकारी मिलने से बहुत कुछ सीखने को मिलता है। अलग-अलग स्पर्धाओं और सेमिनारों में भाग लेने के लिए अब विद्यार्थियों को बहुत साधन मिल जाते हैं।

कोविड के वक्त डिजिटल मीडिया से लोगों को बहुत राहत मिली, स्वास्थ्य की जांच से लेकर विद्यालय में शिक्षा लेने तक, दुनिया में क्या चल रहा है ये जानने से लेकर व्यवसाय बढ़ाने तक हर एक भाग में लोगों

की मदद हुई। डिजिटल प्रभाव आजकल पर्यटन पर भी हो रहा है, जैसे कि फिलहाल कलसुबाई शिखर का सूर्योदय का वीडियो सोशल मीडिया पर फैलने के बाद बहुत से पर्यटन प्रेमी उस जगह पर पहुँच गए। इससे उस जगह का पर्यटन बढ़ा और लोगों को रोजगार मिला। कई बार सोशल मीडिया ने अपराधी के खिलाफ सबूत इकट्ठा करने में बहुत मदद की है जिससे पुलिस उस तक पहुँच जाती है।

डिजिटल प्रभाव जीवन के हर हिस्से और पहलू पर असर डालता है। कुछ लोग इसका अच्छी तरह से उपयोग करते हैं जबकि कुछ लोग इसका दुरुपयोग भी करते हैं। इससे बच्चों से लेकर बुजुर्गों तक कोई नहीं बचता है। शिक्षा से लेकर व्यवसाय तक सभी पर इसका प्रभाव पड़ता है। जब भी तकनीक का विकास हुआ है, तो मनुष्यों ने उसका अच्छे और बुरे दोनों कामों में प्रयोग किया है। समाज में हमेशा ही ऐसे आपराधिक प्रवृत्ति वाले लोग रहते हैं जो भलाई के लिए किए गए आविष्कारों का दुरुपयोग कर अन्य लोगों को हानी पहुँचाते हैं। इसलिए लोगों में जागरूकता एवं "डिजिटल सूझ बूझ" होनी चाहिए ताकि वह इस डिजिटल दुनिया में अपनी रक्षा करते हुए इसका लाभ उठाएं।

प्लेटफॉर्म

अंजलि नागवानी (B.Tech COMPUTER A)

वो रेलवे प्लेटफॉर्म भी वहीं रहा,
वो शहर भी वहीं रहा,

वो अपने भी वहीं मिले,
और फिर पराए भी वहीं हुए,

कहने को तो बहुत कुछ बांधा था,
रिश्ते, किस्से, शहर के कुछ हिस्से

पर वो सारे बस्ते तो छूट गए,
उसी प्लेटफॉर्म पर जो वहीं रहा,

इंजिन के पीछे पीछे,
चल पड़ी वो बोगियां,

उनमें बैठे एक नादान हम,
किसी और किनारे के हवाले हो चले

मन में बहुत उलझनों लेकर,
आंखों में लाखों उम्मीदों लेकर,

हम तो चल पड़े उस दिन,
पर वो प्लेटफॉर्म, वो तो वहीं रहा
उस जगह उसी पल में जैसे वो जम गया।

मुस्कान

सौ. पल्लवी देव (Personnel Department)

बहुत ही लाजवाब होती है ये मुस्कान...
चेहरे की रौनक होती है ये मुस्कान...
अजनबियों को भी पल में अपना सा कर देती है ये मुस्कान...

सब गम भुला देती है ये मुस्कान...
दवा से भी असरदार होती है ये मुस्कान...
हर जख्म पर मरहम होती है ये मुस्कान...

जहाँ अल्फाज काम नहीं करते वहाँ भी
काम कर जाती है हलकी सी ये मुस्कान...
हीरे मोती पहन के भी जो शान नहीं आती

वो भी आ जाती है जब चेहरे पे आती है ये मुस्कान...
बिना किसी खर्च से मिल जाती है ये मुस्कान...
इसलिए बहुत ही खास और अनमोल होती है ये मुस्कान....

लम्हा

सौ. पल्लवी देव (Personnel Department)

हरपल आता है ये लम्हा
और पल में ही गुजर जाता है ये लम्हा...

जो लम्हा बीत गया वो याद बन कर रह जाता है
और जो आने वाला लम्हा है वो सौगात लेके आता है...

हर एक लम्हे की अपनी होती है अलग दास्तान
उसे यूँही भूल जाना होता नहीं उतना आसान...

बीता हुआ लम्हा दुबारा लौट के कभी नहीं आता
और जाते हुए लम्हे को रोक ले ऐसा कभी नहीं होता...

बीता हुआ लम्हा और आने वाला लम्हा दोनों के बीच का
वक्त होता है बहुत ही खास
वयुंकी अगला लम्हा जीने को मिल जाए सबको होती है
ये आस...

यू तो एक पल का ही होता है हर लम्हा
पर इन्हीं लम्हों के दामन में बीत जाता है जीवन सारा...

जी लो हर एक लम्हा जी भर के
वक्त ले जाएगा इस लम्हें को भी आपसे चुराके
भगवान सबको हरपल एक नया बेहतरीन लम्हा देता है
जीने के लिए
और हम पर छोड़ देता है उस हरएक लम्हें को यादगार
बनाने के लिए...

THE POWER OF COLLABORATION: TECHNICAL CLUBS IN ACTION

Code Club:

Code Club is a club for students across all branches, aimed at enhancing coding abilities and cultivating a culture of competitive coding. Coding is essential in today's world, simplifying complex problems into simple algorithms. Code Club hosts events, including Flipkart Runway mock tests, The QUIZpicable Me! competition, and Internship Opportunities Timeline. Code Club also has a mentorship program called Counsel Connect, connecting FY students with TY and Btech students to achieve professional and personal growth. Additionally, Code Club offers a weekly DSA test series to enhance students' coding skills and prepare them for internships and placements. Code Club partnered with LinkCode Technologies to conduct a basic frontend development workshop during "INNOVATION."

Team Bharadwaj:

An aeromodelling team from MKSSS Cummins College of Engineering for Women in Pune. The team designs and manufactures aircraft and drones for competitions, including the national level SAE ADC tournament, in which they have achieved single-digit rankings in both regular and micro-class categories for four consecutive years. In 2022, they participated in the SAE ADC competition at SRM Institute in Chennai, where they ranked 9th overall out of over 90 participating teams. The team also placed 1st runner up in the UDAAN drone ideation competition.

Team Loop:

Team Loop is a Coding Club founded in 2019 to create awareness about Competitive Programming based on Data Structures and Algorithms. They conduct coding contests, project building, and problem-solving activities open to all students. The club offers several activities, including Cipher, Buffer, DSA Bulletins, DSA Sheets, Codigo, and Teach For India.

Cipher is a platform to improve problem-solving skills, and Buffer is a project series with 80+ team registrations to date. DSA Bulletins and DSA Sheets are designed to help students explore algorithms and improve problem-solving consistency. Codigo is a 3-round coding contest with around 200 registrations, and Teach For India is an initiative to educate underprivileged kids about STEM. The club also held an orientation session for FY students and an introductory session on platforms like Hackerrank.

Math Club:

$$ax^2 + bx + c = 0$$

The Math Club empowers students with mathematics through various fun and engaging activities. They conducted an Aptitude Test Series and an Article Writing Competition on Mathematics in Technology. Winners were announced and published on the club's LinkedIn profile and college notice boards. They also conducted Logic Quest in "INNOVATION", a mathematical treasure hunt event, which had more than 40+ teams participating. The event was a tremendous success.

Mozilla Campus Club:

The Mozilla Campus Club at CCEW aims to promote open source development among students. The club hosts various events, including webinars, workshops, and Hacktoberfest, to help students understand open source and improve their skills. The club also invites speakers to talk about technical fields related to open source and publishes articles on open source topics. The club recently launched its website and organized an event called "Open Source 365" to educate students about open source events and contributions. The club plans to hold another event called "Spring on Codes" to encourage student participation in open-source projects.

Team Ojas:

Team Ojas is an underwater robotics club at Cummins that participates in competitions and designs AUVs. They aim to spread awareness about underwater robotics and river cleanliness. In 2021-22, they conducted recruitment and worked on a prototype. In 2022-23, they plan to participate in competitions and offer opportunities for students to develop an interest in automation and robotics.

AICVS:

Our Club aims to teach AI and Computer Vision techniques, equip students with primary skills in Deep Learning, implement algorithms, and gain understanding of what happens behind the scenes. We organize practical workshops, guest lectures, seminars, and hackathons for our members. Visionics is our poster making competition at 'INNOVATION 2023' where participants showcase innovative ideas and win prizes.

Team Suryaksh:

Solar cars use solar panels on the roof to run the car with sunlight, making them a promising greener alternative to fossil-fuel powered vehicles. However, the technology is still in its early stages due to low efficiency of solar panels. There are few companies making solar cars, and most are yet to launch their first models. Solar car racing challenges are held worldwide to encourage innovation in the field. The National Solar Vehicle Challenge and Electric Solar Vehicle Challenge are two such competitions held in India, while the Bridgestone World Solar Challenge takes place in Australia. Our college has a team, Suryaksh, working on building a solar-powered car to participate in these competitions. The team can be contacted at solarvehicle@cumminscollege.in for more information. With the motto - "Imagine, Drive, Shine" they are ready to take on challenges!

Aasamant:

Aasamant is the astronomy club at Cummins College of Engineering, which organized two events during Innovation'23. The first event, called Astromania, was an inter-collegiate quiz with questions related to astronomy. The quiz had four rounds, and the team with the highest score was declared the winner. Five teams participated, with the winning team receiving mugs and certificates, and the runners up receiving diaries and certificates. The second event was called Astrowalk, an open-to-all event with four different games, including guessing famous personalities and arranging planets in order.

THE CULTURAL KALEIDOSCOPE: YEARLY RECAP OF CULTURAL CLUBS

Kalawant

It is the official cultural club of CCEW, Pune. The year 2022-23 has been a very successful and proud year for the college. The year commenced with the most prestigious, 'Purushottam Karandak', a very renowned intercollegiate state level competition for theater. We secured a position in the top 9 (out of 60 colleges), with our very own creation CHARANE. This was followed by many acclaimed competitions like Daji Kaka Karandak, Atal Karandak, Bharat Karandak, Kalankur Karandak, PNG Karandak and many more.

We, as Cummins, brought several laurels home distributed in a wide spectrum of teamwork, writing, management, acting, backstage, etc. These back to back achievements resulted in two housefull commercial shows of CHARANE in Pune. But the triumph did not stop here, Charane marked its impression in Sangli and PCMC as well.

We also participated in 'Suman Karandak', an intercollegiate widely known play reading competition with two new plays, 'Takto Ek Sawal' and 'Dardpora' wherein both the plays were much appreciated by the judges and 'Takto ek sawal' secured a spot in the final round as well.

Apart from this, several workshops for all technical and non technical aspects of theater were conducted by industry professionals which helped in the development and progress of our students. The club's next goal is to organize the most awaited Art Exhibition in the upcoming weeks which will be announced soon.

Book Club

Book Club CCEW is a space for book lovers to discuss and share their love for books. The club conducted an orientation session and two events this year: a quiz competition and a session by Marathi author Ashlesha Mahajan. The quiz competition had 9 teams with 3 members each, focusing on classic and modern books with 3 winning teams. The session with Ashlesha Mahajan was held on Matrubhasha Divas, where she shared her journey writing the Marathi historical fiction "12 July 1961". Book Club plans to conduct more events and activities to encourage reading.

The Debating Society Cummins:

TDSC is the Debating Society of Cummins College, founded in 2020-21. Its purpose is to provide students with opportunities to explore social issues and politics, as well as to improve their oratory and personal skills. Some of the highlights of the club include GOONJ'22, an interdepartmental debate competition in December 2022, TechBuzz X Debate Club Event, a collaboration event with TechBuzz Club in March 2022, and participation in the PICT Inter College Debate in August 2022.

 BATCH 2022-2023

B.Tech Computer A

B.Tech Computer B

B.Tech Computer C

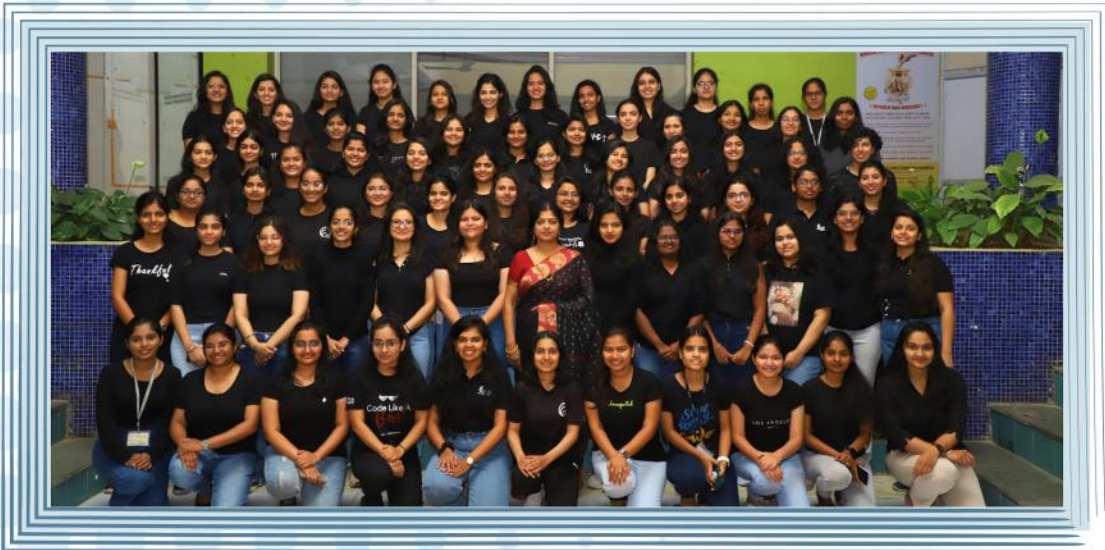
 BATCH 2022-2023

B.Tech E&TC A

B.Tech E&TC B

B.Tech E&TC C

BATCH 2022-2023

B.Tech Instrumentation

B.Tech I.T.

B.Tech Mechanical

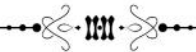
INNOVATION 2023

PENTACLE 2023

PENTACLE 2023

GANDHAAR 2023

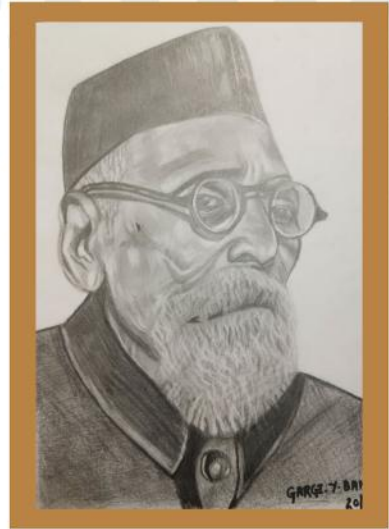
GANDHAAR 2023

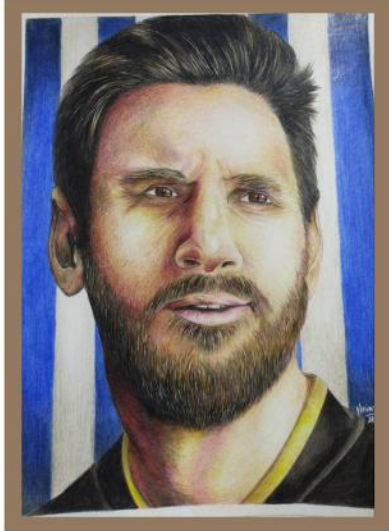
ARTWORK

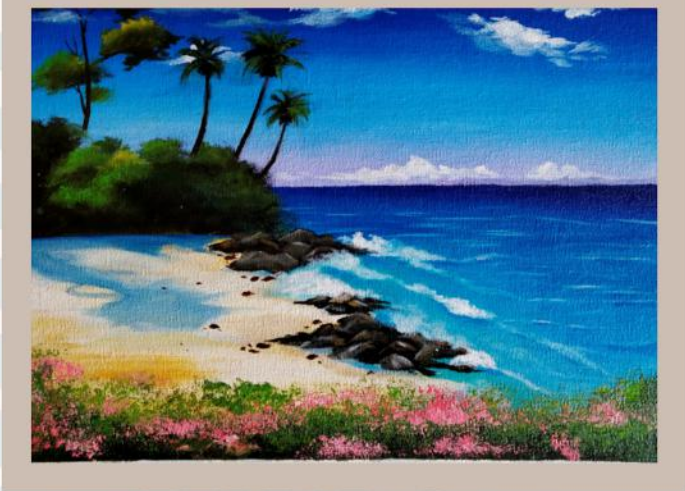
Shravik Hamjade (FY Comp E)

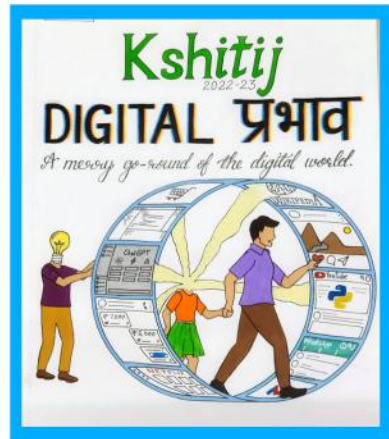
Gargi Bahalkar (FY Mechanical)

Nainsee Khade (FY E&TC B)

Nikita Patil (FY Comp F)

Bhakti Dhongade (FY Comp D)

NSS ACTIVITIES 2022-23

Pune, Maharashtra, India
Shahu Colony Lane Number 2, Cummins Engineering College Campus,
Karve Nagar, Pune, Maharashtra 411052, India

MKSSS's Cummins College of Engineering for Women and Social Equity Cell celebrated Dr. Babasaheb Ambedkar's 131st Jayanti on 14th April 2022.

World Environmental Day on 05 June 2022

Plogathon-2022
Mega Drive

Cummins NSS
Team

Pune, Maharashtra, India
FRP8+J5Q, Sangunabai Bhoj Path, Sahu Colony, Karve Nagar, Pune,
Maharashtra 411052, India
Lat 18.486626°
Long 73.815477°

Har-Ghar
Tiranga - 2022

06 Aug '22 to
14 Aug '22

NSS Team of MKSSS'S Cummins College, Pune along with PMC Health Department at Health Camp

**MKSS's
Cummins College of Engineering for Women, Pune**

An Autonomous Institute Affiliated to Savitribai Phule Pune University

Karvenagar, Pune - 411052

Ph. : 020 - 25311000 Fax No. : 020 - 25311499

E-mail : administrator@cumminscollege.in

Website : www.cumminscollege.org

